

Viorel Achim
(editor)

POLITICA REGIMULUI
ANTONESCU
FAȚĂ DE CULTELE NEOPROTESTANTE

Documente

Cuvânt înainte de Alexandru Florian

EDITURA INSTITUTULUI NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA
HOLOCAUSTULUI DIN ROMÂNIA „ELIE WIESEL”

POLIROM
2013

Rezumatele documentelor

1

1939 iulie 12. Ministerul Cultelor și Artelor. Decizia nr. 31.999/1939. În România sunt autorizate trei asociații religioase: „Asociațiunea religioasă baptistă, Asociațiunea religioasă adventistă de ziua 7-a și Asociațiunea religioasă a creștinilor după Evanghelie”. O asociație religioasă poate funcționa numai după ce obține o autorizație de la Ministerul Cultelor și Artelor. Sunt reglementate condițiile de funcționare a asociațiilor religioase autorizate: numărul membrilor unei asociații locale, sediul, predicatorii, conducerea, interzicerea prozelitismului religios, publicațiile etc. Prin această decizie, bapțiștii sunt retrogradați de la statutul de cult la cel de asociație religioasă.

2

1940 februarie 6. Ministerul Cultelor și Artelor. Decizia nr. 5.657/1940, prin care se aprobă Statutul de organizare al Cultului Creștin Baptist din România. Prin această decizie li se recunoaște calitatea de cult bapțiștilor din toată țara.

3

1940 februarie 24. Ministerul pentru Minorități, Secția Culturală. Referat despre Statutul de organizare al Cultului Creștin Baptist din România. Sunt prezentate argumentele care au stat la baza deciziei ministeriale nr. 5.657 din 6 februarie 1940, prin care bapțiștii sunt recunoscuți drept cult religios (*doc. 2*).

4

1940 septembrie 9. Ministerul Cultelor și Artelor. Decizia nr. 42.352/1940. Statul român, „care a devenit naționalist, creștin și totalitar”, autorizează funcționarea pe teritoriul său numai a „cultelor istorice”: cultul creștin ortodox român, cultul român greco-catolic (unit), cultul catolic (de rit latin, greco-rutean și armean), cultul reformat (calvin), cultul evanghelic luteran, cultul unitarian, cultul armeano-gregorian și cultul mahomedan (art. I). În privința religiei mozaice, „Statul Român constată numai existența de fapt a confesiunii mozaice, care urmează să se manifeste potrivit dispozițiilor ministeriale ulterioare” (art. II). Asociațiile religioase și sectele sunt desființate: „Art. III. Afară de cultele recunoscute la art. I din această deciziune, nu pot exista asociații religioase sau secte, care de la data prezentei deciziuni sunt desființate de drept și de fapt”. (*Vezi și doc. 5.*)

5

1940 septembrie 9. Ministerul Cultelor și Artelor. Decizia nr. 42.353/1940. Toate asociațiile religioase autorizate să funcționeze prin decizia nr. 31.999/1939 (*doc. 1*) își încetează activitatea. Imobilele aparținând asociațiilor și sectelor religioase trec în patrimoniul statului. (Vezi și *doc. 4* și *doc. 6.*)

6

1940 septembrie 9. Ministerul Cultelor și Artelor. Decizia nr. 42.355/1940. Membrii asociațiilor religioase și sectelor, recunoscute, autorizate, tolerate sau interzise până la 9 septembrie 1940 – data emiterii deciziilor ministeriale nr. 42.352/1940 și 42.353/1940 (*doc. 4* și *doc. 5*) –, sunt considerați aconfesionali.

7

1940 septembrie 10. Primăria comunei Cincul, jud. Făgăraș, către Ministerul de Interne. Adresa de însoțire a două procese-verbale referitoare la închiderea a două case de rugăciune (una adventistă și una baptistă) din comuna Cincul. (Vezi și *doc. 16* și *doc. 17.*)

8

1940 septembrie 11. Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea din România către generalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului. Memoriu în legătură cu deciziile nr. 42.352 și 42.353 din 9 septembrie 1940, ale Ministerului Cultelor și Artelor, care interzic activitatea asociațiilor religioase (*doc. 4* și *doc. 5*). Se arată injustețea acestei măsuri și se ilustrează contribuția adventiștilor la regenerarea morală și religioasă a țării. Se solicită retragerea celor două decizii și recunoașterea drept cult a confesiunii adventiste, „pentru a fi puși la adăpost pe viitor de astfel de măsuri nejustificate”. (Proteste similare : *doc. 9, doc. 11, doc. 15* și *doc. 20.*)

9

1940 septembrie 12. Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea din România către ministrul Cultelor și Artelor. Conducătorii adventiști se declară uimiți de deciziile ministeriale nr. 42.352 și 42.353 din 9 septembrie 1940 (*doc. 4* și *doc. 5*) și cer ca ele să nu se aplice confesiunii lor sau să se acorde o pășuire în aplicarea acestor decizii, astfel încât ei să poată discuta cu ministrul despre situația creată. (Proteste similare : *doc. 8, doc. 11, doc. 15* și *doc. 20.*)

10

<1940 septembrie (ante-14)>. Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea din România. Circulară către predicatori și presbiteri. Documentul cuprinde instrucțiuni cu privire la modul în care trebuie să se comporte credincioșii în noile împrejurări, când autoritățile iau măsuri de interzicere a funcționării comunităților adventiste. Acolo unde casele de rugăciune sunt închise, Uniunea cere să se înainteze petiții Conducătorului Statului, semnate de toți membrii comunității. În săptămânile care urmează, până la rezolvarea problemelor, se recomandă ca zilele de sabat să fie zile de post și rugăciune.

11

1940 septembrie 15. Comunitatea Baptistă Română din Brăila către generalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului. Comunitatea protestează împotriva deciziei ministeriale nr. 42.353 din 9 septembrie 1940 (*doc. 5*). „Prin închiderea caselor de rugăciuni se răpește credincioșilor creștini bapțiști cel mai elementar drept din viață: libertatea de a se închina lui Dumnezeu potrivit cu convingerile lor” și „se începe o prigoană nejustificată împotriva a zeci de mii de români curați, loiali și din cei mai buni fii ai Patriei, cari însă sunt credincioși bapțiști”. Se cere să se revină asupra deciziei. (Proteste similare: *doc. 8, doc. 9, doc. 15 și doc. 20.*)

12

1940 septembrie 19. Ministerul Educației Naționale, Cultelor și Artelor. Decizia nr. 43.931/1940. Se suspendă aplicarea deciziilor ministeriale nr. 42.352 și nr. 42.353 din 9 septembrie 1940 (*doc. 4 și doc. 5*), „până la reglementarea definitivă, pe cale de lege, a regimului asociațiilor și comunităților religioase din țară”.

13

1940 septembrie 19. Ministerul Educației Naționale, Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor, către ministrul de Interne. Se transmite decizia ministerială nr. 43.931 din 19 septembrie 1940 (*doc. 12*). I se solicită ministrului de Interne să ordone organelor din subordine să procedeze imediat la executarea dispozițiilor din această decizie. (Vezi și *doc. 14.*)

14

1940 septembrie 20. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către rezidenții regali, prefectii județelor și Prefectura Poliției Capitalei. Telegramă. Comunicarea anunță că, prin decizia nr. 43.931/1940, a Ministerului Educației Naționale, Cultelor și Artelor (*doc. 12*), au fost suspendate deciziile ministeriale nr. 42.352/1940 și 42.353/1940 (*doc. 4 și doc. 5*). Se ordonă revocarea tuturor măsurilor luate în baza celor două decizii ministeriale. (Vezi și *doc. 13.*)

15

<**1940 septembrie (ante-21)**>. Un grup de adventiști din comuna Chirnogeni, jud. Constanța, către generalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului. Adventiștii protestează contra deciziei ministeriale nr. 42.353 din 9 septembrie 1940 (*doc. 5*). „Domnule General, noi suntem cetățeni pașnici, ne-am făcut și ne facem serviciul militar, plătim dările către stat, ne iubim patria și neamul, și nu înțelegem să fim tratați în felul acesta.” (Proteste similare: *doc. 8, doc. 9, doc. 11 și doc. 20.*)

16

1940 septembrie 23. Pretura Plășii Cincul, județul Făgăraș. Proces-verbal cu privire la redeschiderea casei de rugăciune a bapțiștilor din comuna Cincul, în baza deciziei nr. 43.931 din 19 septembrie 1940, a Ministerului Educației Naționale, Cultelor și Artelor (*doc. 12*). Aceasta fusese închisă în data de 9 septembrie 1940, ca urmare a

deciziilor ministeriale nr. 42.352 și 42.353 din acea zi (*doc. 4 și doc. 5*). (Vezi și *doc. 7 și doc. 17*.)

17

1940 septembrie 24. Primăria comunei Cincul, jud. Făgăraș, către Ministerul de Interne și Ministerul Educației Naționale, Cultelor și Artelor. Adresa de însoțire a două procese-verbale referitoare la redeschiderea caselor de rugăciune adventistă și baptistă din comuna Cincul. (Vezi și *doc. 7 și doc. 16*.)

18

1940 septembrie 24. Orașul Alexandria, jud. Teleorman. Proces-verbal cu privire la redeschiderea casei de rugăciune a adventiștilor, ca urmare a deciziei nr. 43.931/1940, a Ministerului Educației Naționale, Cultelor și al Artelor (*doc. 12*). Casa de rugăciune a fost închisă în data de 10 septembrie 1940.

19

1940 septembrie 24. Serviciul Special de Informații. Notă în legătură cu comentariile care se fac în unele cercuri superioare bisericești în legătură cu problema sectelor religioase. Interzicerea activității sectelor prin decizia ministerială nr. 42.353 din 9 septembrie 1940 (*doc. 5*) este considerată salutară și se regretă revenirea asupra acestei decizii (vezi *doc. 12*). Se consideră că e necesară o reglementare a situației sectelor, dar nu printr-o decizie ministerială, ci printr-un decret-lege dat de conducerea statului.

20

1940 septembrie 25. Un grup de adventiști din comuna Bărcănești, jud. Ialomița, către generalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului. Se protestează contra deciziei nr. 42.353 din 9 septembrie 1940, de interzicere a asociațiilor religioase și închidere a caselor de rugăciune (*doc. 5*). „Domnule General, Dumnezeu v-a chemat la cârma țării noastre și noi cerem dreptate și vă rugăm să ne luați sub scutul Domniei Voastre.” (Proteste similare : *doc. 8, doc. 9, doc. 11 și doc. 15*.)

21

1940 octombrie 3. Ioan Avram, conducătorul comunității baptiste din comuna Tășad, jud. Bihor, către ministrul Educației Naționale, Cultelor și Artelor. Liderul cere ridicarea sigiliului de pe biserica baptistă din Tășad. Aceasta a fost sigilată de către șeful postului de jandarmi, în urma deciziilor ministeriale nr. 42.352 și 42.353 din 9 septembrie 1940 (*doc. 4 și doc. 5*). Cum aceste decizii au fost anulate, credincioșii sunt îndreptățiți să se bucure de libertatea cultului lor. (Vezi și *doc. 31*.)

22

1940 octombrie 5. Ministerul Educației Naționale, Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor, către Ministerul Afacerilor Interne. Se solicită să se pună în vedere jandarmeriei să lase liberă practică cultului baptist în țară. Solicitarea este făcută „pe baza intervenției Legației germane din București”. (Vezi și *doc. 23 și doc. 24*.)

23

1940 octombrie 15. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către Inspectoratul General al Jandarmeriei. Se cere să fie date dispoziții organelor din subordine să permită libera practică a cultului baptist. (Vezi și *doc. 22* și *doc. 24.*)

24

1940 octombrie 15. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către Ministerul Educațiunii Naționale, Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor. Se face cunoscut că au fost date dispoziții Inspectoratului General al Jandarmeriei să permită liberă practică cultului baptist (vezi *doc. 23*). (Vezi și *doc. 22.*)

25

1940 octombrie 21. Pretura Plășii Radu-Negru, jud. Muscel, către prefectul județului Muscel. Se raportează redeschiderea casei de rugăciune a creștinilor după Evanghelie din comuna Lerești. În 1938, la ordinul Parchetului, casa de rugăciune a fost închisă și sigilată. În februarie 1940, Ministerul Cultelor și Artelor a aprobat funcționarea adunării locale a creștinilor după Evanghelie. Prefectura Județului Muscel nu a dat însă nici până la acel moment ordin de redeschidere a casei de rugăciune. Se opinează că sectanții în cauză trebuie să se adreseze Parchetului pentru redeschiderea casei lor de rugăciune.

26

1940 noiembrie 11. Ministerul Educației Naționale, Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor, către ministrul de Interne. Se trimite decizia nr. 42.355 din 9 septembrie 1940 (*doc. 6*); se cere ca oficiile de stare civilă să fie obligate să înregistreze persoanele care intră în prevederile acestei decizii cu mențiunea „aconfesional”.

27

1940 noiembrie 19. Primăria comunei Cârpeștii Mari, județul Bihor. Proces-verbal de închidere a casei de rugăciune baptiste din localitate. Se invocă decizia ministerială nr. 42.353 din 9 septembrie 1940 (*doc. 5*), care nu mai era însă în vigoare în acel moment.

28

1941 ianuarie 13. Legiunea de Jandarmi Făgăraș. Notă informativă în legătură cu sectele religioase de pe raza legiunii (secta tudoristă și asociația religioasă a creștinilor după Evanghelie).

29

<1941 (ianuarie post-15 – februarie ante-26)>. Uniunea Comunităților Creștine Baptiste din România către Ministerul Educației Naționale, Cultelor și Artelor. Se înaintează protestul formulat de bapțiștii din comuna Balaci, jud.

Teleorman. În data de 15 ianuarie 1941, pretorul plășii Balaci a rechiziționat casa de rugăciune din localitate și a cantonat acolo soldați germani. Suma de 3.740 lei plătită de comandantul trupelor germane în contul cazării celor 22 de soldați a fost însușită de pretor și de primar. Se cere evacuarea trupelor germane încartiruite în casa de rugăciune, precum și anchetarea acestui caz și pedepsirea celor vinovați.

30

1941 ianuarie 26. Legiunea de Jandarmi Neamț. Notă informativă. În ziua de 6 ianuarie 1941, o familie de adventiști de ziua a șaptea din comuna Călugăreni, jud. Neamț, a revenit la ortodoxie. Această întoarcere s-a făcut „în urma sfaturilor preotului local, cum și în urma măsurilor polițienești luate în cadrul legiuirilor existente”.

31

1941 februarie 13. Ministerul Educației Naționale, Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor, către prefectul județului Bihor. Se face cunoscut că urmează să fie redeschisă casa de rugăciune baptistă din comuna Tășad. (Vezi și *doc. 21.*)

32

1941 februarie 18. Gheorghe Rădoi, președintele Comunităților Evanghelice Adventiste de Ziua a Șaptea din Bacău, către prefectul județului Bacău. Se solicită redeschiderea caselor de rugăciune adventiste din județul și orașul Bacău.

33

1941 februarie 19. Gheorghe Alexandrescu, delegat pentru județul Muscel al Asociației Creștinilor după Evanghelie, către comandantul Legiunii de Jandarmi Muscel. Se protestează împotriva acțiunii întreprinse de autorități în ziua de 16 februarie 1941, când credincioșii adunați în casele de rugăciune din orașul Câmpulung și comunele Schitu Golești, Pietroșița și Bădești au fost arestați și trimiși la Garnizoană și la Legiunea de Jandarmi. Se solicită încetarea abuzurilor și permisiunea de liberă practică a credinței lor recunoscute de stat.

34

1941 martie 9. Ioan Lăzărescu, predicator baptist din Cercul Creștin Baptist Român din Clopotiva, jud. Hunedoara. Declarație în legătură cu evenimentul petrecut la 9 martie 1941 în comuna Breazova, jud. Hunedoara. Primarul comunei, învățătorul, șeful postului de jandarmi și șeful Secției de Jandarmi Sarmisegetuza au intrat în casa de rugăciune baptistă, în timp ce credincioșii erau la rugăciune. Acolo șeful secției a lovit cu sabia doi credincioși. A dus apoi mai mulți credincioși la postul de jandarmi unde, din nou, l-a bătut pe unul dintre ei cu sabia, rănindu-l grav. Le-a întocmit proces-verbal și acte de dare în judecată la Curtea Marțială Sibiu. (Vezi și *doc. 40, doc. 53 și doc. 59.*)

35

1941 martie 25. Serviciul Special de Informații. Notă cu privire la unele circulare pe care Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea le-a trimis credincioșilor.

36

1941 martie 28. Postul de Jandarmi Susani, jud. Arad. Notă informativă cu privire la secta pentecostală. În luna februarie 1941, cei 24 de pentecostali din comuna Susani au trecut la secta baptistă; la fel, pentecostalii din alte comune. Trecerea la baptism (confesiune tolerată) s-a făcut numai de formă, acești oameni practicând în continuare credința pentecostală.

37

1941 aprilie 4. Serviciul Special de Informații. Notă cu privire la serviciul religios ținut în ziua de 30 martie 1941 în casa de rugăciune a adventiștilor de ziua a șaptea din București, str. Mitropolitul Ghenadie nr. 116, în cursul căruia pastorul Dumitru Florea a făcut referire la rebeliunea legionară din 21-23 ianuarie 1941.

38

1941 aprilie 4. Mai mulți bapțiști din comuna Costișa, jud. Rădăuți. Declarație cu privire la cele petrecute la 16 martie 1941 și în zilele următoare. Credincioșii bapțiști au fost arestați în timpul serviciului religios și duși la primărie și la postul de jandarmi. De acolo au fost duși din post în post la Rădăuți, la Legiunea de Jandarmi și apoi la Parchetul Tribunalului Rădăuți, care i-a pus în libertate. La posturile de jandarmi pe unde au trecut au fost puși să taie lemne și să frece dușumelele, iar una dintre femei a născut în aceste condiții. Au fost chinuți timp de trei zile, iar copiii lor au rămas acasă singuri și fără mâncare. Ei cer să li se restituie autorizația de funcționare a casei de rugăciune și să li se dea dreptul de a se întruni. (Vezi și *doc. 39* și *doc. 48.*)

39

1941 aprilie 10. Uniunea Comunităților Creștine Baptiste din România către șeful Inspectoratului General al Jandarmeriei. Se înaintează declarația bapțiștilor din comuna Costișa, jud. Rădăuți (*doc. 38*). Se cere sancționarea celor vinovați și încetarea persecutării credincioșilor bapțiști. (Vezi și *doc. 48.*)

40

1941 aprilie 10. Uniunea Comunităților Creștine Baptiste din România către șeful Inspectoratului General al Jandarmeriei. Se înaintează declarația bapțiștilor din comuna Breazova, jud. Hunedoara, în legătură cu evenimentul petrecut la 9 martie 1941 (*doc. 34*). Se solicită pedepsirea celor vinovați de aceste acte ilegale și barbare, punându-se în vedere jandarmilor să nu-i mai conturbe pe credincioșii bapțiști în exercitarea cultului lor. (Vezi și *doc. 53* și *doc. 59.*)

41

1941 aprilie 14. Ministerul Instrucțiunii, Educației, Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor, către ministrul de Interne. Ministerul a primit numeroase plângeri din partea asociațiilor religioase autorizate care reclamă că sunt oprite să se adune sub pretextul că în autorizația de funcționare nu se menționează cine este proprietarul casei de rugăciune. Membrii acestor asociații religioase se pot aduna în casa de rugăciune pe care o au în localitatea unde se află sediul organizației. (Vezi și *doc. 44* și *doc. 45.*)

42

1941 aprilie 14. Ministerul Instrucțiunii, Educației, Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor, către prefectul județului Bihor. Se aduce la cunoștință o reclamație a Uniunii Comunităților Creștine Baptiste din România în legătură cu situația din satul Tărcăița, comuna Tărcaia, jud. Bihor, unde notariatul cercual a refuzat să le elibereze bapțiștilor autorizație de construcție pentru o casă de rugăciune, invocând niște restricții legale. Ministerul precizează că restricțiile – comunitatea să aibă minimum 50 de credincioși, casa de rugăciune să fie situată la o distanță de cel puțin 200 metri de bisericile cultelor – nu se aplică bapțiștilor, deoarece, prin decizia nr. 5.657/1940 (*doc. 2*), ei au fost scoși de sub regimul deciziei nr. 31.999/1939 (*doc. 1*). (Vezi și *doc. 46* și *doc. 60*.)

43

1941 aprilie 15. Serviciul Special de Informații. Notă cu privire la Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea din România, care a cerut centralei de la Berna (Elveția) un ajutor bănesc suplimentar.

44

1941 aprilie 17. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către prefectii de județ. Se comunică hotărârea Ministerului Instrucțiunii, Educației, Cultelor și Artelor, conform căreia membrii asociațiilor religioase autorizate se pot aduna în casa de rugăciune pe care o au în localitatea unde se află sediul organizației (*doc. 41*). (Vezi și *doc. 45*.)

45

1941 aprilie 25. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către prefectii de județ etc. Ordin circular. Decretul-lege nr. 142/1941, referitor la întrunirile publice, este aplicat de unele autorități într-un mod „care nu a fost în intenția legiuitorului”; în unele locuri nu se permit nici adunările de cult în casele de rugăciune ale asociațiilor religioase recunoscute (bapțiști, adventiști de ziua a șaptea și creștini după Evanghelie), iar credincioșii adunați la rugăciune sunt deferiți parchetelor militare. Se precizează că adunările acestor asociații religioase vor fi lăsate libere, cu condiția ca respectivele case de rugăciune să aibă autorizația legală, eliberată de Ministerul Cultelor. (Vezi și *doc. 41* și *doc. 44*.)

46

1941 aprilie 25. Prefectura Județului Bihor, Serviciul Administrativ, către pretorul plășii Beiuș. Se comunică ordinul Ministerului Instrucțiunii, Educației, Cultelor și Artelor referitor la situația din comuna Tărcaia, jud. Bihor (*doc. 42*) și se ordonă intrarea în legalitate. (Vezi și *doc. 60*.)

47

1941 aprilie 25. Postul de Jandarmi Nădrag, jud. Severin. Notă informativă cu privire la bapțiștii din satul Crivina de Jos. Se cere ștergerea din înscrisuri a unui bapțist care a decedat, în comună rămânând astfel 30 de bapțiști. (Vezi și *doc. 49*.)

48

<1941 mai 5>. Legiunea de Jandarmi Rădăuți. Referat conținând rezultatele cercetării întreprinse în legătură cu reclamația făcută de bapțiștii din comuna Costișa, jud. Rădăuți (*doc. 38*). Se afirmă că intervenția șefului de post s-a făcut în baza legilor militare și că „purtarea jandarmilor față de transferați a fost corectă”. (Vezi și *doc. 39*.)

49

1941 mai 5. Postul de Jandarmi Jabăr, jud. Severin. Notă informativă. Se cere ștergerea din registrul curente politice-sociale a unei baptiste care s-a mutat în altă localitate. (Vezi și *doc. 47*.)

50

1941 mai 5. Postul de Jandarmi Dubova, jud. Severin. Notă informativă. Populația din comuna Dubova este nemulțumită din cauza faptului că nu are preot ortodox, deși s-au făcut demersuri în acest sens la Episcopia Caransebeșului. Unii locuitori „s-au exprimat că vor trece la secta baptistă, pe motiv [că] predicatorul va fi ales din sânul lor”. (Vezi și *doc. 57*.)

51

1941 mai 6. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către prefectii de județ etc. Se solicită să se pună în vedere organelor din subordine că doar Ministerul Cultelor poate ordona închiderea caselor de rugăciune ale asociațiilor religioase autorizate (bapțiști, adventiști de ziua a șaptea și creștini după Evanghelie). Precizarea este făcută în urma a numeroase plângeri din partea acestor asociații religioase, potrivit cărora șefii posturilor de jandarmi, cu de la ei putere, închid casele de rugăciune.

52

1941 mai 9. Notarul comunei Ciupercenii-Noi, jud. Dolj, către pretorul plășii Calafat. Se raportează că a fost închisă casa de rugăciune a adventiștilor din comună pentru că nu avea autorizație de funcționare. După ce Comandamentul Militar a dat autorizație și le-a fixat o singură zi de adunare, sâmbăta, notarul a permis funcționarea casei de rugăciune.

53

<1941 (mai post-9)>. Legiunea de Jandarmi Hunedoara. Referat cu rezultatele cercetării întreprinse în legătură cu reclamația făcută de bapțiștii din comuna Breazova, jud. Hunedoara (*doc. 34*). Se consemnează faptul că șeful Secției de Jandarmi Sarmisegetuza i-a lovit cu sabia pe locuitorii Moise Orha și Petru Kerl. Cei doi au intentat proces șefului de secție pentru lovire, proces aflat la vremea respectivă în curs de judecare. Se propune pedepsirea disciplinară a jandarmului în cauză. (Vezi și *doc. 34* și *doc. 59*.)

54

1941 mai 12. Serviciul Special de Informații. Notă cu privire la activitatea de colportaj desfășurată de Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea din România.

55

1941 mai 12. Serviciul Special de Informații. Notă cu privire la serviciul religios desfășurat în ziua de 7 mai 1941 în casa de rugăciune baptistă din București, Bd. Basarab nr. 56 bis. În cadrul predicii, pastorul Constantin Adorian a făcut aluzie la măsurile cu caracter antisemit luate în România.

56

1941 mai 13. Serviciul Special de Informații. Notă cu privire la Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea din România, care a primit o scrisoare din partea Conferinței Generale a Adventiștilor de Ziua a Șaptea, Divizia Europei de Sud.

57

1941 mai 13. Legiunea de Jandarmi Severin. Notă informativă în legătură cu tendința unor sectanți de a trece la baptism. Trecerea este însă formală, pentru a beneficia de statutul bapțiștilor de sectă tolerată. În legătură cu situația din comuna Dubova, jud. Severin, unde nu există preot ortodox, legiunea a făcut intervenții la Episcopia Caransebeșului, iar răspunsul a fost că pe acest post nu poate fi numit decât un preot refugiat. Se cere să se facă intervenții hotărâte în acest sens, „pentru liniștea spirituală și pentru a împiedica populația să treacă la bapțiști”. (Vezi și *doc. 50.*)

58

1941 mai 16. Ministerul Instrucțiunii, Educației, Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor, către Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea. Se certifică, la cerere, situația legală a asociației religioase adventiste de ziua a șaptea.

59

1941 mai 19. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, Secția a II-a. Referat în legătură cu cazul petrecut la 9 martie 1941 în comuna Breazova, jud. Hunedoara. Documentul rezumă informația din referatul întocmit de Legiunea de Jandarmi Hunedoara (*doc. 53*). (Vezi și *doc. 34* și *doc. 40*.)

60

1941 mai 22. Prefectura Județului Bihor, Serviciul Administrativ, către pretorul plășii Beiuș. Se cere executarea de urgență a ordinului din 25 aprilie 1941, privitor la cazul din comuna Târcaia (*doc. 46*). (Vezi și *doc. 42*.)

61

1941 mai 23. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către prefectii de județ etc. La intervenția Ministerului Instrucțiunii, Educației, Cultelor și Artelor, se solicită luarea de măsuri ca ofițerii de stare civilă să respecte legea și să opereze cererile de schimbare a confesiunii cu care vin cetățenii.

62

1941 mai 26. Prefectura Județului Dolj, Serviciul Administrativ, către Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat. Se comunică rezultatul investigației făcute de protoiereul județului Dolj în legătură cu adventiștii de ziua a șaptea din comunele Ciupercenii Noi și Ciupercenii Vechi, după ce parohul din Ciupercenii Noi a cerut interzicerea acestui cult. Protoiereul cere repunerea în vigoare a deciziilor ministeriale nr. 42.352/1940 (*doc. 4*) și 42.353/1940 (*doc. 5*).

63

1941 mai 27. Victor Marinescu, preot ortodox din comuna Viișoara, jud. Constanța, către generalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului. Preotul îi acuză pe adepții sectelor religioase că fac jocul străinilor și pe al dușmanilor țării și că servesc cauza comunismului și cere suprimarea prin lege a sectelor religioase și readucerea la ortodoxie a sectanților de origine etnică română. (Vezi și *doc. 70*. O altă petiție a acestui preot: *doc. 488*.)

64

1941 iunie 2. Mitropolia Olteniei, Râmnicului și Severinului, Direcțiunea Culturală, către ministrul de Interne. Documentul expune planurile Mitropoliei de reînviore a activității pastorale, misionare și culturale a clerului. În activitatea misionară intră și cercurile misionare „existente în parohiile contaminate de sectanți”, programul acestor cercuri urmărind ca „poporul să fie smuls relelor influențe streine, petrecerilor lumești, și îndeosebi prin catehizările primite să fie imunizat față de orice propagandă sectantă și anti-națională”. Mitropolia formase deja mai multe echipe misionare.

65

1941 iunie 5. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor, către ministrul Afacerilor Interne. În unele părți, ordinul circular nr. 2.038 A din 25 aprilie 1941 (*doc. 45*) este interpretat greșit și șefii de post fixează ziua în care membrii asociațiilor religioase se pot aduna la serviciul religios, în casele lor de rugăciune. Se cere luarea de măsuri ca ordinul să fie respectat. (Vezi și *doc. 67*.)

66

1941 iunie 10. Comunitatea Bisericească Baptistă Română din Arad către ministrul de Interne. Memoriu în legătură cu persecutările credincioșilor bapțiști. În unele locuri, autoritățile comunale i-au arestat și i-au trimis în judecată pe bapțiști, sub

motiv că s-au adunat la rugăciune fără autorizație specială, deși o astfel de autorizație nu este necesară, deoarece, la 25 aprilie 1941, Ministerul de Interne a scos adunările baptiștilor de sub incidența Decretului-lege nr. 142/1941 (vezi *doc. 45*). În Valea Hațegului există mai multe situații de acest fel. În zilele de 2, 3 și 4 iunie 1941, Consiliul de Război din Sibiu a condamnat la închisoare mai mulți baptiști. Ministrului i se cere să intervină pentru scoaterea de sub acuzație, grațierea celor condamnați și punerea lor în libertate. Totodată, roagă să se dea un ordin circular astfel încât autoritățile locale să știe care e statutul baptiștilor și să înceteze prigonirile. (Vezi și *doc. 68*.)

67

1941 iunie 16. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către Inspectoratul General al Jandarmeriei. Se ordonă luarea de măsuri ca organele jandarmerești să respecte întocmai dispozițiile ordinului circular nr. 2.038 A din 25 aprilie 1941 (*doc. 45*). (Vezi și *doc. 65*.)

68

1941 iunie 30. Comunitatea Bisericească Baptistă Română din Arad către Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat. Comunitatea roagă să i se comunice rezultatul investigației la cele sesizate în memoriul din 10 iunie 1941 (*doc. 66*), în legătură cu credincioșii baptiști condamnați pentru că au încălcat Decretul-lege nr. 142/1942, de sub incidența căruia ministerul i-a scos pe baptiști.

69

1941 iulie 1. Serviciul Special de Informații. Notă cu privire la trecerea unor stilști din comuna Bodești-Precista, jud. Neamț, la asociația religioasă adventistă.

70

1941 iulie 5. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor către Președinția Consiliului de Miniștri. În legătură cu petiția preotului Victor Marinescu din comuna Vișoara, jud. Constanța (*doc. 63*), se apreciază că aceasta poate fi luată în considerare la o eventuală legiferare în chestiunea sectelor. Se consideră că „sectele au fost întotdeauna germenii disolvanți ai solidarității noastre naționale”; ele „pulverizează și unitatea de trăire religioasă și unitatea de simțire românească”.

71

1941 iulie 18. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, către Ministerul Afacerilor Interne, Cabinet. Se înaintează un exemplar din revista *Credință, viață și religie*, nr. 2/1941, editată de Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea din România. Această publicație nu conține nimic ilegal, dar „întreține totuși un spirit de revoltă contra autorităților cari «împiedică libera predică a Sf. Evanghelii» și caută să arate cititorilor coreligionari că sunt persecutați, îndemnându-i, în mod indirect, să suporte cu resemnare «prigoana»”. Se cer măsuri ca această publicație să nu mai fie expediată autorităților administrative și jandarmeriei.

72

1941 iulie 30. Primăria orașului Caracal, Serviciul Administrativ, către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Se fac cunoscute rezultatele unei investigații în cazul comunității adventiste din localitate care numără opt membri. Se propune dizolvarea acestei secte și „punerea sub observația organelor de siguranță a statului, întrucât membrii acestor comunități sunt în prezent elemente de dezagregare socială”. Referatul întocmit la minister pe marginea acestei adrese respinge toate acuzele.

73

1941 iulie 31. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor, către prefectii de județ. Circulară. Li se solicită prefectilor să dea ordin ofițerilor de stare civilă că „deocamdată nu se mai admite niciun fel de trecere de la cultele istorice la aconfesionalism până la noi dispozițiuni”.

74

<1941 august (post-1)>. Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor, către Președinția Consiliului de Miniștri, Biroul pentru Basarabia. Se cere să se intervină pe lângă împuterniciții generalului Ion Antonescu pentru Basarabia și Bucovina, ca aceștia „să interzică orice activitate sectară în aceste regiuni, oprind, până la noi dispozițiuni, funcționarea asociațiilor religioase. Aceasta o socotim necesară pentru liniștea sufletească a credincioșilor din acele teritorii desrobite”.

75

1941 august 5. Postul de Jandarmi Borlova, jud. Severin. Notă informativă în legătură cu serbarea cercului baptist din comuna Borlova, desfășurată în ziua de 3 august 1941.

76

1941 august 12. Serviciul Special de Informații. Notă cu privire la activitatea asociațiilor religioase din mai multe comune din județul Hotin. S-au luat măsuri pentru identificarea propagandiștilor și deferirea lor justiției.

77

<1941 august (ante-13)>. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor. Referat cu privire la revista *Farul Creștin* și la situația cultului baptist din România. Se vorbește de „caracterul anațional, sectar și prozelitist al revistei, ca și al întregii mișcări baptiste”. Se cere: „a) Suprimarea revistei *Farul Creștin*, pentru activitatea sectară și totala lipsă de aderență sufletească la marile trăiri istorice ale neamului românesc; b) Revizuirea regimului juridic al cultului baptist din România, ca unul ce nu corespunde coordonatelor spirituale, naționale și creștine ale neamului nostru și nu se poate încadra în imperativele regimului politic actual din România”.

78

1941 august 13. Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea din România către ministrul de Interne. Sunt reclamate abuzurile la care sunt supuși credincioșii adventiști de către autoritățile locale, care interzic adunările religioase, din cauza interpretării greșite a prevederilor Decretului-lege nr. 142/1941. Se cere să li se comunice autorităților locale ordinul circular nr. 2.038 din 25 aprilie 1941, al Ministerului Afacerilor Interne, prin care adunările asociațiilor religioase recunoscute sunt declarate libere (*doc. 45*).

79

1941 august 25. Conducerea adventiștilor de ziua a șaptea din Bucovina de Nord și Basarabia. Scrisoare către credincioși. Printre altele, se exprimă bucuria pentru eliberarea Basarabiei și Bucovinei de Nord de sub ocupația sovietică. Sabatul de 6 septembrie 1941 este proclamat zi de mulțumire lui Dumnezeu, în care credincioșii sunt chemați să se roage „pentru Majestatea Sa Regele Mihai I, pentru înaltele autorități și pentru binele Țării unde trăim”. (Vezi și *doc. 103*.)

80

1941 septembrie 1. Postul de Jandarmi Nădrag, jud. Severin. Notă informativă în legătură cu botezul baptist care a avut loc în satul Crivina de Jos, în ziua de 31 august 1941, când au fost botezate zece persoane. Lista botezaților. (Vezi și *doc. 82*.)

81

<**1941 septembrie (ante-2)**>. Emilian Niculescu, secretar al Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea din organizația Moldova de Nord și Bucovina, către prefectul județului Bacău. Casa de rugăciune din orașul Moinești a fost închisă de autoritățile locale în data de 5 iulie 1941. Conducerea comunității din Moinești a informat Ministerul Afacerilor Interne despre această situație, iar răspunsul ministerului a fost comunicat Prefecturii Județului Bacău încă din data de 24 iulie. Se cere să fie înștiințat de hotărârea luată de minister în acest caz. (Vezi și *doc. 96* și *doc. 100*.)

82

1941 septembrie 11. Postul de Jandarmi Nădrag către Legiunea de Jandarmi Severin. Raport în legătură cu bapțiștii din raza postului. La 31 august 1941, în satul Crivina de Jos a avut loc un botez. Dintre cei zece botezați, nouă proveneau din familii baptiste, iar unul a fost înainte ortodox. (Vezi și *doc. 80*.)

83

1941 septembrie 12. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către prefectii de județ etc. Se face cunoscut că, după cum a hotărât Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, fanfarele baptiste sunt interzise.

84

1941 septembrie 16. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei. Buletin informativ. „Evreii din orașul Cernăuți, pentru a se sustrage portului obligatoriu al semnului distinctiv și pentru a părăsi ușor localitatea, unde se spune că vor fi strânși în getto-uri, au început să-și scoată «certIFICATE de botez» de la comunitățile diferitelor asociații religioase autorizate.” Comunitatea creștinilor după Evanghelie din Cernăuți a eliberat asemenea certificate cu o dată anterioară zilei de 28 iunie 1940.

85

1941 septembrie 17. Legiunea de Jandarmi Arad. Notă informativă. În ziua de 31 august 1941, bapțiștii din comuna Seleuș, jud. Arad, au organizat un botez în pârâul de la marginea satului; ei au străbătut localitatea în grup, fără să aibă autorizație de la autoritățile în drept. Conducătorii bapțiști au fost înaintați Curții Marțiale a Corpului IV Armată.

86

1941 septembrie 23. Lucian, episcopul Romanului, către prefectul județului Bacău. Episcopul informează că în comuna Răcăciuni, jud. Bacău, există o casă de rugăciune care nu are aprobare de funcționare, unde sâmbăta se adună adventiștii din zonă. El cere să se ia măsuri, prin organele de poliție și siguranță, împotriva acestei mișcări „dăunătoare intereselor Statului”.

87

1941 septembrie 26. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor, către prefectul județului Bihor. Se anunță că Biroul de Cenzură a interceptat o scrisoare a locuitorului bapțist Petru Macroș, din comuna Tămașda, jud. Bihor, adresată Uniunii Comunităților Creștine Bapțiste din România, în care reclamă faptul că autoritățile locale nu aprobă funcționarea comunității locale într-o locuință închiriată provizoriu, până la renovarea casei de rugăciune. Ministerul cere prefecturii să dea dispoziții autorităților locale pentru interzicerea funcționării oricărei case de rugăciune care nu are autorizație eliberată de minister.

88

1941 septembrie 26. Prefectul județului Teleorman către Ministerul Instrucțiunii, Educației, Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor. Raport în legătură cu proiectul cu care a venit profesorul adventist Iosif Ranea, din Brașov, de a deschide în orașul Alexandria o școală primară adventistă. El are o autorizație, eliberată de minister la 18 ianuarie 1941. Prefectura a dispus ca Poliția orașului Alexandria să nu permită deschiderea acestei școli, pentru a împiedica astfel prozelitismul adventist, mai ales că profesorul este „un înfocat și periculos propagandist”. Ministerului i se solicită să aprobe această măsură.

89

1941 septembrie 29. Zamfira Puha din comuna Bilca, jud. Rădăuți, către primarul comunei. Semnata cere să i se înregistreze trecerea de la religia ortodoxă la cultul baptist. (Vezi și *doc. 132* și *doc. 135.*)

90

1941 septembrie 30. Prefectura Județului Bihor, Serviciul Administrativ, către pretori, Primăria orașului Beiuș, Legiunea de Jandarmi Bihor și Chestura de Poliție Beiuș. Se aduce la cunoștință ordinul Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor din 26 septembrie 1941, prin care se interzice funcționarea caselor de rugăciune care nu au autorizație de funcționare eliberată de minister (*doc. 87*).

91

1941 octombrie 18. Legiunea de Jandarmi Bălți. Notă informativă. Bapțiștii din București trimit pe adresa bapțiștilor din județul Bălți cărți poștale prin care îi îndeamnă să nu-și abandoneze credința și să activeze pentru câștigarea de noi adepți. Legiunea a intervenit la poștă pentru oprirea acestor cărți poștale și a dat jadarmlor ordin de supra-veghere.

92

1941 octombrie 27. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, către Inspectoratul de Jandarmi Timișoara. Se cer explicații în legătură cu scăderea numărului bapțiștilor în situația statistică pe trimestrul I/1941 comparativ cu anul 1939. (Vezi și *doc. 95.*)

93

1941 octombrie 27. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, către Legiunea de Jandarmi Botoșani. Din compararea datelor privind asociațiile religioase din județul Dorohoi pentru anul 1939 și semestrul I/1941, rezultă că numărul creștinilor după Evanghelie a crescut de la 573 la 940. Se cere luarea de măsuri pentru identificarea și urmărirea acestor credincioși și trimiterea în judecată a celor care nu respectă dispozițiile legale. Inspectoratul General al Jandarmeriei solicită legiunii explicații pentru cauzele care au dus la creșterea numărului creștinilor după Evanghelie. (Vezi și *doc. 98* și *doc. 102.*)

94

1941 octombrie 28. Legiunea de Jandarmi Iași. Notă informativă. Bolnavii internați în sanatoriul din Bârnova citesc o broșură cu titlul *Cartea mânturii*, editată de creștinii după Evanghelie. Legiunea de jandarmi investighează dacă broșura nu a fost răspândită și în alte localități.

95

1941 noiembrie 4. Inspectoratul de Jandarmi Timișoara către Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei. Se raportează în legătură cu numărul bapțiștilor din situația statistică pentru trimestrul I/1941. Ca urmare a Deciziei ministeriale nr. 5.657/1940 (*doc. 2*), prin care bapțiștii au fost recunoscuți drept cult, Inspectoratul i-a șters pe bapțiști din situațiile-fișe și nu se mai ține o evidență a lor. Cei 44 de bapțiști pe care i-a raportat în semestrul I/1941 în județul Arad fac parte din secta „bapțiștilor independenți”. (Vezi și *doc. 92.*)

96

1941 noiembrie 12. Comisariatul de Poliție Moinești către Prefectura Județului Bacău. Raport în legătură cu casa de rugăciune a adventiștilor din orașul Moinești, care este închisă din data de 15 iunie 1941. (Vezi și *doc. 81* și *doc. 100.*)

97

1941 noiembrie 13. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor, către ministrul de Interne. Ministerul constată că membrii asociațiilor religioase fac în continuare prozelitism și cere luarea de măsuri pentru împiedicarea oricăror manifestări de acest fel. (Vezi și *doc. 104.*)

98

1941 noiembrie 14. Legiunea de Jandarmi Botoșani, Biroul II Jandarmerie, către Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei. Documentul explică de ce numărul creștinilor după Evanghelie raportat de legiune este mai mare în semestrul I/1941 decât în anul 1939. Plusul provine din : 1) „aconfesionalii” din comuna Salcea (care au fost trecuți la creștinii după Evanghelie, după eșecul încercărilor de a-i readuce la ortodoxie făcute timp de doi ani de către autoritățile comunale, preot, învățător și jandarmi) ; 2) locuitorii din comuna Vlădeni care în 1939 au trecut la secta pentecostală, iar acum, în urma persecuțiilor la care sunt supuși pentecostalii, au revenit la creștinii după Evanghelie ; 3) membrii nou-identificați ai sectei creștini după Evanghelie, din mai multe comune ; 4) copiii acestor oameni, care în documente au fost înregistrați ca având religia părinților. (Vezi și *doc. 93* și *doc. 102.*)

99

1941 noiembrie 17. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă. În ultimul an, în județul Muscel, un număr de 483 de sectanți „tudoriști” care nu-și mai puteau exercita cultul în libertate au trecut la Asociația „Creștini după Evanghelie”, care funcționează legal. În acest fel, numărul creștinilor după Evanghelie din județ a ajuns la 560.

100

1941 noiembrie 17. Prefectura Județului Bacău către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor. Prefectura informează că, la 15 iunie 1941, casa de rugăciune a adventiștilor din orașul Moinești a fost sigilată, dar

nu de către organele locale, ci de către Poliția Bacău și Comandamentul Armatei a III-a. (Vezi și *doc. 81* și *doc. 96*.)

101

1941 noiembrie 17. Chestura Poliției Chișinău. Proces-verbal de închidere a casei de rugăciune a Asociației baptiste din Chișinău. Ca bază legală pentru această operațiune sunt invocate deciziile ministeriale nr. 42.352 și nr. 42.353 din 9 septembrie 1940 (*doc. 4* și *doc. 5*), acte care nu mai erau însă în vigoare.

102

1941 noiembrie 18. Legiunea de Jandarmi Dorohoi către Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei. Se explică de ce numărul creștinilor după Evanghelie raportat de legiune este mai mare în semestrul I/1941 decât în anul 1939. Diferența provine din faptul că inițial unele posturi au trecut în situațiile statistice numai capii de familie. Ulterior au fost incluși și ceilalți membri ai familiilor. (Vezi și *doc. 93* și *doc. 98*.)

103

<1941 noiembrie (ante-20)>. Conducerea Conferinței Bucovina și Basarabia a adventiștilor de ziua a șaptea. Scrisoare către credincioșii din cele două provincii. Se face apel la aceștia să contribuie cu îmbrăcăminte de iarnă pentru ostași; în acest scop, fiecare familie trebuie să facă sau să cumpere o flanelă de lână. Acțiunea este coordonată de Conferință și are ca termen de finalizare data de 20 noiembrie 1941. (Vezi și *doc. 79*.)

104

1941 noiembrie 20. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către prefecții de județ etc. Aducând la cunoștință constatarea făcută de Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor, la 13 noiembrie 1941 (*doc. 97*), se cere luarea de măsuri de împiedicare a oricăror manifestări sau acțiuni de prozelitism.

105

1941 noiembrie 26. Ministerul Afacerilor Interne, Cabinetul Secretarului General, către Guvernământul Basarabiei, Cabinet. La ordinul mareșalului Ion Antonescu, Conducătorul Statului, se cere să se ia măsuri ca „toți sectanții să fie desco-periți și trimiși în judecată”. „În mare majoritate, sectanții sunt comuniști, care sub masca religioasă, propagă idei comuniste.” (Vezi și *doc. III*.)

106

1941 noiembrie 30. Legiunea de Jandarmi Bacău. Notă informativă. Adventiștii de ziua a șaptea desfășoară o intensă propagandă în rândurile ortodocșilor. Un mijloc de propagandă este revista *Semnele Timpului*, pe care o trimit gratuit multor locuitori din județul Bacău. Legiunea a ordonat jandarmilor să împiedice răspândirea acestei publicații.

107

1941 noiembrie 30. Ana Sabadas, Liuba Țurcan și Natalia Gherman din satul Opinca, comuna Glingeni, jud. Bălți, către mareșalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului. Telegramă. Cele trei semnatare îl informează că soții lor au fost arestați și trimiși în lagăr pentru simplul motiv că sunt bapțiști și au refuzat să treacă la cultul ortodox.

108

<1941 decembrie >. Inspectoratul de Jandarmi Chișinău. Situația numerică a membrilor curenților subversive de pe raza Inspectoratului. Aici sunt incluși: comunistii, legionarii și sectele religioase.

109

1941 decembrie 1. Prefectul județului Ismail. Apel către administrația comunelor în legătură cu sectele religioase. Problema sectelor religioase este „una din moștenirile dureroase ale regimurilor trecute”. „Rog toate autoritățile din comune să mă ajute a convinge pe toți acești sectanți că este și în interesul lor și în interesul Țării să revină la credința pe care au avut-o strămoșii lor de veacuri.” (Vezi și *doc. 110* și *doc. 119*.)

110

1941 decembrie 1. Prefectura Județului Ismail către Guvernământul Basarabiei. Adresa de înaintare a unui ordin dat în legătură cu sectele religioase din județ (*doc. 109*). „Am crezut de datoria mea să atac acum și această problemă spinoasă, pentru a profita de momentele favorabile actuale...” (Vezi și *doc. 119*.)

111

1941 decembrie 2. Direcțiunea Generală a Poliției, Direcțiunea Poliției de Siguranță, către inspectoratele de poliție. Telegramă. „Din ordinul D-lui Mareșal Ion Antonescu, rugăm luați imediat măsuri ca toți sectanții să fie descoperiți și trimiși în judecată.” De la această măsură sunt exceptați membrii „sectelor” (asociațiilor religioase) autorizate de Ministerul Cultelor. (Vezi și *doc. 105*.)

112

1941 decembrie 8. Secția de Jandarmi Câmpulung către Legiunea de Jandarmi Câmpulung. Raport în legătură cu asociația adventiștilor de ziua a șaptea din comuna Fundul Moldovei, jud. Câmpulung. Autoritățile se plâng că asociația a comis de-a lungul timpului abateri de la legislația în vigoare și în mai multe rânduri a fost dată în judecată de postul de jandarmi din comună. Se cere să se intervină la Ministerul Cultelor și Artelor pentru a da ordin de închidere a casei de rugăciune.

113

1941 decembrie 10. Guvernământul Basarabiei, Secretariatul General, către organele în subordine. Se comunică adresa Ministerului Afacerilor Interne

din 26 noiembrie 1941 (*doc. 105*), ce consemnează ordinul mareșalului Ion Antonescu ca toți sectanții să fie descoperiți și trimiși în judecată.

114

1941 decembrie 10. Inspectoratul de Jandarmi Chișinău către Guvernământul Basarabiei. Notă informativă. Populația din județul Cahul este foarte nemulțumită din cauza sectanților (advențiști de ziua a șaptea și bapțiști). Locuitorii spun că sectele au fost cele care au subminat în trecut credința ortodoxă și prin aceasta au dus Rusia țaristă la ruină.

115

1941 decembrie 11. Postul de Jandarmi Cladova, jud. Severin. Notă informativă. Locuitorii din comuna Cladova sunt certați cu preotul ortodox, care se poartă „neomenos” cu ei, consecința fiind că „astăzi majoritate din locuitori au încetat de a se mai duce la biserică, constatându[-]se că toți sunt pe cale de a trece la secta penticostalită”.

116

1941 decembrie 12. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către prefectii de județ etc. Dispoziție ca primăriile să-i înscrie pe nou-născuții membrilor asociațiilor religioase recunoscute la religia părinților. Mulți ofițeri de stare civilă îi înscriu din oficiu la religia ortodoxă.

117

1941 decembrie 16. Guvernământul Basarabiei către organele în subordine. Se comunică ordinul Guvernatorului Basarabiei „ca tuturor sectanților ce vor fi prinși să fac propagandă să li se întocmească acte de internare în lagăr”.

118

1941 decembrie 16. Guvernământul Basarabiei către Episcopia Bălți. Se anunță că a dispus ca sectanții prinși să fac propagandă religioasă să fie internați în lagăr (*vezi doc. 117*). Se cer informații despre măsurile luate de episcopie pentru combaterea sectelor.

119

1941 decembrie 23. Guvernământul Basarabiei, Directoratul Afacerilor Administrative, Serviciul Informații. Apel în legătură cu sectele religioase, pe care le consideră o „pacoste” în Basarabia. Se cere să se acționeze pentru readucerea sectanților la religia ortodoxă. Dă ca exemplu județul Ismail, unde au revenit la credința strămoșească aproximativ 100 de sectanți. În anexă: „Situția numerică a sectelor religioase pe județe din Basarabia”. (*Vezi și doc. 109 și doc. 110.*)

120

1941 decembrie 31. Inspectoratul Regional de Poliție Cernăuți, Serviciul Poliției de Siguranță, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția

Poliției de Siguranță. Raport în legătură cu descoperirea în orașul Hotin a unui baptist care distribuia biblii unor credincioși și cu o descindere făcută în biserica baptistă din localitate.

121

<1942 sfârșit>. Direcțiunea Generală a Poliției, Corpul Detectivilor, Grupa a II-a. Lucrarea *Istoricul sectelor religioase în România*, întocmită de comisarul C. I. Mazilu. Acesta împarte sectele religioase în: secte provenite din Occident „cu caracter raționalist” (baptismul, adventismul și creștinii după Evanghelie), secte „cu caracter mistico-raționalist” (stundiștii) și „secte cu nuanțe de asociațiuni filosofice provenite din Orient” (teosofia, spiritismul, tolstoenii). Capitolul V („Sectele și Statul”) se ocupă de politica religioasă a statului român începând cu anii '30.

122

1942 ianuarie 8. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către prefectii de județ etc. Se cere să se dea dispoziții organelor din subordine ca, ori de câte ori constată treceri ilegale de la cultele istorice la sectele religioase, să se încheie acte de constatare.

123

1942 ianuarie 23. Ministerul Lucrărilor Publice și Comunicațiilor, Direcțiunea Generală a Poștelor, Telegrafelor și Telefoanelor, Direcția Exploataării, către Direcțiunea Generală a Poliției. Se trimit mai multe tipărituri confiscate. Acestea sunt materiale de propagandă adventistă tipărite de Editura „Cuvântul Evangheliei” din București și expediate unor locuitori din județele Bihor și Neamț.

124

1942 ianuarie 24. Legiunea de Jandarmi Iampol, Transnistria. Notă informativă cu privire la sectanții din județ. Cei mai numeroși sunt „evangheliștii” (creștinii după Evanghelie), dar sunt prezenți și mileniștii (martorii lui Iehova). Se dau date pe comune, cu indicarea numărului de sectanți, a numelui conducătorului etc. În perioada sovietică, evangheliștii au fost persecutați. Acum ei vin la prefectură și cer autorizații pentru deschiderea caselor de rugăciune. (Vezi și *doc. 126.*)

125

1942 ianuarie 26. Legiunea de Jandarmi Hunedoara. Notă informativă. Editura „Cuvântul Evangheliei” din București a început să răspândească broșuri și reviste adventiste. Colportorii prinși au fost înaintați Curții Marțiale.

126

1942 februarie 5. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, către Legiunea de Jandarmi Iampol, Transnistria. Se precizează că secta „creștinii după Evanghelie” este autorizată să funcționeze, în conformitate cu

decizia ministerială nr. 31.999/1939 (*doc. 1*). Legiunea de Jandarmi Iampol trebuie să verifice dacă sub numele de „evangheliști” nu se ascund aderenții vreunei secte interzise (inochentiști sau mileniști), în acest caz urmând să fie aplicate dispozițiunile legale în vigoare. (Vezi și *doc. 124.*)

127

1942 februarie 13. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, Secția a II-a. Ordin circular. Nu mai este valabilă nicio autorizație de funcționare a unei asociații religioase sau a unui predicator, dacă nu este cea originală, emisă de Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. În Basarabia și Bucovina, s-a impus ca toate autorizațiile să fie retrase, inclusiv cele emise de minister.

128

1942 februarie 16. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, Secția a II-a. Ordin de informațiuni. Se atrage atenția asupra faptului că membrii asociațiilor religioase autorizate, dar mai ales adepții sectelor interzise continuă să facă propagandă.

129

1942 februarie 20. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Decizia nr. 10.091/1942, privitoare la cultul baptist din România. Se anulează decizia nr. 5.657/1940 (*doc. 2*) și se repun în vigoare, pentru bapțiști, dispozițiile deciziei nr. 31.999/1939 (*doc. 1*). Prin aceasta, bapțiștii sunt retrogradați de la statutul de cult la cel de asociație religioasă. (Vezi și *doc. 140* și *doc. 142.*)

130

1942 februarie 21. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor, către Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, Secția a II-a. Se face cunoscută decizia nr. 10.091/1942 (*doc. 129*). Se dispune verificarea autorizațiilor de funcționare ale caselor de rugăciune și ale predicatorilor bapțiști.

131

1942 februarie 21. Episcopia Hotinului către Guvernatorul Basarabiei. Se prezintă succesele înregistrate în ofensiva misionară „antisectară”. Au revenit în sânul bisericii ortodoxe 419 sectanți (în anexă, tabelul cu aceste persoane). Două case de rugăciune bapteste au fost transformate în biserici ortodoxe, iar alte două în școli primare.

132

1942 februarie 23. Zamfira Puha, originară din comuna Bilca, jud. Rădăuți. Declarație. Își retrage cererea de trecere de la religia ortodoxă la cea baptestă, făcută la 29 septembrie 1941 (*doc. 89*). (Vezi și *doc. 135.*)

133

1942 februarie 24. Preotul Constantin Ionescu, parohul bisericii „Sf. Voievozi” din Bacău, către Chestura Poliției Bacău. Preotul reclamă faptul că sectanții (evangheliști) se întrunesc în fiecare duminică dimineață într-o casă particulară. El afirmă că acea casă „nu-i decât un cuib revoluționar și un prilej de desagregare națională” și cere luarea de măsuri. (Vezi și *doc. 144, doc. 145, doc. 172 și doc. 176.*)

134

1942 februarie 25. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, Secția a II-a. Ordin circular. Se transmit dispozițiile Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor nr. 2.534/1942 pentru conformare. Ministerul dispune ca toate casele de rugăciune ale asociațiilor religioase autorizate care nu îndeplinesc condițiile legale, prevăzute în decizia nr. 31.999/1939 (*doc. 1*), să fie închise, confiscându-se autorizațiile de funcționare.

135

1942 februarie 27. Prefectura Poliției Capitalei, Serviciul Poliției de Siguranță. Proces-verbal. Chemată la poliție și întrebată dacă își menține cererea de trecere de la religia ortodoxă la cultul baptist (*doc. 89*), Zamfira Puha, originară din comuna Bilca, jud. Rădăuți, a dat o declarație că își retrage cererea (*doc. 132*).

136

1942 martie 2. Inspectoratul de Jandarmi Chișinău. Notă informativă în legătură cu bapțiștii din satul Buzduganii de Sus, comuna Valea Mare, jud. Bălți, care refuză să se supună interdicțiilor impuse de autorități. Unii dintre ei sunt internați în lagărul Târgu-Jiu pentru atitudinea lor din perioada ocupației sovietice. Casa de rugăciune a fost confiscată și dată școlii primare din localitate.

137

1942 martie 4. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor, către Prefectul județului Bihor. Se anunță că ministerul aprobă măsurile luate de autoritățile administrative și polițienești din județul Bihor, care au închis casele de rugăciune baptiste din Batâr, Talpoș, Ciumeghiu, Sudrigiu, Cusuiș și Hinchiriș. Uniunea Comunităților Creștine Baptiste din România a protestat împotriva acestor măsuri. Se dispune ca aceste case de rugăciune să fie ținute închise. Se cere să se înainteze o situație generală a sectelor din județ. (Vezi și *doc. 174.*)

138

<1942 martie (ante-5)>. Postul de Jandarmi Bran, jud. Brașov. „Istoricul sectei religioase «Advențiști de ziua 7-a»” de pe raza postului. (Vezi și *doc. 139 și doc. 308.*)

139

<1942 martie (ante-5)>. Postul de Jandarmi Bran, jud. Braşov. „Istoricul sectei religioase a creştinilor după Evanghelie” de pe raza postului. (Vezi şi *doc. 138* şi *doc. 308.*)

140

1942 martie 5. Ministerul Afacerilor Interne, Direcţiunea Administraţiei de Stat, către prefectii de judeţ etc. Direcţiunea transmite decizia Ministerului Culturii Naţionale şi al Cultelor nr. 10.091/1942, privitoare la cultul baptist din România (*doc. 129*). Se solicită ca dispoziţiile ei să fie aduse la cunoştinţa organelor administrative şi poliţieneşti din subordine. (Vezi şi *doc. 142.*)

141

1942 martie 5. Prefectura Poliţiei Capitalei. Notă informativă în legătură cu conferinţa profesorului Vasile Ispir, cu titlul „Sectele, un pericol naţional şi social”, ținută la Fundaţia Dalles, în Bucureşti. Printre asistenţi s-au aflat înalte feţe bisericeşti, în frunte cu Patriarhul Nicodim. Conferenţiarul a cerut să se adopte „o nouă politică religioasă”, prin interzicerea sectarismului.

142

1942 martie 6. Ministerul Afacerilor Interne, Direcţiunea Administraţiei de Stat, către prefectii de judeţ etc. Se face cunoscută decizia Ministerului Culturii Naţionale şi al Cultelor nr. 10.091/1942, privitoare la cultul baptist din România (*doc. 129*). Se cere luarea de măsuri pentru punerea în aplicare a deciziei.

143

1942 martie 7. Legiunea de Jandarmi Vlaşca. Notă informativă. Opt locuitori din comuna Frasinu au părăsit religia ortodoxă şi au trecut la secta tudoristă. Se atrage atenţia că pentru acest fapt este responsabil şi preotul ortodox din sat, care se ocupă prea puţin de treburile bisericeşti.

144

1942 martie 8. Iftimie Gavriliuc, predicator al creştinilor după Evanghelie din Bacău. Declaraţie. Credincioşii s-au întrunit într-o casă care serveşte drept casă de rugăciune, fără autorizaţie de la autorităţile locale. (Vezi şi *doc. 133*, *doc. 145* şi *doc. 172.*)

145

1942 martie 8. Mihai Schmidt, conducător al creştinilor după Evanghelie din Bacău. Declaraţie. Credincioşii s-au întrunit într-o casă care serveşte drept casă de rugăciune, fără a poseda autorizaţiile cerute de art. 7 din decizia ministerială nr. 31.999/1939 (*doc. 1*). (Vezi şi *doc. 133*, *doc. 144* şi *doc. 172.*)

146

1942 martie 8, 1942 aprilie 14. Chestura Poliției Bacău. Două procese-verbale. Investigație în legătură cu reclamația făcută de preotul Constantin Ionescu, parohul bisericii „Sf. Voievozi” (*doc. 133*). Se constată că întrunirile creștinilor după Evanghelie sunt în conformitate cu legea, întrucât e vorba despre o „sectă” recunoscută și autorizată să funcționeze.

147

1942 martie 12. Prefectura Județului Bihor, Serviciul Administrativ, către pretori și primarul orașului Beiuș. Se cere să se întocmească, pe plăși, câte un tabel cu date privitoare la asociațiile religioase și secte. (*Vezi și doc. 151.*)

148

1942 martie 12. Prefectura Județului Bihor, Serviciul Administrativ, către pretori și primarul orașului Beiuș, Legiunea de Jandarmi Bihor și Poliția de reședință Beiuș. Se face cunoscută decizia nr. 10.091/1942, a Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor, privitoare la cultul baptist (*doc. 129*).

149

<1942 martie (ante-15)>. Editura „Cuvântul Evangheliei” a adventiștilor de ziua a șaptea. Apel către clienți și abonați. Îi liniștește pe abonații care au reclamat faptul că nu au primit la timp sau deloc revistele, arătând că această situație „se datorește unei grave erori de interpretare a unui ordin dat cu privire la sectele interzise prin Decizia Ministerială No. 31.399/939, ale căror publicațiuni sunt interzise la tipărire și răspândire”. Se afirmă că literatura pe care o editează de 20 de ani „nu contravine cu nimic siguranței statului, ordinii publice, bunelor moravuri și intereselor militare”. (*Vezi și doc. 155.*)

150

1942 martie 16. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă. În urma zvonului că „sectanții vor fi ridicați ca și evreii și trimiși în lagărele din Ucraina”, majoritatea sectanților din regiunea Clișcăuți, jud. Hotin, nu mai lucrează și își vând bunurile, pentru a fi gata de plecare în orice moment.

151

1942 martie 17. Pretura Plășii Beliu, jud. Bihor, către notari. Se cere ca fiecare notariat să întocmească o situație cu asociațiile religioase și sectele din raza lui de activitate. (*Vezi și doc. 147.*)

152

1942 martie 22. Direcțiunea Generală a Poliției. Notă cu privire la arestarea la Craiova a cinci membri ai sectei pentecostale.

153

1942 martie 22. Legiunea de Jandarmi Prahova. Notă informativă în legătură cu descoperirea într-o casă din comuna Băicoi a unei întruniri religioase a creștinilor după Evanghelie, la care au participat 23 de persoane. Acestea au fost înaintate Curtii Marțiale Ploiești.

154

<**1942 martie (ante-24)**>. Prefectura Poliției Capitalei, Serviciul Poliției de Siguranță. Notă informativă. Biroul de Cenzură din Iași a interceptat o scrisoare pe care Eugen Jurencu, predicatorul bapțiștilor din Bălți, i-a adresat-o lui Johann Fleischer, președintele comunității baptiste germane din București. În scrisoare, el arată persecuțiile la care sunt supuși bapțiștii din orașul și județul Bălți. (Vezi și *doc. 175.*)

155

1942 martie 24. Legiunea de Jandarmi Brașov. Notă informativă în legătură cu frecventarea casei de rugăciune a creștinilor după Evanghelie din comuna Zărnești de către mai mulți locuitori care nu au făcut trecerea la acest cult și primirea de către un locuitor sectant din Vlădeni a unui apel difuzat de Editura „Cuvântul Evangheliei” din București. (Vezi și *doc. 149.*)

156

1942 martie 24. Legiunea de Jandarmi Brașov. Ordin circular cu privire la identificarea de către secțiile și posturile de jandarmi a sectelor religioase și adeptilor lor. Instrucțiuni detaliate cu privire la această operațiune.

157

1942 martie 25. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă. Mai mulți locuitori din comuna Blăjel, jud. Târnava Mică, membri ai asociației religioase pentecostale, interzise, au fost surprinși într-o casă în timp de făceau rugăciuni. Ei au fost înaintați Curtii Marțiale Sibiu.

158

1942 martie 26. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către prefectii de județ etc. Se cere supravegherea îndeaproape, prin organele administrative și polițienești, a activității tuturor sectelor religioase. Orice abateri vor fi reprimare imediat și cu toată severitatea.

159

1942 martie 31. Inspectoratul Regional de Poliție Chișinău, Serviciul Siguranței, către Guvernatorul Basarabiei. Poliția orașului Chilia Nouă l-a arestat pe Alexandru Gavrușenco care voia să transporte broșuri și reviste adventiste în comuna Hagi-Curda, jud. Ismail.

160

1942 aprilie 1. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, către Președinția Consiliului de Miniștri. Sectanții din Bucovina și Basarabia își continuă activitatea, în ciuda interdicțiilor și a măsurilor luate de autorități. Se propune: casele de rugăciune rămân închise „până ce se va face o verificare minuțioasă a fiecărui credincios, cu privire la atitudinea avută sub regimul sovietic”; „cei închiși să fie trimiși la vatra lor, iar bărbații valizi să fie trimiși pe front”; „Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române va fi rugat să avizeze la cele mai eficace mijloace, pentru stăvilirea curentelor sectare”. Se anunță că ministerul pregătește o nouă decizie cu privire la reglementarea asociațiilor religioase. (Vezi și *doc. 163.*)

161

<**1942 aprilie (post-1)**>. Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar. Referat pe marginea propunerilor conținute în adresa Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor din 1 aprilie 1942 în legătură cu sectanții din teritoriile dezrobite (*doc. 160*). Este de acord cu unele propuneri.

162

1942 aprilie 2. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor către Marele Stat Major, Secția a II-a. Se comunică faptul că Președinția Consiliului de Miniștri a fost informată în legătură cu numărul tot mai mare de sectanți din Bucovina și nordul Basarabiei. (Vezi *doc. 160.*)

163

1942 aprilie 2. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor către Președintele Sfântului Sinod. Pentru situația sectelor religioase, se consideră că „soluțiile cerute de urgență în această chestiune spinoasă sunt: să se trimită toți sectanții valizi pe front, de o parte; iar de altă parte Sf. Sinod al Bisericii ortodoxe române să avizeze la cele mai eficace mijloace pentru stăvilirea curentelor sectare”. (Vezi și *doc. 160.*)

164

1942 aprilie 2. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei. Ordin circular. Se ordonă măsuri de supraveghere a sectelor religioase printre care se află și penticostalii.

165

1942 aprilie 2. Președintele comunității baptiste din Dușești, jud. Bihor, către mareșalul Ion Antonescu. Liderul baptist cere redeschiderea bisericilor baptiste din județul Bihor care au fost închise de posturile de jandarmi.

166

1942 aprilie 3. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cabinetului, către Președinția Consiliului de Miniștri. Lămuriri cu privire la situația asociațiilor religioase autorizate și a sectelor interzise.

167

1942 aprilie 3. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, către Prefectura Poliției Capitalei, Serviciul Poliției Sociale. Se aduce la cunoștință activitatea desfășurată de tinerii Mircea Moraru și Anghel Bastoreală, din București, care distribuie broșuri publicate de Editura „Cuvântul Evangheliei” a adventiștilor de ziua a șaptea. Se dispune cercetarea cazului și se propune mobilizarea și trimiterea pe front a celor doi tineri.

168

1942 aprilie 9. Președinția Consiliului de Miniștri, Cabinetul pentru Administrarea și Organizarea Basarabiei, Bucovinei și Transnistriei, către Guvernatorul Basarabiei. Este trimisă adresa Subsecretariatului de Stat al Cultelor și Artelor din 1 aprilie 1942, în legătură cu sectanții din teritoriile dezrobite (*doc. 160*). Totodată, se face cunoscut acordul cu propunerile din adresa numită.

169

1942 aprilie 14. Comunitatea Bisericească Baptistă Română din Arad către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Se reclamă un caz petrecut în comuna Secusigiu, jud. Timiș-Torontal, unde, prin încălcarea legii, preotul ortodox a oficiat slujba de înmormântare a unei femei baptiste. Acțiunea preotului a fost favorizată de autoritățile locale și jandarmerești. „Date fiind cele de mai sus și din informațiile pe care le avem de pretutindenea, din raza Comunității noastre, suntem nevoiți să credem că toate acestea au ca izvor de inspirație anumite ordine pe cari noi nu le cunoaștem, și că se urmărește un plan minuțios stabilit împotriva noastră.” Se cere luarea de măsuri. (O cerere cu același conținut, către Ministerul Afacerilor Interne, din 22 aprilie 1942 : *doc. 176*.) (Vezi și *doc. 185*, *doc. 186* și *doc. 362*.)

170

1942 aprilie 15. Prefectura Județului Bihor, Serviciul Administrativ, către pretori, primarul orașului Beiuș, Legiunea de Jandarmi Bihor și Poliția de reședință Beiuș. Se ordonă închiderea tuturor caselor de rugăciune ale asociațiilor religioase baptiste, adventiste de ziua a șaptea și ale creștinilor după Evanghelie, care nu posedă autorizație de funcționare eliberată de Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, în condițiile deciziei nr. 31.999/1939 (*doc. 1*).

171

1942 aprilie 15. Direcțiunea Generală a Poliției. Notă cu privire la acțiunea unui grup de adventiști care, în ziua de 6 aprilie 1942, a introdus în spitalul din Piatra Neamț materiale de propagandă adventistă.

172

1942 aprilie 17. Chestura Poliției Bacău către prim-procurorul Parchetului Tribunalului Bacău. Se înaintează dosarele lui Mihai Schmidt (vezi *doc. 145*) și Iftimie Gavriluc (vezi *doc. 144*), conducători ai sectei creștinilor după Evanghelie, care nu au respectat art. 7 din decizia ministerială nr. 31.999/1939 (*doc. 1*). (Vezi și *doc. 133*.)

173

1942 aprilie 18. Ministerul Apărării Naționale, Direcția Justiției Militare. Notă. Curtea Marțială a Corpului 5 Armată raportează că, odată cu judecarea proceselor privitoare la sectanți, s-a constatat că în județele Dâmbovița, Prahova, Buzău, Râmnicu-Sărat, Putna și Bacău numărul locuitorilor trecuți la diferite secte este foarte mare și că amenzile la care sunt supuși aceștia sunt achitate imediat și integral, oricare ar fi cuantumul lor, de unde rezultă că plata amenzilor se face din fondurile organizațiilor sectante. Ministerul Apărării Naționale consideră că trebuie sesizat Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor pentru a lua măsuri. (Vezi și *doc. 327*.)

174

1942 aprilie 18. Prefectura Județului Bihor, Serviciul Administrativ, către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor. Se înaintează un tabel cu situația asociațiilor religioase din județ. Serviciul informează că o mare parte dintre asociațiile baptiste nu au autorizație de funcționare eliberată de minister în condițiile deciziei nr. 31.999/1939 (*doc. 1*) și, de aceea, prefectura a luat măsuri pentru închiderea acestor case de rugăciune. (Vezi *doc. 137*.)

175

<1942 aprilie (ante-19)> . Comunitatea Creștină Evanghelică Baptistă din orașul Bălți către Guvernatorul Basarabiei. Memoriu în legătură cu prigoana pe care o îndură bapțiștii. Sunt expuse persecuțiile, jafurile, șicanele, umilintele, bătaile, amenințările cu moartea etc. la care sunt supuși bapțiștii, inclusiv copiii. „Prin toate mijloacele, autoritățile cer credincioșilor bapțiști să se retragă de la credința bapțiștă la cultul ortodox, cerându-le declarații cu forța, altfel vor fi trimiși în lagăr.” Bisericele bapteste sunt luate cu forța sau închise, unele fiind transformate în biserici ortodoxe. Se cere să se pună capăt acestor „mari prigoniri”. (Vezi și *doc. 182*.)

176

1942 aprilie 22. Comunitatea Bisericească Baptistă Română din Arad către ministrul Afacerilor Interne. Reclamație cu privire la cazul petrecut în comuna Secusigiu, jud. Timiș-Torontal. Se cere luarea de măsuri. (O cerere cu același conținut, către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, din 14 aprilie 1942 : *doc. 169*.) (Vezi și *doc. 185*, *doc. 186* și *doc. 362*.)

177

1942 aprilie 24. Ioan Staniș, ajutor de predicator din comuna Râpa, jud. Bihor, către pretorul plășii Tinca. Semnatarul cere redeschiderea casei de rugăciune bapteste din localitate, închisă în martie 1942. (Vezi *doc. 194*.)

178

1942 aprilie 24. Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea din România către mareșalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului. Memoriu. Se prezintă opera de regenerare morală întreprinsă de adventiști și asistența socială realizată de aceștia. Se menționează „șicanele și prigonirile” la care sunt supuși adventiștii în ultimul timp și se cere curmarea lor. Se cere recunoașterea prin decret-lege a calității de cult pentru asociația religioasă a adventiștilor de ziua a șaptea, garantarea libertății de cult și de propovăduire a evangheliei, acordarea libertății de tipărire a literaturii religioase. (Vezi *doc. 235.*)

179

1942 aprilie 26. Pretura Plășii Domnița Maria, jud. Bacău, către prefectul județului Bacău. Prefecturii i se solicită să dea dispoziție Primăriei orașului Bacău să închidă „casa de rugăciuni a sectelor” din oraș, „deoarece sectariștii din comuna Domnița Maria, cu toate că li s-a închis casa de rugăciuni de aici, continuă a o frecventa pe cea din Bacău”.

180

< 1942 aprilie (ante-27) >. Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea către Președinția Consiliului de Miniștri. Memoriu în legătură cu situația adventiștilor din Basarabia și Bucovina. Autoritățile locale au pus în vedere adventiștilor din cele două provincii că vor fi internați în lagăre de muncă, iar elementele militare vor fi mobilizate și trimise pe front. Uniunea este de părere că ordinul privitor la internare, referindu-se la „sectanți”, nu îi vizează pe adventiștii de ziua a șaptea, care sunt membrii unei asociații religioase legale. Se cere anularea ordinului de internare în lagăr a adventiștilor din Basarabia și Bucovina, dacă s-a dat un astfel de ordin. (Vezi și *doc. 187.*)

181

1942 aprilie 28. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către Inspectoratul General al Jandarmeriei etc. Se trimite spre știință și conformare decizia Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor nr. 10.091/1942 (*doc. 129*) și două adrese ale ministerului referitoare la problema sectelor religioase (*doc. 163* și *doc. 166*).

182

1942 aprilie 29. Legiunea de Jandarmi Bălți. Referat asupra cercetărilor făcute în legătură cu reclamația comunității baptiste din orașul Bălți (*doc. 175*). Referatul neagă cele mai multe acuzații, dar le confirmă pe unele dintre ele. În final se cere internarea în lagăr a lui Eugen Jurencu, secretarul comunității, cel care a redactat reclamația, pentru că această persoană „ține trează ideea baptistă din județ și oraș”.

183

< 1942 aprilie (ante-30) >. Poliția orașului Botoșani. Notă informativă. În orașul Botoșani a fost descoperită, la 19 aprilie 1942, o adunare clandestină a sectei religioase creștini după Evanghelie la care au participat 13 persoane. Ele au fost deferite Curții Marțiale Iași. (Vezi și *doc. 184, doc. 191, doc. 193* și *doc. 197.*)

184

1942 aprilie 30. Inspectoratul Regional de Poliție Iași, Serviciul Poliției de Siguranță, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Se raportează descoperirea în orașul Botoșani, în ziua de 19 aprilie 1942, a unei adunări clandestine a sectei religioase creștini după Evanghelie, la care au participat 13 persoane. Acestea au fost deferite Curții Militare Iași. (Vezi și *doc. 183, doc. 191, doc. 193 și doc. 197.*)

185

1942 aprilie 30. Ministerul Afacerilor Interne, Cabinetul Subsecretarului de Stat, către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Cabinet. Se aduce la cunoștință reclamația făcută de Comunitatea Baptistă Română din Arad în legătură cu cele petrecute în comuna Secusigiu, jud. Timiș-Torontal (*doc. 169*) și se cere cercetarea cazului și luarea de măsuri. (Vezi și *doc. 176, doc. 186 și doc. 362.*)

186

<1942 (post-aprilie 30)>. Leon Blaga, preotul ortodox din comuna Secusigiu, jud. Timiș-Torontal, către consiliul eparhial al Episcopiei Ortodoxe Române din Timișoara. Raport cu privire la înmormântarea femeii baptiste Vioara Stoiconescu. Preotul expune varianta sa. În final afirmă că „în aceste vremuri în care sângele românesc, sfințit prin botezul credinței, se sfințește prin jertfă, oricine va fi împotriva sfințirii credinței creștine trebuie considerat ca atare”. (Vezi și *doc. 169, doc. 176, doc. 185 și doc. 362.*)

187

1942 mai 2. Ministerul Afacerilor Interne, Secretariatul de Stat, către Guvernământul Basarabiei, Cabinet. Se trimite o copie a memoriului întocmit de Uniunea Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea din România (*doc. 180*).

188

1942 mai 2. Inspectoratul Regional de Poliție Chișinău, Serviciul Poliției de Siguranță, către Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar. Serviciul informează că bapțiștii din Tighina și-au deschis casa de rugăciune, înainte de Paști, ca urmare a unei telegrame pe care au adresat-o mareșalului Ion Antonescu. Și președintele comunității baptiste din Chișinău a trimis o telegramă mareșalului Antonescu, prin care cere deschiderea casei de rugăciune din Chișinău.

189

1942 mai 4. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Ordin circular. Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor a dispus interzicerea imprimării și distribuirii, pe orice cale, a broșurilor și publicațiilor sectante, fără o prealabilă studiere și aprobare din partea departamentului responsabil. Se ordonă „confiscarea tuturor broșurilor și publicațiilor sectare, cari contravin legilor în vigoare”. (Vezi și *doc. 195.*)

190

1942 mai 4. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, Secția a II-a. Ordin circular. Activitatea ilegală a asociațiilor religioase de pe teritoriul rural devine din ce în ce mai intensă. Se ordonă luarea de măsuri împotriva celor care nu se supun dispozițiilor legale.

191

1942 mai 6. Cabinetul Militar al Conducătorului Statului către Ministerul Afacerilor Interne. Se transmite nota informativă referitoare la descoperirea unei organizații sectante în orașul Botoșani (*doc. 183*) și se comunică ordinul în rezoluție al mareșalului Ion Antonescu : „Să fie trimiși în organizațiunile de muncă de pe Bug imediat. Măsura să se aplice tuturor sectanților. Să fie avertizați printr-un comunicat.” (Vezi și *doc. 184, doc. 193 și doc. 197.*)

192

1942 mai 7. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor, către ministrul Justiției. Se aduce la cunoștință că Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor a hotărât să nu se mai admită niciun fel de trecere de la un cult istoric la aconfesionalism sau la o asociație religioasă. Ministerul de Justiție este rugat să dea ordin notarilor să nu mai autentifice pe toată durata războiului nicio declarație de trecere de la unul dintre cultele istorice la aconfesionalism sau la o asociație religioasă (baptism, adventism de ziua a șaptea și creștini după Evanghelie). (Vezi și *doc. 200.*)

193

1942 mai 7. Direcțiunea Generală a Poliției. Notă cu privire la o întrunire neautorizată a unor creștini după Evanghelie în Botoșani. Cele 13 persoane au fost înaintate Curții Marțiale Iași. (Vezi și *doc. 183, doc. 184, doc. 191 și doc. 197.*)

194

1942 mai 7. Prefectura Județului Bihor, Serviciul Administrativ, către pretorul plășii Tinca. Se ordonă să i se pună în vedere lui Ioan Staniș, din comuna Râpa, care a cerut redeschiderea casei de rugăciune baptiste din localitate (*doc. 177*), că solicitarea nu i se aprobă deoarece comunitatea nu posedă autorizație de funcționare eliberată conform deciziei nr. 31.999/1939 (*doc. 1*).

195

1942 mai 8. Legiunea de Jandarmi Brașov. Ordin circular. Se aduce la cunoștință ordinul circular al Inspectoratului General al Jandarmeriei din 4 mai 1942 (*doc. 189*). Se ordonă confiscarea tuturor broșurilor și publicațiilor sectante care contravin legilor.

196

1942 mai 8. Legiunea de Jandarmi Brașov. Ordin circular. În ultimul timp s-a intensificat activitatea asociațiilor religioase din teritoriul rural. Se ordonă urmărirea

activității asociațiilor religioase și luarea de măsuri severe împotriva celor care nu se supun dispozițiilor legale.

197

1942 mai 9. Ministerul Afacerilor Interne, Cabinetul Subsecretatului de Stat, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Se cere să se comunice numele membrilor sectei religioase la care se referă ordinul nr. 5.721, din 6 mai 1942, al Cabinetului Militar al Conducătorului Statului (*doc. 191*), pentru a dispune trimiterea lor în Transnistria. (Vezi și *doc. 183, doc. 184 și doc. 193; vezi și doc. 209, doc. 211, doc. 212 și doc. 213.*)

198

1942 mai 10. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă. Bapțiștii din comuna Moșaneț, jud. Hotin, au colectat 232 de kilograme de pâine și 600 de ouă pentru ajutorarea bapțiștilor aflați în închisoarea Curții Marțiale Cernăuți. Ei au fost prinși în timp ce transportau alimentele la închisoare.

199

1942 mai 11. Serviciul Special de Informații, Secția Informații, Agentura Frontul de Est, Centrul Nr. 1. Notă. În data de 6 mai 1942, Poliția târgului Herța a arestat șase membri ai „sectei Creștini după Evanghelie”. Asupra lor s-a găsit literatură religioasă.

200

1942 mai 13. Ministerul Justiției, Direcțiunea Judiciară, către șefii tribunalelor județene. Se aduce la cunoștință intervenția Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor de a nu se mai autentifica nicio declarație de trecere de la un cult istoric la aconfesionalism sau la o asociație religioasă (*doc. 192*). Ministerul Justiției dispune punerea în aplicare a acestei hotărâri.

201

1942 mai 15. Pretura Plășii Beiuș către Prefectul județului Bihor. Raport în legătură cu executarea ordinului prefecturii din 15 aprilie 1942 (*doc. 170*). Dintre cele șase case de rugăciune baptiste existente în comunele plășii, trei au fost închise, deoarece nu întruneau condițiile cerute de decizia ministerială nr. 31.999/1939 (*doc. 1*), iar celelalte trei au fost lăsate să funcționeze în continuare. (Vezi *doc. 202.*)

202

1942 mai 19. Prefectura Județului Bihor, Serviciul Administrativ, către pretorul plășii Beiuș. Se precizează că pot funcționa numai casele de rugăciuni care au autorizație de funcționare emisă de Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor în baza deciziei nr. 31.999/1939 (*doc. 1*), iar nu vreo autorizație emisă anterior. (Vezi *doc. 201.*)

203

1942 mai 20. Direcțiunea Generală a Poliției. Notă. Măsura ordonată de mareșalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului, ca toți sectanții neautorizați de Ministerul Cultelor să fie trimiși în Transnistria (vezi *doc. 191*), va fi adusă la cunoștința populației printr-un comunicat.

204

1942 mai 23. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor, către Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei. Direcțiunea anunță că ministerul a dispus anularea autorizației de funcționare și închiderea casei de rugăciune a adventiștilor de ziua a șaptea din comuna Gherghița, jud. Prahova.

205

1942 mai 23. Legiunea de Jandarmi Brașov. Ordin circular. Se va întocmi, pe secțiile de jandarmi, un tabel cu casele de rugăciune aparținând asociațiilor religioase autorizate în baza deciziei ministeriale nr. 31.999/1939 (*doc. 1*). Tabelul va conține date despre casa de rugăciune, credincioși, predicator etc.

206

1942 mai 29. Legiunea de Jandarmi Teleorman. Notă informativă în legătură cu un grup de 16 adventiști de ziua a șaptea din satul Plopi, comuna Beuca, care au fost găsiți în casa de rugăciune în ziua de sâmbătă, 23 mai 1942. Această situație ar încălca ordinele și dispozițiile relative la executarea muncilor agricole. Persoanele în cauză au fost deferite justiției.

207

< **1942 (ante-mai 31)** >. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor, către Guvernatorul Basarabiei. Direcțiunea face cunoscut că ministerul își menține hotărârea de a nu îngădui nicio activitate sectantă în provinciile dezrobite până la noi dispoziții.

208

1942 mai 31. Președinția Consiliului de Miniștri, Cabinetul pentru Administrarea și Organizarea Basarabiei, Bucovinei și Transnistriei, către Guvernatorul Basarabiei. Cabinetul solicită să i se comunice dispozițiile primite de Guvernământ de la mareșalul Ion Antonescu, în privința sectanților, precum și măsurile pe care le-a luat Guvernământul în acest domeniu. (Vezi *doc. 216*.)

209

1942 iunie 1. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, către Ministerul Afacerilor Interne, Subsecretariatul de Stat. „Am onoare a vă ruga să binevoiți a dispune să se publice printr-un comunicat oficial, hotărârea luată

de Dl. Mareșal Antonescu, de a se trimite în Transnistria toți sectanții care continuă să se manifeste și să nesocotească dispozițiunile legale. Urmează ca după publicarea acestui comunicat și ajungerea lui la cunoștința celor în cauză, Inspectoratul General al Jandarmeriei să aplice măsurile ordonate.” (Vezi și *doc. 211, doc. 212 și doc. 213.*)

210

1942 iunie 1. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, către Ministerul Afacerilor Interne, Subsecretariatul de Stat. Se comunică rezultatul cercetărilor întreprinse în legătură cu Varvara Czipor, o adventistă din comuna Cricău, jud. Alba, care a afirmat că „și un văr al d-lui Mareșal Antonescu este sâmbătar, care-i apără”. Serviciul propune ca această femeie să fie internată, pentru scurt timp, în lagăr.

211

<1942 iunie (post-1)>. Ministerul de Interne, Cabinet. Notă în legătură cu hotărârea mareșalului Ion Antonescu, ca „toți sectanții care vor nesocoti dispozițiunile legale, să fie trimiși în organizațiunile de muncă de pe Bug”. (Vezi și *doc. 209, doc. 212 și doc. 213.*)

212

<1942 iunie (post-1)>. Ministerul Afacerilor Interne. Comunicat. „Se interzice activitatea tuturor sectelor pe întregul teritoriu al țării.” „Sectanții care vor nesocoti dispozițiunile referitoare la regimul sectelor în România, vor fi trimiși în organizațiile de muncă de pe Bug.” Ministerul Afacerilor Interne a dat instrucțiuni în acest sens organelor de poliție și de jandarmerie. (Vezi și *doc. 209, doc. 211 și doc. 213.*)

213

1942 iunie 4. Prefectura Județului Muscel. Comunicat. „Domnul Mareșal I. Antonescu, Conducătorul Statului, a hotărât ca toți membrii sectelor religioase să fie trimiși imediat în organizațiile de pe Bug.” Primăriile și posturile de jandarmi vor întocmi de urgență tabele cu toți sectanții, pe care le vor înainta prefecturii; aceasta le va trimite la Ministerul Afacerilor Interne, care va lua măsuri de trimitere a sectanților în Transnistria. (Vezi și *doc. 209, doc. 211 și doc. 212.*)

214

1942 iunie 10. Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar, către Ministerul Afacerilor Interne. Se comunică faptul că mai mulți indivizi au fost internați în lagărul Oneștii Noi, jud. Lăpușna, „pentru propagandă comunistă, baptistă și antireligioasă, toți fiind socotiți primejdioși ordinii publice și siguranței Statului”.

215

1942 iunie 10. Inspectoratul de Jandarmi Chișinău către Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar. Raportează faptul că în comuna Chioselia, jud. Cahul, au fost 63 de bapțiști, care au trecut formal la ortodoxie. Trecerea lor spiritualicește la credința ortodoxă nu se poate însă face în condițiile în care satul nu are preot ortodox.

Preotul satului este plecat pe front, iar preotul din comuna vecină Coștangalia refuză să facă serviciul divin și în Chioselia.

216

1942 iunie 11. Guvernământul Basarabiei către Președinția Consiliului de Miniștri, Cabinetul Civil-Militar. Raport cu privire la măsurile pe care le-a luat Guvernământul Basarabiei în chestiunea sectanților. Sunt enumerate dispozițiile primite de la mareșalul Ion Antonescu și ordinele date de Guvernământ în această chestiune. (Vezi și *doc. 208.*)

217

1942 iunie 15. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei. Ordin de informațiuni. Centrala asociației religioase pentecostale, cu sediul în Arad, a dat dispoziții filialelor din țară să își continue activitatea, prin adunări ținute noaptea. Se ordonă verificarea acestei informații și luarea de măsuri, „ca orice manifestare sectantă să se desfășoare numai în cadrul legilor și dispozițiilor în vigoare”. (Vezi și *doc. 220.*)

218

1942 iunie 15. Oficiul Stării Civile al orașului Câmpulung-Muscel către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. După ce, la 4 iunie 1942, Prefectura Județului Muscel a afișat, pe raza orașului Câmpulung și în județul Muscel, un comunicat „prin care se aduce la cunoștință hotărârea Domnului Mareșal Antonescu, ca toți sectanții religioși să fie trimiși pe Bug”, la Oficiul Stării Civile se prezintă zilnic sectanți care cer să revină la ortodoxie. Oficiul întreabă dacă poate să înregistreze aceste treceri, în condițiile în care ministerul a interzis orice treceri de la cultele istorice la aconfesionalism, fără să spună însă nimic despre trecerile de la aconfesionalism la cultele istorice. (Vezi și *doc. 219.*)

219

<1942 iunie (post-15)>. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor, către Oficiul Stării Civile al orașului Câmpulung-Muscel. Telegramă. „Reîntoarcerea la ortodoxie (cult istoric) este admisă tuturor sectanților și membrilor asociațiilor religioase baptiste, creștini după evanghelie și adventiști de ziua a 7-a, fără nicio altă formalitate decât aceea legală.” (Vezi și *doc. 218.*)

220

1942 iunie 19. Legiunea de Jandarmi Brașov. Ordin circular în legătură cu activitatea sectei pentecostalilor. (Vezi și *doc. 217.*)

221

<1942 iunie (ante-26)>. Președinția Consiliului de Miniștri. „Notă despre situația sectelor din România.” Date despre regimul juridic, numărul credincioșilor, organizarea și activitatea sectelor.

222

1942 iunie 27. Legiunea de Jandarmi Teleorman. Notă informativă în legătură cu primarul comunei Florica, Radu Raicu, care „nu dă niciun fel de concurs organelor polițienești pentru combaterea sectanților”. Soția și copiii lui sunt adventiști de ziua a șaptea. El și familia lui nu lucrează în zilele de sâmbătă.

223

1942 iunie 28. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă. Adventiștii din comuna Mălușteni, jud. Covurlui, refuză să lucreze în ziua de sâmbătă. Au fost trimiși în judecată pentru nerespectarea decretului-lege referitor la mobilizarea agricolă.

224

1942 iunie 30. Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar, către Prefectura Județului Lăpușna, Oficiul de Cenzură. În comuna Buțeni, jud. Lăpușna, s-au găsit materiale de propagandă adventistă trimise din Cernăuți. Se cere ca pe viitor să se împiedice trimiterea unor astfel de materiale. (Vezi și *doc. 225.*)

225

1942 iunie 30. Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar, către Prefectura Județului Cernăuți, Oficiul de Cenzură. Adventiștii din Cernăuți au trimis predicatorilor și membrilor adventiști din Basarabia circulare cu scop de propagandă. Se solicită măsuri pentru împiedicarea trimiterii unor astfel de materiale. (Vezi și *doc. 224.*)

226

1942 iulie 1. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ în legătură cu desfășurarea serviciului religios în casa de rugăciune a adventiștilor de ziua a șaptea din str. Popa Tatu nr. 38 (în ziua de sâmbătă, 27 iunie), în casa de rugăciune a creștinilor după Evanghelie din str. Carol Davila nr. 48 și în casa de rugăciune a baptiștilor din B-dul Basarab nr. 56 (acestea două duminică, 28 iunie 1942). „În general, sectanții sunt agitați din cauza svonurilor care circulă că guvernul intenționează să desființeze toate sectele religioase și să interzică adunările lor, sub pedeapsa internării în lagăr. Toți sunt hotărâți să-și păstreze credința.”

227

1942 iulie 3. Președinția Consiliului de Miniștri, Cabinetul pentru Administrarea și Organizarea Basarabiei, Bucovinei și Transnistriei, către Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar. Se precizează că dispoziția dată la 9 aprilie 1942, referitoare la „eliberarea sectanților aflați în închisori” (*doc. 168*), a fost anulată printr-o telegramă din 15 aprilie 1942.

228

1942 iulie 3. Arhiepiscopia Chișinăului, Secția Culturală, către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor. Situația sectelor în

Arhiepiscopia Chișinăului, cu date pe parohii, la data de 30 iunie 1942. „Acțiunea sec-tanților din toate parohiile este paralizată și clerul activează întens pentru a zădărnici acțiunea lor dăunătoare, prin multe locuri reușind să readucă în sânul Bisericii Ortodoxe strămoșești pe cei rătăciți.”

229

1942 iulie 8. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei, Secția a II-a, către Ministerul Afacerilor Interne, Cabinetul Subsecretarului de Stat. Se transmite situația numerică a membrilor asociațiilor religioase identificate pe teritoriul rural. Statistica este organizată pe secte și județe. În anexă: 4 cartograme color.

230

1942 iulie 8. Legiunea de Jandarmi Cluj-Turda. Notă informativă. În cursul semestrului I/1942, în județul Cluj-Turda s-au produs însemnate variații în privința numărului membrilor diferitelor secte religioase. Sunt înaintate situațiile-fîșe cu sectele religioase, separat pentru fiecare sectă (baptiști, adventiști de ziua a șaptea, creștini după Evanghelie, martorii lui Iehova, penticostali și mileniști). (Vezi și *doc. 234.*)

231

1942 iulie 10. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei. Ordin circular. Secta penticostală nu este autorizată să funcționeze și împotriva membrilor ei trebuie să se aplice măsurile legale, „întrucât prin doctrina și practica lor aduc atingere legilor de organizare a Statului și contravin bunelor moravuri”.

232

1942 iulie 10. Legiunea de Jandarmi Arad către secțiile și posturile de jandarmi. Se ordonă să se procedeze la reverificarea autorizațiilor pe baza cărora funcționează casele de rugăciune ale baptiștilor, astfel încât cele care nu îndeplinesc toate condițiile prevăzute în decizia nr. 31.999/1939 (*doc. 1*) să fie imediat închise.

233

1942 iulie 14. Victor Diaconescu, directorul Institutului Biblic din Brașov-Stupini, către directorul ziarului *Tribuna* din Brașov. În numărul din 13 iulie 1942, ziarul a publicat un articol cu titlul „O școală primejdioasă: «Institutul Biblic» din Brașov-Stupini, cuib de disoluție națională și de ură împotriva Bisericii”, denigrator la adresa acestei instituții și a adventiștilor de ziua a șaptea. Diaconescu demontează acuzațiile care au fost făcute în articol și arată că în clădirea Institutului Biblic funcționează de mai bine de un an un spital militar, căruia adventiștii i-au pus la dispoziție inclusiv personalul de care are nevoie, că institutul a donat bani pentru îmbunătățirea hranei răniților și dă o listă cu profesori și elevi ai institutului care au luptat sau luptă pe front etc. Directorul institutului cere o reparație morală, prin publicarea acestei scrisori în același loc și cu aceleași litere ca articolul reclamat. (Vezi și *doc. 236.*)

234

1942 iulie 15. Legiunea de Jandarmi Cluj-Turda. Notă informativă. În cursul semestrului I/1942 au survenit modificări, în plus sau în minus, în privința numărului de membri ai sectei baptiste din comunele județului. Se dau cifre pe comune. (Vezi și *doc. 230.*)

235

1942 iulie 21. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare. Referat cu privire la memoriul din 24 aprilie 1942 al Uniunii Comunităților Evanghelice ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea către mareșalului Ion Antonescu (*doc. 178*). Recunoașterea calității de cult nu poate fi făcută deoarece organizația adventistă nu are „un trecut istoric cu rădăcini adânci în sufletul maselor existente azi pe teritoriul Statului nostru”, iar adventiștii sunt „desrădăcinați din tradiția și trecutul țării, nu se simt solidari cu frații lor de același sânge și au o repulsie naturală pentru organizarea statală a națiunii”.

236

1942 iulie 23. Inspectoratul Regional de Poliție București către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Se raportează rezultatul investigației în chestiunea articolului denigrator la adresa adventiștilor de ziua a șaptea, publicat în ziarul *Tribuna* din Brașov, la 13 iulie 1942. Cele afirmate în articol nu se confirmă. (Vezi și *doc. 233.*)

237

1942 iulie 23. Inspectoratul de Jandarmi Transnistria. Notă informativă. În comuna Alexandrovca, județul Odessa, au fost identificați patru membri ai sectei creștini după Evanghelie, care sunt ținuți sub strictă supraveghere.

238

1942 iulie 23. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Se arată că măsurile de îngrădire a activității sectelor luate în ultima vreme îi îngrijorează pe conducătorii adventiști, bapțiști și tudoriști și că ei se consultă cu membrii lor de încredere, cu ocazia slujbelor religioase de sâmbătă și duminică. Până la acel moment nu exista însă o coordonare a acțiunilor conducătorilor celor trei secte religioase autorizate.

239

1942 iulie 24. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Zvonul că guvernul intenționează să ia măsuri împotriva sectanților, „măsuri care vor duce până la internarea în lagărele din Transnistria”, a provocat îngrijorare în rândul acestora. Numeroși tudoriști și adventiști au cerut să fie reprimiți în sânul bisericii ortodoxe.

240

<1942 iulie (ante-24)>. Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor către Ministerul Afacerilor Interne. „În executarea dispozițiilor D-lui Mareșal

Antonescu, Conducătorul Statului [...] privind trimiterea în Transnistria a sectanților”, se cere completarea de către autoritățile jandarmeriei și poliției din întreaga țară a două formulare cu date referitoare la culte și la asociațiile religioase autorizate și neautorizate. Instrucțiuni în legătură cu întocmirea acestei lucrări. Dată fiind urgența lucrării, autoritățile locale vor înainta formularele direct Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor. (Vezi și *doc. 241* și *doc. 243*.)

241

<1942 iulie (post-24)>. Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță, către inspectoratele regionale de poliție. Înaintează două formulare care trebuie completate cu date privitoare la situația cultelor și asociațiilor religioase (autorizate și interzise) și trimise până pe 13 august 1942. Aceste materiale sunt cerute „în vederea unor măsuri generale pe care urmează să le ia Guvernul, cu privire la sectele religioase și sectanți”. (Vezi și *doc. 240* și *doc. 243*.)

242

<1942 iulie (ante-27)>. Postul de Jandarmi Camena, jud. Cernăuți. Notă informativă. În colonia de muncă de pe lângă Penitenciarul Cernăuți, situată în comuna Camena, trei sferturi din numărul de 120 de deținuți sunt adventiști de ziua a șaptea. Vineri seara și sâmbăta, ei sunt lăsați liberi. Sâmbăta, ei fac adunare religioasă, la care participă și persoanele care vin la ei în vizită (rude și prieteni din județele Cernăuți și Hotin). Adventiștii nu au voie să facă adunări în satele lor, dar pot face aceasta în colonia de muncă din Camena. Gardienii au declarat că aceste lucruri se întâmplă cu voia directorului penitenciarului. (Vezi și *doc. 261*.)

243

1942 august 1. Legiunea de Jandarmi Arad către secțiile și posturile de jandarmi. Ordin circular. Se transmite ordinul Subsecretariatului de Stat al Cultelor și Artelor, privitor la întocmirea a două situații numerice ale cultelor și asociațiilor religioase de pe teritoriul rural (*doc. 240*).

244

1942 august 10. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă. Mai mulți locuitori din comuna Cepeleuți, jud. Hotin, au fost trimiși în judecată pentru activitate sectantă. Curtea Marțială le-a cerut să revină la ortodoxie și să prezinte în acest sens un certificat de la parohul comunei. Acesta a pretins, însă, solicitanților câte 100.000 lei pentru a le elibera certificatele. El a fost reclamat la tribunal.

245

1942 august 10. Parohia ortodoxă română din Coronini, jud. Caraș, către Protopopiatul Răcășdia. Se reclamă faptul că bapțiștii din comună continuă să se adune, în secret, și că fac propagandă. Se dă numele a șapte conducători bapțiști, care sunt „cei mai înfocați și potrivnici ordinelor și liniștei Statului”. (Vezi și *doc. 255*, *doc. 264* și *doc. 330*.)

246

1942 august 11. Ministerul Afacerilor Interne, Cabinetul Secretarului General, către Direcțiunea Generală a Poliției. Din ordinul mareșalului Ion Antonescu urmează să fie „internați” în Transnistria deocamdată numai membrii sectei religioase inochentiste, numărând circa 2.000. Dispoziții în legătură cu operațiunea de deportare. (Vezi și *doc.* 247.)

247

1942 august 11. Ministerul Afacerilor Interne, Cabinetul Secretarului General, către Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei. Din ordinul mareșalului Ion Antonescu urmează să fie „internați” în Transnistria deocamdată numai membrii sectei religioase inochentiste, numărând circa 2.000. Dispoziții în legătură cu operațiunea de deportare. (Vezi și *doc.* 246.)

248

1942 august 14. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ în legătură cu comentariile care se fac în cercurile sectanților. Decizia luată de Conducătorul Statului „de a suspenda executarea expedierii peste Bug” a membrilor sectelor religioase, indiferent că sunt autorizate sau nu, a liniștit spiritele sectanților, „care își și pregătiseră bagajele și așteptau, din moment în moment, ordinul de plecare”. Decizia este explicată de majoritatea conducătorilor sectanți ca fiind rezultatul intervențiilor făcute de fruntașii comunității baptiste germane din București pe lângă Legația Germană.

249

1942 august 19. Inspectoratul Regional de Poliție Cernăuți, Serviciul Poliției de Siguranță, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Raport în legătură cu sectanții din regiune. Sectanții care au revenit la credința ortodoxă sunt liniștiți. „Sectanții cari au rămas fideli sectei lor nu desfășoară nicio activitate și sunt îngrijorați, așteptându-se să fie evacuați.”

250

1942 august 20. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către prefectii de județ etc. Se aduc la cunoștință măsurile restrictive cu privire la activitatea asociațiilor religioase recunoscute luate de Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Se cere ca autoritățile administrative și polițienești să urmărească îndeaproape activitatea sectelor.

251

<1942 august 22> . Ministerul Afacerilor Interne către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Mareșalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului, „a hotărât să se mențină întocmai Decizia Ministerială Nr. 31.999 din 12 Iunie 1939” (*doc.* 1) și, în consecință, asociațiile religioase autorizate (baptiștii, adventiștii de ziua a șaptea și creștinii după Evanghelie) pot să funcționeze în continuare. „Pentru sectele interzise se vor lua măsuri, treptat, de evacuare în Transnistria, începând cu «Inochentiști».”

252

1942 august 24. Inspectoratul de Jandarmi Chișinău către Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar. Raport în legătură cu sectanții internați în lagărul Oneștii Noi, jud. Lăpușna. Acțiunea culturală și de propagandă religioasă desfășurată printre internați a dat rezultate, dar unii dintre sectanți, în special bapțiștii și inochențiștii, refuză să renunțe la credința lor. Comandantul lagărului a făcut o serie de propuneri, printre care anularea oricăror termene de eliberare din lagăr pentru cei care refuză în mod repetat declarația de renunțare la sectă, ca și propunerea ca „toți sectanții refractari să fie concentrați în lagăre speciale, afară din Basarabia, ridicându-li-se orice contact cu familia și societatea”. (Vezi și *doc. 276*; vezi și *doc. 256* și *doc. 265*.)

253

1942 august 24. Legiunea de Jandarmi Tulcin, în Transnistria. Notă informativă în legătură cu secta „evangelistă” (creștini după Evanghelie). În județul Tulcin, în afara creștinilor după Evanghelie există și alte secte: adventiști de ziua a șaptea, bapțiști și răsopoviți. Se recomandă „trimiterea de preoți buni, misionari desăvârșiți în toate localitățile și restaurarea și redeschiderea bisericilor [ortodoxe]”, ca fiind cel mai bun mijloc de combatere a sectelor.

254

1942 august 24. Inspectoratul de Jandarmi Transnistria. Notă informativă. În comuna Freudenthal, județul Ovidiopol, au fost identificate 19 familii baptiste.

255

1942 august 24. Parohia ortodoxă română din Socolari, jud. Severin, către Protopopiatul Răcășdia. Se semnalează că în ziua de 23 august 1942 în sat a avut loc o înmormântare baptistă, care „nu a prezentat nicio deosebire de înmormântările făcute de ei în tot timpul când casa lor de rugăciune era deschisă și le era permis totul”. (Vezi și *doc. 245*, *doc. 264* și *doc. 330*.)

256

< **1942 august (post-24)** >. Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar. Notă pe marginea raportului Inspectoratului de Jandarmi Chișinău, din 24 august 1942 (*doc. 252*). Se rezumă acest material. (Vezi *doc. 265*.)

257

< **1942 august (ante-27)** >. Inspectoratul Regional de Poliție Chișinău, Serviciul Siguranței, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. În numărul din 5-12 iulie 1942 al ziarului *Raza*, care apare la Chișinău, a fost publicat un comunicat prin care s-a adus la cunoștința populației că „persoanele cari vor continua să activeze în cadrul sectelor religioase neautorizate vor fi trimiși imediat în lagărele de muncă de pe Bug”.

258

1942 septembrie 3. Inspectoratul de Jandarmi Chișinău către Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar. Se înaintează un dosar cuprinzând 45 de autorizații de predicator și de autorizare a funcționării caselor de rugăciune ridicate de la conducătorii sectei baptiste. Aceste autorizații urmează să fie anulate. (Vezi și *doc.* 266.)

259

1942 septembrie 3. Inspectoratul de Jandarmi Chișinău către Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar. Raport în legătură cu situația din comuna Logănești, jud. Lăpușna, unde o mare parte dintre locuitori sunt adventiști. Cauza este considerată a fi preotul ortodox din sat, care este bătrân și lipsit de darul convertirii, el amenințându-i mereu pe adventiști cu internarea în lagăr și deportarea peste Nistru. Inspectoratul solicită să se intervină pentru trimiterea unui misionar. (Vezi și *doc.* 262.)

260

1942 septembrie 5. Inspectoratul Regional de Poliție București către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Publicarea în presă a dispozițiilor Ministerului Cultelor privitoare la interzicerea prozelitismului sub orice formă, cu amenințarea trimerii la Bug a celor găsiți vinovați, a provocat îngrijorare în rândurile adventiștilor de ziua a șaptea, creștinilor după Evanghelie și bapțiștilor, care au crezut că măsura deportării se referă și la ei. Starea lor de spirit este acum mai bună. Ei sunt încrezători că după război își vor redobânda libertatea religioasă.

261

1942 septembrie 7. Legiunea de Jandarmi Cernăuți. Notă informativă. În colonia de muncă de pe lângă Penitenciarul Cernăuți, situată în comuna Camena, jud. Cernăuți, se află un mare număr de adventiști de ziua a șaptea. Ei continuă să-și manifeste credința, iar în zilele de sâmbătă sunt lăsați liberi, în schimb sunt puși să muncească duminica. În zilele de sâmbătă sunt vizitați de rude și de sectanții din satele învecinate. Se bănuiește că toate acestea se petrec cu știrea gardienilor. Cazul a fost adus la cunoștința administrației penitenciarului. (Vezi și *doc.* 242.)

262

1942 septembrie 9. Guvernatorul Basarabiei către Arhiepiscopia Chișinăului. Se aduce la cunoștință situația din comuna Logănești, jud. Lăpușna, unde preotul, prin inactivitatea sa, „a provocat chiar părăsirea bisericii ortodoxe de către foarte mulți locuitori”. Se cere să fie trimis acolo „un preot energic”. Se opinează că „mișcarea sectantă nu va putea fi zădărnicită atâta vreme cât preoțimea nu se impune mulțimei prin atitudini mai presus de orice critică și nu îmbrățișează cu un hotărât spirit de misionarism această problemă, care nu privește numai Biserica, ci Statul însuși”. (Vezi și *doc.* 259.)

263

1942 septembrie 11. Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță, către Ministerul Afacerilor Interne, Subsecretariatul de Stat al

Polițiilor. În afara celor 13 persoane pe care, din ordinul mareșalului Antonescu, Poliția orașului Botoșani le-a trecut peste Bug, în Transnistria nu au mai fost deportați alți sectanți.

264

1942 septembrie 19. Episcopia Caransebeșului, Consiliul Eparhial, către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Episcopia le-a cerut preoților să-i semnaleze orice fel de propagandă sectantă. Se trimit două rapoarte cu un astfel de conținut, întocmite de preoții din comunele Coronini și Socolari, jud. Caraș (*doc. 245 și doc. 255*). Se cere „luarea de măsuri pentru chemarea la ordine a celor renitenți, eventual chiar pedepsirea acelora”. (Vezi și *doc. 330*.)

265

1942 septembrie 21. Guvernământul Basarabiei, Subdirecția Contenciosului, către Guvernatorul Basarabiei. Referat pe marginea raportului Inspectoratului de Jandarmi Chișinău din 24 august 1942 (*doc. 252*). Subdirecția aprobă unele măsuri propuse de inspectorat, în alte cazuri are o părere diferită. „Concentrarea” sectanților baptiști și inochentiști în lagăre speciale în afara Basarabiei este o problemă complicată, întrucât este de competența Ministerului de Interne. Guvernământul va supune Președinției Consiliului de Miniștri, printr-un raport special, propunerea de înființare de lagăre speciale în Transnistria, în care să fie internați sectanții baptiști și inochentiști. (Vezi și *doc. 256*.)

266

1942 septembrie 22. Guvernământul Basarabiei, Subdirecția Contenciosului, către Guvernatorul Basarabiei. Referat în legătură cu autorizațiile eliberate de Ministerul Cultelor mai multor comunități baptiste, autorizații ridicate de Inspectoratul de Jandarmi Chișinău (vezi *doc. 258*). Aceste autorizații sunt anulate de drept, ele trebuie oprite la arhivă sau distruse.

267

1942 septembrie 22. Serviciul Special de Informații. Notă cu privire la sectele religioase. Cel puțin în aparență, sectanții nu mai activează. „Aceasta se datorește faptului că au fost informați că acei ce fac parte din cadrele de rezervă ale Armatei vor fi concentrați și trimiși pe front, iar cei bătrâni neapți pentru front vor fi internați în lagăre de concentrare.”

268

1942 septembrie 23. Guvernământul Transnistriei. Ordonanța nr. 89, cu privire la regimul cultelor religioase în Transnistria. Din cele 24 de articole, trei se referă în mod special la sectele religioase. Art. 3 precizează că „Sectele religioase de orice fel sunt cu desăvârșire interzise”. „Art. 16. Sectanții de orice fel care își vor manifesta ideile religioase sau le vor propaga prin orice mijloc se vor pedepsi cu închisoare corecțională de la 1-5 ani. Osebit de aceasta, casele de rugăciuni, precum și averea mobilă sau imobilă

și obiectele de cult ale sectelor sau asociațiilor religioase interzise, se vor confisca în folosul Guvernământului.” „*Art. 17.* Cei cari vor tolera, ascunde, ajuta și încuraja prin orice mijloace menținerea sectelor sau a asociațiilor religioase interzise, se vor pedepsi cu internarea în lagăr de la 1-3 ani.”

269

1942 septembrie 25. Direcțiunea Generală a Poliției. Notă cu privire la agitația creată printre adventiștii din București, „provocată de știrile despre anumite proiecte, pe care le-ar avea Guvernul, împotriva sectanților”.

270

1942 septembrie 26. Direcțiunea Generală a Poliției, Corpul Detectivilor, Grupa a II-a. Notă cu privire la nemulțumirea existentă în rândurile creștinilor după Evanghelie, cauzată de faptul că Ministerul Cultelor refuză să-i redea lui Tudor Popescu, fostul preot al bisericii Sf. Ștefan „Cuibul cu Barză” din București, dreptul de predicator.

271

1942 septembrie 27. Direcțiunea Generală a Poliției. Notă cu privire la arestarea, la Deva, a unui adventist asupra căruia s-au găsit publicații editate de Societatea „Cuvântul Evangheliei”.

272

1942 septembrie 30. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Serviciul Jandarmeriei. Ordin de informațiuni. Potrivit serviciului, sectanții sunt în aparență liniștiți, iar în unele locuri numărul lor a scăzut. Aceasta se datorează faptului că li s-a pus în vedere că cei care fac parte din cadrele de rezervă ale armatei vor fi concentrați și trimiși pe front, iar cei bătrâni vor fi internați în lagăr.

273

1942 septembrie 30. Direcțiunea Generală a Poliției. Notă cu privire la procesul unui grup de 18 locuitori din comuna Lascăr Catargiu, jud. Covurlui, membri ai sectei pentecostale, desfășurat la Curtea Marțială Galați. În 1941, ei au trecut de formă la bapțiști, pentru a putea activa legal. Acești oameni au fost arestați deoarece au refuzat să-și boteze copiii în religia ortodoxă. În închisoare, ei au trecut la religia ortodoxă, iar copiii lor au fost botezați ortodocși. În cadrul procesului, inculpații au fost achitați, cu excepția lui Voicu Rusin, care a refuzat trecerea la ortodoxie și a fost condamnat la 25 de ani de muncă silnică și 500 de lei cheltuieli de judecată. (Vezi și *doc. 296* și *doc. 336.*)

274

1942 octombrie 6. Comunitatea Baptistă Maghiară din Timișoara către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Se cere acordarea autorizației de funcționare și se înaintează actele cerute pentru aceasta. (Vezi și *doc. 321*, *doc. 324* și *doc. 332.*)

275

1942 octombrie 7. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Decizia nr. 53.808. Se suprimă alineatul penultim al art. 7 din decizia nr. 31.999/1939 (*doc. I*), care dispensa casele de rugăciune în funcțiune la 14 iulie 1938 de condiția de a avea cel puțin 50 de credincioși și de a fi situate la cel puțin 200 de metri de cel mai apropiat lăcaș de rugăciune. (Vezi și *doc. 281.*)

276

1942 octombrie 9. Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar, către Inspectoratul de Jandarmi Chișinău. Guvernatorul Basarabiei aprobă ca pentru sectanții recalcitranți să se dubleze termenul de internare în lagăr și să se suprim vizitele din partea familiei. Se ordonă ca toate cazurile de activitate sectantă descoperite să fie deferite justiției. (Vezi și *doc. 252.*)

277

1942 octombrie 9. Serviciul Special de Informații către Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă. În raionul Copai-Gorod, județul Moghilău, din Transnistria, numărul sectanților este mic, fiind compus exclusiv din evangheliști (creștini după Evanghelie). În comuna Berleatca, din 567 de locuitori, 100 sunt evangheliști.

278

1942 octombrie 12. Prefectura Județului Bihor, Serviciul Administrativ, către pretorii din județ. Se face cunoscut că Ministerul Afacerilor Interne a aprobat ca, până la soluționarea definitivă a situației caselor de rugăciune baptiste închise din județul Bihor, acestea să fie utilizate drept cămine culturale și săli de clasă. Se dispune ca, acolo unde există case de rugăciune în această situație, ele să fie predate căminelor culturale ori școlilor de stat. Pretorii împreună cu autoritățile locale vor stabili destinația. Predarea se face pe bază de proces-verbal, iar cei care preiau aceste bunuri sunt obligați să se îngrijească de buna întreținere a imobilului și mobilierului.

279

1942 octombrie 16. Legiunea de Jandarmi Brașov. Ordin circular. În ultimul timp s-a constatat că sectanții au început să treacă la ortodoxie. „Acest fapt se datorește în mare parte măsurilor luate de către Ministerul Cultelor de a-i trimite pe toți în Transnistria, precum și de condamnările pronunțate contra unora din sectanții ce nu vor să lucreze Sâmbăta.” Se ordonă „combaterea sectarismului cu toată energia”.

280

1942 octombrie 20. Prefectura Județului Bihor, Serviciul Administrației, către Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat. Se prezintă cazul predicatorului baptist Teodor Vicaș, din comuna Batăr, jud. Bihor, care face prozelitism religios și-i încurajează pe bapțiști să reziste la acțiunea de convertire întreprinsă de Episcopia Ortodoxă din Arad. Se solicită fie internarea lui în lagăr până

la terminarea războiului, fie intervenția la Ministerul Apărării Naționale pentru concentrarea lui. (Vezi și *doc. 290*, *doc. 346* și *doc. 367*.)

281

1942 octombrie 22. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare, către prefectii de județ. Se aduce la cunoștință că decizia ministerială nr. 31.999/1939 (*doc. 1*) a fost modificată prin decizia nr. 53.808 din 7 octombrie 1942 (*doc. 275*). Se oferă lămuriri în legătură cu aceste modificări. Se solicită ca autoritățile administrative, polițienești și de jandarmerie să cerceteze situația organizațiilor locale ale asociațiilor religioase și a caselor de rugăciune și să ia măsurile cuvenite.

282

1942 octombrie 23. Direcțiunea Generală a Poliției. Notă cu privire la arestarea, la Mediaș, a doi minori de naționalitate maghiară, asupra cărora s-au găsit materiale de propagandă baptistă. Ei au fost înaintați Curtii Marțiale Brașov.

283

<**1942 octombrie (ante-31)**>. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Proiect de „Decret-Lege pentru modificarea și abrogarea unor dispozițiuni din Legea pentru regimul general al Cultelor”. La art. 1 se prevede modificarea art. 24 din Legea pentru regimul general al Cultelor din 1928. În noua redactare, art. 24 prevede: „Secte religioase pot funcționa numai dacă interesele poporului român cer aceasta și în baza unei prealabile autorizații a Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor. / Autorizația acordată este revocabilă fără motivare, această măsură considerându-se act de guvernământ”. La art. 3 se stipulează că „Asociațiile religioase (sectele) existente, de drept sau de fapt, sunt și rămân desființate”, iar la art. 4 că „Bunurile imobile înscrise [...] pe numele uneia din asociațiile religioase (sectele) desființate prin art. 3 din prezentul Decret-Lege, fondurile și arhiva lor trec de drept în patrimoniul Statului”. (Expunerea de motive la acest proiect de decret-lege: *doc. 284*. Forma finală a legii – Legea nr. 927 din 28 decembrie 1942: *doc. 304*.)

284

<**1942 octombrie (ante-31)**>. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Expunerea de motive la proiectul de „Decret-Lege pentru modificarea și abrogarea unor dispozițiuni din Legea pentru regimul general al Cultelor” (*doc. 283*). Justifică măsurile de desființare a sectelor și de încorporare a bunurilor acestora în patrimoniul statului. „Asociațiile și sectele religioase existente în România trebuiesc să dispară, ele fiind niște rămășițe anacronice ale unei ideologii democratice, astăzi complet perimată față cu noua structură a Statului Român național și totalitar.”

285

1942 noiembrie 2. Inspectoratul Regional de Poliție București către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Raport cu privire

la cele trei secte religioase admise (advențiștii de ziua a șaptea, creștinii după Evanghelie și bapțiștii). Unele case de rugăciune au fost închise deoarece nu îndeplineau condițiile cerute de decizia ministerială nr. 31.999/1939 (*doc. 1*); se constată o încetare a activităților de prozelitism și o diminuare a colportajului de literatură religioasă.

286

1942 noiembrie 3. Aurel Popa, Secretar de Stat pentru Culte și Arte, către Mihai Antonescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și prim-ministru ad-interim. Se înaintează referatele pe care le-a întocmit la ordinul mareșalului Ion Antonescu, „pentru a realiza o mai bună ordine duhovnicească și legală în biserică”. Referatele au fost prezentate mareșalului Antonescu la 31 octombrie 1942, urmând să fie prezentate și Sfântului Sinod, „spre știință și definitivă soluționare”. Între aceste acte se află și „Raportul nr. 57.651/1942 în legătură cu problema asociațiilor religioase (sectele)”. Acest raport este însoțit de trei anexe: o „dare de seamă asupra sectelor în România”, proiectul de „Decret-Lege pentru modificarea și abrogarea unor dispozițiuni din legea pentru regimul general al Cultelor” (*doc. 283*), însoțit de expunerea de motive (*doc. 284*). (Vezi și *doc. 287*.)

287

1942 noiembrie 5. Președinția Consiliului de Miniștri, Secretariatul General, Direcția Relațiilor cu Departamentele. Notă. Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor a prezentat mai multe rapoarte „privind probleme ce interesează reorganizarea vieții noastre bisericești”. Printre aceste acte se află și un raport privitor la problema asociațiilor religioase (secte), însoțit de un proiect de decret-lege privind desființarea acestora. (Vezi și *doc. 286*.)

288

1942 noiembrie 9. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă. Mai mulți locuitori din comunele Marginea, Holovăț și Bădeuți, jud. Rădăuți, membri ai asociației religioase pentecostale, interzisă, au decis să treacă la cultul greco-catolic. „Scopul urmărit de aceștia este de a-și continua mai departe activitatea sectară la adăpostul bisericii greco-catolice.”

289

1942 noiembrie 12. Inspectoratul Regional de Poliție Cernăuți, Serviciul Poliției de Siguranță, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Raport în legătură cu sectele religioase. Se observă o scădere a numărului sectanților, dar cei mai mulți au rămas la credința lor. Ei evită adunările în grupuri mari și fac rugăciuni în familie. Cei mai fanatici sunt pentecostalii „cari declară fățiș că nu vor părăsi credința lor, chiar dacă vor fi deportați”.

290

1942 noiembrie 27. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcția

Cultelor Minoritare. Se trimit acte din dosarul predicatorului baptist Teodor Vicaș. (Vezi și *doc. 280, doc. 346 și doc. 367.*)

291

<1942 noiembrie 28>. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Consiliul Inspectorilor Generali pentru Culte. Observații pe marginea proiectului legii asupra pregătirii statului în vederea războiului. Între altele, se opinează că, „în interesul [unității] spirituale a neamului, se impune desființarea tuturor asociațiilor sectare”.

292

1942 decembrie 9. Sectorul de Jandarmi Predeal. Notă informativă. Câțiva creștini după Evanghelie s-au întrunit într-o casă din Predeal, fără a avea autorizație legală: trei locuitori din oraș, un soldat din batalionul I Drumuri Predeal și un evreu de la Detașamentul de Evrei Predeal. Cazul a fost înaintat Curții Marțiale Ploiești. (Vezi și *doc. 295.*)

293

1942 decembrie 10. Serviciul Special de Informații. Notă. În ultimul timp o mare parte dintre sectanții din județul Rădăuți au trecut la catolicism sau evangheliism (luteranism). În propaganda lor sectanții se referă și la taxele arbitrare pe care le percep unii preoți ortodocși și la conduita deficitară a acestora. (Vezi *doc. 269.*)

294

1942 decembrie 14. Serviciul Special de Informații. Notă cu privire la Ioan Pinte, din comuna Simeria, jud. Hunedoara. Acesta face propagandă baptistă. El se ocupă îndeaproape de orfelinatul din localitate, unde copiii sunt educați „în spirit baptist”. (Vezi și *doc. 335, doc. 369, doc. 371, doc. 454 și doc. 460.*)

295

1942 decembrie 15. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă cu privire la întrunirea credincioșilor creștini după Evanghelie descoperită la Predeal. (Vezi *doc. 292.*)

296

1942 decembrie 17. Președinția Consiliului de Miniștri, Direcția Secretariatului, către Ministerul Apărării Naționale, Direcția Justiției Militare. Se transmite cererea parohiei din comuna Lascăr Catargiu, jud. Covurlui, pentru grațierea de restul pedepsei a unor locuitori condamnați pentru propagandă sectantă. (Vezi și *doc. 273 și doc. 336.*)

297

1942 decembrie 19. Consiliul Inspectorilor Generali pentru Culte. Se dă aviz negativ pentru tipărirea *Calendarului Gospodarului*, deoarece nu conține sărbătorile

religioase. Consideră aceasta „o nouă metodă a adventiștilor de ziua a VII-a de a se insinua în inimile cetățenilor Țării, căutând să alunge din ele toată urma tradiției strămoșești”.

298

1942 decembrie 21. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare, către mitropolitul Bucovinei. Se transmite în copie nota Serviciului Special de Informații din 12 decembrie 1942 (*doc. 293*). Mitropolitul este rugat să dispună cele de cuviință atât pentru intensificarea operei de convertire a sectanților, cât și pentru eliminarea motivelor care sunt exploatate de aceștia împotriva Bisericii Ortodoxe.

299

1942 decembrie 21. Poliția orașului Cetatea Albă, Biroul Poliției de Siguranță. Buletin contrainformativ asupra evenimentelor petrecute în raza Poliției Cetatea Albă, în cursul lunii decembrie 1942. La capitolul „Secte religioase” se enumeră 20 de persoane de religie baptistă care au fost înaintate Curții Marțiale, pentru motivul că s-au constituit în asociație religioasă și s-au întrunit în fiecare duminică fără să aibă autorizație din partea Ministerului Cultelor și au făcut prozelitism religios.

300

1942 decembrie 22. Inspectoratul Regional de Poliție Cernăuți, Serviciul de Siguranță, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Se raportează că adventiștii au rămas credincioși sectei lor, iar trecerile la ortodoxie sau la alte culte recunoscute au fost făcute numai de formă.

301

1942 decembrie 22. Secția de Jandarmi Onești, jud. Bacău. Proces-verbal cu verificarea situației asociației religioase a adventiștilor din satul Poiana Nucului, comuna Râpile, jud. Bacău.

302

1942 decembrie 24. Ministerul Apărării Naționale, Cabinetul Ministrului, către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor. Se aduce la cunoștință că s-au efectuat cercetări în legătură cu sesizarea Episcopiei Ortodoxe Române a Aradului, conform căreia în Ministerul Apărării Naționale s-ar afla un șef de birou, anume Teodor Dârlea, un exponent activ al bapțiștilor. Rezultatul cercetărilor este că nici în Ministerul Apărării Naționale, nici în Ministerul Înzestrării Armatei nu există un funcționar cu acest nume. (Vezi și *doc. 329*.)

303

1942 decembrie 27. Comuna Corjeuți, jud. Hotin. Proces-verbal încheiat cu ocazia „șezătorii Căminului Cultural”, ținută în casa săteanului Petre Mațuc. Cu acea ocazie au fost readuși la ortodoxie și botezați mai mulți locuitori, printre care și Petre Mațuc cu familia lui. (Vezi și *doc. 325, doc. 365, doc. 366 și doc. 382*.)

304

1942 decembrie 28. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Legea nr. 927/1942 („Decret-lege pentru modificarea și abrogarea unor dispozițiuni din Legea pentru regimul general al cultelor”). În esență, legea hotărăște: „*Art. II.* Asociațiile religioase (sectele) existente, de drept sau de fapt, sunt și rămân desființate. / *Art. III.* Bunurile imobile înscrise în cartea funduară sau în registrele de transcripțiuni ale tribunalelor din Țară pe numele uneia dintre asociațiile religioase (sectele) desființate, precum și fondurile împreună cu arhiva acestor asociații, trec de drept în patrimoniul Statului”. Măsura se referă și la asociațiile religioase baptistă, adventistă de ziua a șaptea și creștină după Evanghelie. Decretul-lege este însoțit de un referat de justificare.

305

1942 decembrie 30. Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor către prefecturile de județ. Telegramă. Se cere luarea de măsuri imediate pentru punerea în aplicare a Legii nr. 927/1942 (*doc. 304*). (Vezi și *doc. 307*.)

306

1942 decembrie 31. Ministerul Afacerilor Interne către prefecturile de județ. Telegramă. Se ordonă să se pună în aplicare telegrama din 30 decembrie 1942, a Subsecretariatului de Stat al Cultelor și Artelor (*doc. 305*). (Vezi și *doc. 307* și *doc. 310*.)

307

1942 decembrie 31. Prefectura Județului Arad, Serviciul Administrativ, către Legiunea de Jandarmi Arad, Chestura Poliției Municipiului Arad și preturile din județ. Se face cunoscut ordinul telegrafic al Subsecretariatului de Stat al Cultelor și Artelor relativ la desființarea asociațiilor religioase (*doc. 305*). (Vezi și *doc. 310*.)

308

<1943>. Postul de Jandarmi Bran, jud. Brașov. Istoricul sectelor religioase pe raza postului. (Vezi și *doc. 138* și *doc. 139*.)

309

<1943 (început)>. Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar. Notă ce consemnează ordinele cu privire la secte date de Guvernământul Basarabiei în decembrie 1942. Se notează că în lagărul de suspecți Oneștii Noi au fost internați 82 de sectanți, dintre care 17 au fost eliberați.

310

1943 ianuarie 2. Prefectura Județului Arad, Serviciul Administrativ, către Legiunea de Jandarmi Arad, Chestura Poliției Municipiului Arad și pretorii din județ. Se comunică ordinul telegrafic al Ministerului Afacerilor Interne, din

31 decembrie 1942, referitor la bunurile asociațiilor religioase desființate (*doc. 306*).
(Vezi și *doc. 305* și *doc. 307*.)

311

1943 ianuarie 2. Comisariatul Circumscripției I Poliție Arad. Proces-verbal. Inventarierea și sigilarea averii mobile și imobile a casei de rugăciune a adventiștilor de ziua a șaptea din Arad, Bd. Ferdinand nr. 11. (Vezi și *doc. 312*, *doc. 313*, *doc. 314*, *doc. 315* și *doc. 316*.)

312

1943 ianuarie 3. Comisariatul Circumscripției III Poliție Arad. Proces-verbal. Inventarierea și sigilarea averii mobile și imobile a bisericii baptiste din Arad-Pârneava, str. Dorobanților nr. 25. În anexă: inventarul acestei averi. (Vezi și *doc. 311*, *doc. 313*, *doc. 314*, *doc. 315* și *doc. 316*.)

313

1943 ianuarie 3. Comisariatul Circumscripției IV Poliție Arad. Proces-verbal. Inventarierea și sigilarea averii mobile și imobile a bisericii baptiste „Speranța” din Arad, str. Bihorului nr. 13. În anexă: inventarul acestei averi. (Vezi și *doc. 311*, *doc. 312*, *doc. 314*, *doc. 315* și *doc. 316*.)

314

1943 ianuarie 3. Comisariatul Circumscripției VI Poliție Arad. Proces-verbal. Inventarierea și sigilarea averii mobile și imobile a bisericii baptiste din Arad-Gai, str. Bisericei nr. 107. În anexă: inventarul acestei averi. (Vezi și *doc. 311*, *doc. 312*, *doc. 313*, *doc. 315* și *doc. 316*.)

315

1943 ianuarie 4. Comisariatul Circumscripției II Poliție Arad. Proces-verbal. Inventarierea și sigilarea averii mobile și imobile a bisericii baptiste din Arad, str. Episcop Grigorie Comșa nr. 35. În anexă: inventarul acestei averi. (Vezi și *doc. 311*, *doc. 312*, *doc. 313*, *doc. 314* și *doc. 316*.)

316

1943 ianuarie 4. Comisariatul Circumscripției V Poliție Arad. Proces-verbal. Inventarierea și sigilarea averii mobile și imobile a bisericii baptiste din Arad, str. Constantin Brâncoveanu nr. 28. (Vezi și *doc. 311*, *doc. 312*, *doc. 313*, *doc. 314* și *doc. 315*.)

317

1943 ianuarie 5. Ministerul Afacerilor Interne, Subsecretariatul de Stat pentru Poliție și Siguranță, către prefectii de județ. Se aduce la cunoștință conținutul Legii nr. 927/1942 (*doc. 304*). Se cere luarea măsurilor menționate în telegrama

expediată prefecturilor de Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Cultelor, la 31 decembrie 1942 (*doc. 305*).

318

1943 ianuarie 5. Pretura Plășii Ineu, județul Arad, către primării. Se cere luarea de măsuri pentru punerea în aplicare a Legii nr. 927/1942 (*doc. 304*): închiderea caselor de rugăciune, interzicerea oricăror adunări ale asociațiilor religioase desființate, punerea în siguranță a bunurilor deținute de acestea.

319

1943 ianuarie 7. Primăria comunei Vârfurile, jud. Arad. Proces-verbal de predare-primire a averii asociației baptiste din localitate. Anexe: inventarul bunurilor mobile și tabel cu averea imobilă. (Vezi *doc. 345*.)

320

1943 ianuarie 10. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Buletin informativ. În ziua de 2 ianuarie 1943 a fost prins Dumitru Ene, din comuna Policiori, jud. Buzău, făcând propagandă sectantă. El a fost înaintat Curții Marțiale Ploiești. (Vezi și *doc. 359*.)

321

1943 ianuarie 10. Chestura Poliției Municipiului Timișoara. Proces-verbal cu rezultatele cercetării întreprinse în cazul Comunității Baptiste Maghiare din Timișoara. Datele prezentate de comunitate sunt adevărate. „Membrii Comunității baptiste din Timișoara n-au contravenit bunurilor moravuri, ordinei, liniștei publice și Siguranței Statului.” (Vezi și *doc. 274, doc. 324 și doc. 332*.)

322

1943 ianuarie 11. Preotul Constantin Sârbu, parohia ortodoxă Bumbăcari din București, către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Preotul cere să se pună la dispoziția parohiei Bumbăcari casa de rugăciune baptistă din cartier, pentru a amenaja acolo o capelă ortodoxă, provizoriu, până la terminarea construcției bisericii de zid, al cărei ctitor este mareșalul Ion Antonescu.

323

1943 ianuarie 12. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ în legătură cu sectele religioase. Sectanții susțin că măsura desființării tuturor sectelor religioase prin Legea nr. 927/1942 (*doc. 304*) a fost luată în urma presiunilor exercitate de preoții ortodocși. Ei se tem că vor urma și alte măsuri de persecuție.

324

1943 ianuarie 12. Chestura Poliției Municipiului Timișoara, Biroul Poliției de Siguranță, către Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare. Se anunță că e avizată favorabil cererea Comunității

Baptiste Maghiare din Timișoara de a obține autorizație de funcționare. (Vezi și *doc. 274*, *doc. 321* și *doc. 332*.)

325

1943 ianuarie 13. Petre Mațuc, din comuna Corjeuți, jud. Hotin. Fiind concentrat „cu destinația front”, Mațuc cere „absolvirea de pedeapsă”, întrucât a renunțat la secta baptistă și s-a botezat, el și copiii lui, în religia ortodoxă. (Vezi și *doc. 303*, *doc. 365*, *doc. 366* și *doc. 382*.)

326

1943 ianuarie 13. Parohia ortodoxă din Hăpria-Română, jud. Alba, către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Se cere ca statul să doneze parohiei ortodoxe casa de rugăciune baptistă din localitate, care a fost trecută în patrimoniul său. Casa de rugăciune urmează să fie transformată în biserică ortodoxă.

327

1943 ianuarie 16. Procurorul General de pe lângă Curtea de Apel Galați către ministrul Justiției. Referat asupra cercetărilor pe care le-a făcut în chestiunea sectelor religioase din județele Bacău, Râmnicu-Sărat și Putna. Procurorul consideră sectele un „uzurpator conștient al credinței ortodoxe, servind, cu plată sau din convingere scopuri antisociale și antinaționale” și propune interzicerea prin lege a sectelor religioase. În privința readucerii la matcă a celor rătăciți, mai propune „să se întreprindă pe toate căile de preoți și autorități administrative și școlare, o acțiune de convingere și chiar de ușoară constrângere”. (Vezi și *doc. 173*.)

328

1943 ianuarie 19. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare, către prefectii de județ. Se cere să se dispună măsuri pentru trecerea în proprietatea statului a bunurilor asociațiilor religioase interzise prin Legea nr. 927/1942 (*doc. 304*). Se cere întocmirea unor tabele cu bunurile imobile, cele mobile și cu fondurile deținute de aceste asociații. Arhivele lor vor fi sigilate și păstrate, până la noi dispoziții, la primării. (Vezi și *doc. 338* și *doc. 339*.)

329

1943 ianuarie 20. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor, către Episcopia Ortodoxă Română a Aradului. Se aduce la cunoștință că în Ministerul Apărării Naționale nu există funcționarul baptist pe care l-a reclamat episcopia. Se cer informații precise asupra acestei persoane. (Vezi și *doc. 302*.)

330

1943 ianuarie 22. Prefectura Județului Caraș, Serviciul Administrativ, către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Se anunță rezultatul cercetărilor în cazul celor semnalate de preoții ortocodși din comunele Coronini și Socolari

(*doc. 245 și doc. 255*). În privința comunei Coronini, se consideră că aici nu este cazul să fie urmăriți bapțiștii, „întrucât nu s-a constatat în sarcina lor nicio acțiune contrară dispozițiilor în vigoare”. La Socolari, conducătorilor bapțiști li s-au întocmit dosare de dare în judecată, pentru activitate de propagandă. (Vezi și *doc. 264*.)

331

1943 ianuarie 22. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Bapțiștii sunt nemulțumiți de conducătorii lor, pe care îi acuză că nu au știut să prezinte guvernanților adevărata situație a bapțiștilor și s-a ajuns astfel la interzicerea acestui cult. Conducătorii bapțiști i-ar fi asigurat pe credincioși că au intervenit la Ministerul de Interne, unde au prezentat o listă cu peste 300 de bapțiști care au murit pe front, și că ar fi primit asigurări că Legea nr. 927/1942 (*doc. 304*) va fi modificată.

332

1943 ianuarie 25. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor, către Chestura Poliției Municipiului Timișoara. Lămuriri în legătură cu bunurile asociațiilor religioase (secte) desființate, care au trecut în patrimoniul statului. (Vezi și *doc. 274, doc. 321 și doc. 324*.)

333

1943 ianuarie 26. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către prefectii de județ. Se cere întocmirea de urgență a tabelelor cu bunurile imobile, mobile și fondurile care au aparținut asociațiilor religioase desființate prin Legea nr. 927/1942 (*doc. 304*).

334

1943 ianuarie 26. Serviciul Special de Informații, Secția Informații, Agențura Ardeal, Rezidența Sibiu. Notă. Bapțiștii germani din Sibiu s-au adresat Grupului Etnic German din România ca acesta să intervină pe lângă guvernul român pentru anularea Legii nr. 927/1942 (*doc. 304*). Se mai vorbește despre un memoriu pe care un membru marcant al sectei bapteste l-ar fi adresat mareșalului Ion Antonescu.

335

1943 ianuarie 26. Ioan Rusu, reprezentant al Comunității Creștine-Bapteste din Alba Iulia, către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Rusu cere să se dea o dispoziție provizorie pentru funcționarea în continuare a orfelinatului baptest din Simeria, jud. Hunedoara. (Vezi și *doc. 294, doc. 369, doc. 371, doc. 454 și doc. 460*.)

336

1943 ianuarie 26. Parohia ortodoxă din comuna Lascăr Catargiu, jud. Covurlui. Adevăriniță. Locuitorul Andrei Moscu, fost membru al sectei penticostale, a trecut cu toată familia sa la credința ortodoxă. (Vezi și *doc. 273 și doc. 296*.)

337

<1943 ianuarie (ante-27)>. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Proiect de „Decret-Lege pentru abrogarea unor dispozițiuni din legea cultelor și pentru desființarea tuturor asociațiilor religioase (sectelor)”. Proiectul de decret-lege este însoțit de un referat de justificare întocmit de ministrul Culturii Naționale și al Cultelor, Ion Petrovici. (Vezi și *doc. 340*, *doc. 341* și *doc. 342*. Forma finală a legii – Legea nr. 431 din 9 iulie 1943 : *doc. 434*.)

338

1943 ianuarie 27. Prefectura Județului Arad, Serviciul Administrativ, către Legiunea de Jandarmi Arad, Chestura Poliției Municipiului Arad, preturile și comunele din județ. Se transmite ordinul Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor din 19 ianuarie 1943, privitor la trecerea bunurilor asociațiilor religioase desființate în patrimoniul statului (*doc. 328*). (Vezi și *doc. 339*.)

339

1943 ianuarie 27. Prefectura Județului Hunedoara, Serviciul Administrativ, către pretori etc. Se ordonă întocmirea unor tabele cu bunurile imobile, cele mobile și fondurile aparținând asociațiilor religioase desființate prin Legea nr. 927/1942 (*doc. 304*). Arhivele acestora vor fi sigilate și păstrate până la noi dispoziții de primărie. (Vezi și *doc. 328*, *doc. 338* și *doc. 344*.)

340

1943 ianuarie 27. Președinția Consiliului de Miniștri, Secretariatul General, Direcția Juridică. Notă pe marginea proiectului de „Decret-Lege pentru abrogarea unor dispozițiuni din legea cultelor și pentru desființarea tuturor asociațiilor religioase (sectelor)” (*doc. 337*). Prin acest proiect de decret-lege se desființează atât sectele religioase, cât și asociațiile civile sau comerciale de orice fel, prin care se promovează scopurile sectelor. Bunurile acestora trec în patrimoniul statului. Serviciul Contencios al Președinției Consiliului de Miniștri a refăcut proiectul Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor, introducând două dispoziții noi : 1) Obligația tuturor membrilor sectelor de a reveni la cultul căruia i-au aparținut înainte, ei sau ascendenții lor ; 2) Introducerea de sancțiuni penale împotriva celor ce se abat de la dispozițiile legii. (Vezi și *doc. 341* și *doc. 342*.)

341

1943 februarie 2. Mareșalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului. Rezoluție pe marginea proiectului de „Decret-Lege pentru abrogarea unor dispozițiuni din legea cultelor și pentru desființarea tuturor asociațiilor religioase (sectelor)” (*doc. 337*). Consideră că proiectul este neserios studiat. „Sectele trebuie desființate. Avera lor trebuie să intre în patrimoniul statului. [...] Măsuri drastice trebuie luate.” Solicită ca proiectul să fie revăzut de ministrul Ion Petrovici. (Vezi și *doc. 340* și *doc. 342*.)

342

1943 februarie 2. Președinția Consiliului de Miniștri, Direcția Secretariatului, către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. În legătură cu proiectul de „Decret-Lege pentru abrogarea unor dispozițiuni din legea cultelor și pentru desființarea tuturor asociațiilor religioase (sectelor)” (*doc. 337*), se comunică solicitarea mareșalului Ion Antonescu (*doc. 341*) de revizuire a textului proiectului în sensul introducerii aici „a obligațiunii tuturor membrilor sectelor de-a reveni la cultul căruia au aparținut înainte, ei sau ascendenții lor” și a prevederii de sancțiuni penale împotriva celor ce se abat de la dispozițiile legii. (Vezi și *doc. 340*.)

343

1943 februarie 3. Poliția orașului Bacău. Proces-verbal cu averea mobilă și imobilă a asociației adventiste din cartierul Șerbănești. Inventarul bunurilor. (Vezi și *doc. 361*.)

344

1943 februarie 5. Pretura Plășii Petroșani către notari. Se comunică ordinul Prefecturii Județului Hunedoara din 27 ianuarie 1943 (*doc. 339*).

345

1943 februarie 5. Tribunalul Zarand (Brad). Ordonanță prezidențială. Bunurile imobile și mobile ale asociației baptiste din comuna Vârfurile, jud. Arad, trec, în virtutea Legii nr. 927/1942 (*doc. 304*), în patrimoniul statului. (Vezi și *doc. 319*.)

346

1943 februarie 6. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Cultelor Minoritare, către Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat. Se solicită să se facă formele legale pentru internarea în lagăr a lui Teodor Vicaș, predicator baptist din comuna Batăr, jud. Bihor, „vinovat de prozelitism sectar în comunele învecinate” și de faptul că a exercitat această profesie fără autorizație. (Vezi și *doc. 280*, *doc. 290* și *doc. 367*.)

347

1943 februarie 9. Prefectura Județului Arad, Serviciul Administrativ către Ministerul Cultelor și Artelor. Consiliul de Colaborare al județului Arad, în ședința din 29 ianuarie 1943, a pus în discuție problema întrebuințării caselor de rugăciune baptiste trecute în patrimoniul statului. Se propune ca aceste clădiri să capete următoarele destinații : în comunele unde este lipsă de spații școlare – sală de clasă ; în restul comunelor, duminică dimineața să se facă aici instruirea teoretică a premilitarilor, iar după-amiază să se țină școlile duminicale organizate de preoții ortodocși.

348

1943 februarie 12. Pretura Plășii Petroșani către notarul comunei Uricani, jud. Hunedoara. Se cere luarea de măsuri astfel încât casa de rugăciune baptistă să fie rezervată pentru trebuințele bisericii ortodoxe din localitate. (Vezi și *doc. 350.*)

349

1943 februarie 12. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Conducătorii bapțiști au hotărât să trimită la mareșalul Ion Antonescu o delegație formată din invalizi de război, care să arate că bapțiștii au luptat în primele rânduri pe front, demonstrând astfel că motivul invocat de cei care au întocmit Legea nr. 927/1942 (*doc. 304*), anume că sectanții nu vor să lupte, este neadevărat. Adventiștii și creștinii după Evanghelie au decis și ei să trimită delegații similare.

350

1943 februarie 13. Primăria comunei Uricani, jud. Hunedoara, către pretorul plășii Petroșani. Primăria cere să i se dea casei de rugăciune baptiste din Uricani, intrată în patrimoniul statului, destinația de „local de școală”. (Vezi și *doc. 348.*)

351

1943 februarie 15. Școala primară din comuna Balaci, jud. Teleorman, către Inspectoratul Școlar al Județului Teleorman. Se cere să i se pună la dispoziție localul sectei baptiste din comună, acum desființată, pentru a amenaja acolo un atelier de lucru manual.

352

1943 februarie 17. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare. Referat pe marginea lucrării „Acțiunea baptistă în România”, întocmită de învățătorul Ion Balaban, din comuna Buteni, jud. Arad. Referentul preia afirmațiile învățătorului și vine cu un șir de propuneri, menite să contribuie la acțiunea de combatere a sectelor. Între altele, propune „să se întreprindă o acțiune de luminare și readucere la adevărata credință a rătăciților; această misiune fiind mai folositoare decât deferirea lor Parchetului sau măsurile aspre, care îi îndârjesc, făcându-i să ia postură de martiri”.

353

1943 februarie 17. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Uniunea Comunităților Creștine Baptiste din România, cu sediul în Arad, a trimis curieri în principalele orașe din țară, pentru a vedea care este starea de spirit a bapțiștilor și pentru a-i încuraja să-și păstreze credința. Curierii au fost autorizați să spună credincioșilor că în curând guvernul va redeschide casele de rugăciune baptiste. Președintele Comunității Baptiste din București, Constantin Adorian, a convocat în acest scop o întâlnire cu predicatorii din București.

354

1943 februarie 17. Parohia Berești II, din comuna Berești-Tazlău, jud. Bacău, către Protoieria Bacău. Înaintează inventarul averii mobile și imobile a comunității adventiste, trecută în patrimoniul statului. Se fac propuneri cu privire la destinația acestor bunuri. (Vezi și *doc. 358*.)

355

1943 februarie 18. Liceul de Fete „Doamna Elena Cuza” din Iași către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Cultelor. Aduce la cunoștință că nimeni din personalul liceului nu a făcut parte din vreo sectă religioasă.

356

1943 februarie 19. Parohia Nadișa, jud. Bacău, către Protoieria Bacău. Se înaintează inventarul averii mobile și imobile trecute în patrimoniul statului de la asociația adventistă și propunerea ca imobilului trecut în patrimoniul statului să i se dea destinația de cămin cultural și sediu al Serviciului de Patronaj. Parohul din Nadișa a mai făcut o propunere similară în 1940 și 1942. (Vezi și *doc. 358*.)

357

1943 februarie 19. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă. Bapțiștii din comunele Batăr, Tăut și Talpoș, jud. Bihor, nu vor să-i declare pe nou-născuți la primărie decât cu mențiunea că sunt de religie baptistă, ceea ce legea interzice.

358

1943 februarie 22. Protoieria Bacău către Prefectura Județului Bacău. Se trimit rapoartele parohiilor Șerbănești (*doc. 361*), Berești-Tazlău (*doc. 354*) și Nadișa (*doc. 356*), referitoare la averea mobilă și imobilă a asociațiilor adventiste din aceste localități, desființate prin lege. Se cere ca acestor bunuri să li se dea destinația propusă de parohii.

359

1943 februarie 22. Parchetul Militar al Curții Marțiale Ploiești către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Cultelor. Dumitru Ene din comuna Policiori, jud. Buzău, a fost trimis în judecată pentru propagandă adventistă. În acest moment inculpatul este încarcerat la Penitenciarul Ploiești. (Vezi și *doc. 320*.)

360

1943 februarie 24. Cenzura Centrală a Presei, Cenzura Presei Străine, către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare. Se comunică faptul că au fost date dispoziții serviciilor de cenzură județene și celor din guvernămintele Basarabiei, Bucovinei și Transnistriei să oprească imprimarea oricărui fel de tipărituri care vor fi prezentate de sectele religioase. Se recomandă să se

ia legătura cu șeful Cenzurii Corespondenței Interne și cel al Cenzurii Corespondenței Externe, pentru a împiedica răspândirea prin poștă a broșurilor pe care le mai au diferitele secte religioase și a celor care sosesc prin poștă din străinătate. (Vezi și *doc. 390, doc. 400* și *doc. 404.*)

361

1943 februarie 26. Protoieria Bacău către prefectul județului Bacău. Se înaintează procesele-verbale cu averea mobilă și imobilă a asociației adventiste din cartierul Șerbănești (*doc. 343*) și a asociației creștine după Evanghelie din Cartierul CFR, din Bacău. Se fac propuneri cu privire la destinația acestor bunuri. (Vezi și *doc. 358.*)

362

1943 februarie 27. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcția Cultelor, către Ministerul Afacerilor Interne, Cabinetul Subsecretarului de Stat. Direcția informează în legătură cu desființarea asociației religioase baptiste și că nu poate verifica reclamația făcută de Comunitatea Baptistă Română din Arad în legătură cu cazul petrecut în comuna Secusigiu, jud. Timiș-Torontal (*doc. 169*), dar „s-au luat toate măsurile ca pe viitor să nu se mai întâmple acțiuni regretabile”. (Vezi și *doc. 176, doc. 185* și *doc. 186.*)

363

1943 martie 4. Vicariatul Ortodox Alba-Iulia către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Sunt semnalate unele probleme legate de „pericolul sectar” și de punerea în aplicare a Legii nr. 927/1942 (*doc. 304*). Se constată că, în majoritatea cazurilor, sectanții nu revin la vreunul dintre cultele admise, „se complac în situația de aconfesionalism neadmis de lege și continuă, în taină, să activeze la destrămarea Statului”. Soluția este ca autoritățile să impună revenirea fiecărui sectant la religia avută anterior. În problema „copiilor sectari”, propune ca „Direcțiunile Școlare, de orice grad, să impună elevilor a-și procura extrasul de botez cu dată recentă și toți cei ce se vor dovedi că [nu] aparțin vreunui cult admis să fie exmatriculați”. (Vezi și *doc. 395, doc. 415, doc. 438* și *doc. 467.*)

364

1943 martie 4. Serviciul Special de Informații, Centrul Nr. 1 Cernăuți, către Secția Contrainformativă. Notă. În urma zvonului că vor fi evacuați peste Nistru, sectanții au început să-și vândă averile sau să le împartă la alți locuitori. Se dau două exemple : Magdalina Semciuc și Dumitru Velisca, ambii din comuna Petriceni, jud. Storojineț.

365

1943 martie 4. Postul de Jandarmi Corjeuți, jud. Hotin. Proces-verbal cu rezultatul cercetărilor în cazul lui Petre Mațuc, din această localitate. Se opinează că numitul a făcut cererea din 13 ianuarie 1943 (*doc. 325*) cu scopul de a fi „desconcentrat”. (Vezi și *doc. 303, doc. 366* și *doc. 382.*)

366

1943 martie 6. Secția de Jandarmi Balotești, jud. Hotin. Referat asupra cercetării întreprinse în cazul locuitorului Petre Mațuc din comuna Corjeuți. Secția de jandarmi opinează că, în cazul în care reclamantul a fost concentrat ca pedeapsă, el poate fi lăsat la vatră, având în vedere că s-a botezat ortodox și „are o casă grea”. (Vezi și *doc. 303, doc. 325, doc. 365 și doc. 382.*)

367

1943 martie 6. Ministerul Afacerilor Interne, Direcțiunea Administrației de Stat, către Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcția Cultelor Minoritare. Se comunică faptul că predicatorul Teodor Vicaș, din comuna Batăr, jud. Bihor, nu poate fi internat în lagăr, întrucât până la 30 decembrie 1942 practicarea cultului baptist a fost permisă. (Vezi și *doc. 279, doc. 290 și doc. 346.*)

368

1943 martie 9. Inspectoratul de Jandarmi Cernăuți către legiunile de jandarmi din subordine. Ordin de informațiuni. Membrii sectelor religioase recurg la diferite subterfugii pentru a-și putea practica în continuare credința. Astfel, unii sectanți au trecut formal la protestantism. Inspectoratul ordonă legiunilor să procedeze la investigații și să-i deferească justiției pe propagandiști. (Vezi și *doc 442.*)

369

1943 martie 9. Fibia Popoviciu, administratoarea orfelinatului baptist din Simeria, jud. Hunedoara, către Primăria comunei Simeria. Administratoarea a luat notă de desființarea orfelinatului și cere un termen de zece zile, pentru a putea găsi un plasament copiilor, mulți dintre ei fiind orfani de ambii părinți. (Vezi și *doc. 294, doc. 335, doc. 371, doc. 454 și doc. 460.*)

370

1943 martie 10. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Președintele Comunității Baptiste din București, Constantin Adorian, care este funcționar la societatea de transporturi internaționale „Carmen”, a fost avertizat de conducerea societății să-și clarifice situația religioasă, în caz contrar el urmând să fie concediat, societatea nevrând să aibă neplăceri din partea autorităților.

371

1943 martie 11. Notarul comunei Simeria, jud. Hunedoara, către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare. Notarul înaintează cererea administratoarei orfelinatului baptist din Simeria (*doc. 369*), cu rugămintea de a se acorda o amânare de 15 zile pentru închiderea acestui așezământ, întrucât se întâmplină „greutăți, fiind vorba de plasarea mai multor copii”. (Vezi și *doc. 294, doc. 335, doc. 454 și doc. 460.*)

372

1943 martie 11. Marele Stat Major, Secția I-a, Direcția 3 Mobilizare Control Vatră, către Biroul 10 Evrei. Dispoziții cu privire la sectanții din Bucovina și nordul Basarabiei care fac parte din elementele armatei. În conformitate cu ordinul Conducătorului Statului, Marele Stat Major a vărsat de la Cercurile Teritoriale de aici la unitățile militare o mare parte dintre sectanții identificați până în prezent, pentru a fi concentrați și trimiși pe front. Sectanților de origine etnică ruși, ucraineni și lipoveni li se va aplica regimul : șase luni de concentrare, o lună de concediu.

373

1943 martie 11. Serviciul Special de Informații. Notă în legătură cu sectanții din Bucovina. Din cauza zvonului că aceia care nu trec la ortodoxie vor fi evacuați peste Nistru, unii sectanți au început să-și vândă averile sau să le împartă altor locuitori.

374

1943 martie 13. Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță, către Ministerul Afacerilor Interne, Cabinetul Subsecretarului de Stat. Raport în legătură cu măsurile luate pentru executarea ordinului mareșalului Ion Antonescu cu privire la sectele religioase (vezi *doc. 191* și *doc. 197*). Direcția prezintă comunicarea pe acest subiect cu inspectoratele regionale de poliție, Prefectura Poliției Capitalei și Inspectoratul General al Jandarmeriei și indică rapoartele cu rezultatele constatate pe care le-a înaintat ministerului. (Vezi și *doc. 386*.)

375

1943 martie 13. Serviciul Special de Informații. Notă în legătură cu materialele de propagandă ale sectelor religioase. Colportorii aruncă din tren astfel de materiale, la plecarea din gară.

376

1943 martie 15. Inspectoratul de Poliție Chișinău, Serviciul Siguranței, către Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar. Raport în legătură cu cei 74 de sectanți, în majoritate bapțiști, internați în lagărul Oneștii Noi. Ei au fost internați în lagăr pe termen nelimitat, urmând să fie puși în libertate în momentul când renunță în scris la credința lor. Până acum au dat declarații de renunțare 15 sectanți, care au fost eliberați. Restul de 59 de sectanți refuză să dea astfel de declarații. Inspectoratul sugerează ca acești sectanți să fie trimiși în Transnistria, dacă nu toți, atunci cel puțin conducătorii lor, Nicolae Clinovici și Eugen Jurencu. (Vezi și *doc. 379*.)

377

1943 martie 15. Inspectoratul Regional de Poliție Chișinău, Serviciul Siguranței, către Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar. Agafia Sturza, din Chișinău, condamnată și anterior pentru deținerea de materiale de propagandă adventistă, a fost deferită Curții Marțiale Chișinău, „pentru faptul că este adventistă și la domiciliul său au fost găsite cu ocazia unei percheziții cărți de propagandă sectantă”.

378

1943 martie 17. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Conducătorii creștinilor după Evanghelie intenționează să înainteze un memoriu Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor, prin care să ceară lămuriri asupra unor chestiuni care nu au fost clarificate prin Legea nr. 927/1942 (*doc. 304*). Una dintre aceste chestiuni este cea a înmormântărilor, deoarece decedații care au fost membri ai sectelor religioase nu pot fi îngropați în cimitire dacă nu se oficiază slujbe religioase de către preoții ortodocși.

379

1943 martie 22. Guvernământul Basarabiei, Cabinetul Militar, către Președinția Consiliului de Miniștri, Cabinetul Civil-Militar. Raport în legătură cu sectanții internați în lagărul de la Oneștii Noi (74 de sectanți, în majoritate baptiști). Se arată că au fost internate persoane care s-au evidențiat printr-o activitate propagandistică. 15 internați au renunțat prin declarație scrisă la religia lor, dar ceilalți 59 refuză să facă acest lucru. Cabinetul Militar propune ca aceștia din urmă să fie internați într-un lagăr din Transnistria, „pentru a da un exemplu drastic mișcării sectante”. Se solicită aprobarea acestei propuneri, urmând ca Guvernământul să o aplice în cazurile pe care le consideră cele mai potrivite. (Vezi și *doc. 376*.)

380

1943 martie 23. Ministerul Afacerilor Interne, Cabinetul Subsecretarului de Stat, către Direcțiunea Generală a Poliției. Cabinetul cere să i se raporteze dacă a fost luată vreo măsură contra sectanților religioși, potrivit ordinului în rezoluție al mareșalului Ion Antonescu, comunicat la 6 mai 1942 de către Președinția Consiliului de Miniștri (*doc. 191*) și la 9 mai 1942 de către Ministerul Afacerilor Interne (*doc. 197*).

381

1943 martie 27. Prefectura Poliției Capitalei, Serviciul Poliției de Siguranță, Biroul 4 Siguranță. Referat în legătură cu Maria Voitițaia din București, care a trimis suma de 1.000 de lei femeii Domnica Roșca, internată în închisoarea Mislea pentru activitate religioasă baptistă. Biroul propune clasarea cazului, întrucât trimiterea acestei sume de bani nu constituie o infracțiune.

382

1943 martie 31. Prefectura Județului Hotin către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare. Se înaintează dosarul cu acte întocmit în urma petiției locuitorului Petre Mațuc, din comuna Corjeuți, jud. Hotin (*doc. 325*), care a revenit la ortodoxie împreună cu familia. (Vezi și *doc. 303*, *doc. 365* și *doc. 366*.)

383

1943 aprilie 5. Inspectoratul Regional de Poliție Galați, Serviciul Poliției de Siguranță, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Se comunică numele persoanelor (creștini după Evanghelie, tudoriști și

advențiști de ziua a șaptea) care au fost trimise în judecată pentru manifestările lor religioase, după publicarea Legii nr. 927/1942 (*doc. 304*).

384

1943 aprilie 6. Inspectoratul Regional de Poliție Timișoara, Serviciul Poliției de Siguranță, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Radiotelegmă. Se raportează două cazuri de adunări religioase (a bapțiștilor și a advenșiștilor de ziua a șaptea) descoperite în Sânnicolaul Mare și Arad. Dosarele întocmite cu acele ocazii au fost înaintate Curții Marțiale Timișoara.

385

<**1943 aprilie (ante-7)**>. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Noua variantă a proiectului de „Decret-lege pentru desființarea asociațiilor religioase (secte)”. (Versiunea legiferată – Legea nr. 431 din 28 iunie 1943: *doc. 434*.)

386

1943 aprilie 7. Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Referat în legătură cu măsurile luate pentru executarea ordinului în rezoluție dat de mareșalul Ion Antonescu și comunicat Direcțiunii Generale a Poliției la 6 mai și 9 mai 1942 (*doc. 191* și *doc. 197*). Sunt indicate dispozițiile date inspectoratelor regionale de poliție și Prefecturii Poliției Capitalei, rapoartele primite de la acestea, precum și comunicarea pe acest subiect cu Ministerul Afacerilor Interne. (Vezi și *doc. 374*.)

387

1943 aprilie 7. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcția Cabinetului, către Președinția Consiliului de Miniștri, Direcția Secretariatului. Se anunță că a fost întocmită o nouă variantă a proiectului de decret-lege privitor la desființarea asociațiilor religioase (*doc. 385*), documentul urmând să fie supus spre semnare ministrului Culturii Naționale și al Cultelor, Ion Petrovici, după care va fi prezentat mareșalului Ion Antonescu, spre sancționare.

388

1943 aprilie 10. Consiliul Legislativ, Comisiunea Legislativă, Secțiunea I-a. Aviz în legătură cu proiectul de decret-lege pentru aprobarea unor dispozițiuni din legea cultelor și desființarea tuturor asociațiilor religioase (sectelor) (*doc. 385*). Sunt arătate lacunele proiectului, ale cărui prevederi privitoare la bunurile asociațiilor religioase – bunuri ce urmează să fie trecute în patrimoniul statului – nu sunt conforme cu legislația în vigoare.

389

1943 aprilie 10. Prefectura Județului Severin, Serviciul Administrativ. Tabele cu bunurile imobile și mobile, fondurile bănești și arhivele asociațiilor religioase din județul Severin desființate în baza Legii nr. 927/1942 (*doc. 304*).

390

1943 aprilie 10. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare, către șeful Cenzurii Corespondenței Externe. Se cere să se interzică difuzarea prin poștă a broșurilor cu caracter sectant tipărite în țară și a celor trimise din străinătate. (Vezi și *doc. 360, doc. 400 și doc. 404.*)

391

1943 aprilie 11. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Buletin informativ. În comuna Sagani, jud. Chilia, au fost surprinși în locuința unui sătean, adunați în mod clandestin pentru rugăciune, 12 bapțiști. Ei au fost înaintați Curtii Marțiale a Corpului II Armată.

392

1943 aprilie 14. Serviciul Special de Informații, Secția Informații, Agen-tura Moldova, către Grupa Politică. Adventiștii din județul Neamț continuă să se adune pentru rugăciune, în clandestinitate. Sunt date mai multe exemple. Pentru că nici condamnările, nici tortura fizică nu au dat rezultate, propune ca persoanele surprinse în această situație să fie deportate temporar în Transnistria.

393

1943 aprilie 17. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Cul-te-lor Minoritare, către Percepția Urbană Reșița. Se confirmă primirea sumei de 1.337 lei, consemnată la dispoziția ministerului, de la casa de rugăciune baptistă din Reșița.

394

1943 aprilie 18. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Președintele comunității baptiste germane din București, Johann Fleischer, a trimis Legației Germane un memoriu în care îi cere să intervină pe lângă autoritățile române, pentru ca averea comunității să nu fie confiscată conform Legii nr. 927/1942 (*doc. 304*). (Vezi și *doc. 491.*)

395

1943 aprilie 19. Vicariatul Ortodox Alba-Iulia către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Se obiectează la răspunsul dat de minister la propunerea cu care a venit vicariatul în problema copiilor sectanți (*doc. 363*). Vicariatul a dat dispoziții preoților „ca toți copiii[i] de sectari cari nu au revenit la credința străbună să nu fie clasificați”. I se cere ministrului să examineze problema copiilor sectanți și să dispună ca aceștia să nu fie promovați dacă nu sunt clasificați la religie.

396

1943 mai 1. Pretura Plășii Câmpeni către primării. Se transmite ordinul Prefecturii Județului Cluj-Turda către preturi. Sectanților din județ li se pune în vedere ca „până la 1 Iunie 1943 să treacă la una dintre confesiunile creștine recunoscute de Lege,

altfel riscă să nu le fie îngropați morții lor în cimitire și se vor propune trimiterea lor în Transnistria”. (Vezi și *doc. 403* și *doc. 452*.)

397

1943 mai 4. Guvernământul Bucovinei, Directoratul Învățământului și Cultelor, Serviciul Cultelor, către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Cultelor Minoritare. Raport cu privire la aplicarea Legii nr. 927/1942 (*doc. 304*). Serviciul semnaleză că majoritatea caselor de rugăciune care urmau să treacă în patrimoniul statului sunt camuflate, fiind înscrise în cartea funduară sau în registrele de transcripțiuni ale tribunalelor pe numele unor sectanți sau pe numele unor societăți comerciale. Serviciul propune să se ia măsuri și solicită instrucțiunile de aplicare a acestei legi în Provincia Bucovina.

398

1943 mai 9. Autoritățile din satul Reea, comuna Totești, jud. Hunedoara, către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Se cer cele 50.000 de cărămizi făcute de bapțiștii din orașul Hațeg, trecute în proprietatea statului, pentru satele Reea și Nalațvad, în vederea construirii unei școli primare. (Vezi și *doc. 409*.)

399

1943 mai 11. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcția Cabinetului, către Președinția Consiliului de Miniștri. Se anunță că proiectul de decret-lege pentru desființarea tuturor asociațiilor religioase (secte) (*doc. 385*) a fost semnat de ministrul Ion Petrovici, dar Consiliul Legislativ l-a respins. În această situație, Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor a intervenit la Ministerul Justiției, pentru a cerceta avizul Consiliului Legislativ și a găsi o soluție. Până în acest moment Ministerul Justiției nu a dat un răspuns. De îndată ce va avea răspunsul, decretul-lege va fi înaintat spre semnare mareșalului Ion Antonescu.

400

1943 mai 11. Cenzura Corespondenței Externe către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare. Se aduce la cunoștință că, după primirea adresei din 10 aprilie 1943 (*doc. 390*), Cenzura Corespondenței Externe a acționat pentru a împiedica circulația scrisorilor, cărților, revistelor și imprimatelor folosite în „propaganda sectară”. Au fost distruși saci întregi cu astfel de materiale trimise prin poștă. Direcțiunea a întocmit un tabel cu adresele tuturor sectanților din țară și ale legăturilor lor din străinătate. (Vezi și *doc. 360* și *doc. 404*.)

401

1943 mai 13. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare, către Prefectura Județului Iași. Ministerul aprobă darea în folosință, provizorie, a localurilor fostelor case de rugăciune ale sectelor desființate prin Legea nr. 927/1942 (*doc. 304*). Se precizează condițiile care trebuie respectate.

402

1943 mai 15. Primăria Municipiului Arad, Direcțiunea Palatului Cultural, către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Se cere ca biserica baptistă din cartierul Micălaça Veche, trecută în proprietatea statului, să fie cedată în folosința Primăriei Municipiului Arad, în vederea amenajării unei grădinițe de copii. (Vezi și *doc. 430.*)

403

1943 mai 18. Mai mulți credincioși bapțiști din comunele Neagra, Secătura, Ponorel, Vidra și Avram-Iancu, jud. Cluj-Turda, către mareșalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului. Petiție în legătură cu persecuția la care sunt supuși bapțiștii din plasa Câmpeni. La începutul lunii mai 1943, ei au fost chemați la primăriile comunale, unde li s-a comunicat ordinul Prefecturii Județului Cluj-Turda (*doc. 396*) și li s-a cerut ca până la 27 mai 1943 să treacă la una dintre confesiunile recunoscute, „altfel riscăm să nu ni se mai îngroape morții noștri în cimitire și să se facă propuneri pentru trimiterea noastră în Transnistria”. Ei își exprimă „indignarea și jignirea ce-o simțim ca creștini și ca români față de asemenea ordine” și cer să fie anulat ordinul prefecturii, să li se redeschidă casele de rugăciune și „să înceteze prigoanele de tot felul îndreptate împotriva creștinilor bapțiști și să fim repuși în drepturile noastre de cult”. (Vezi și *doc. 452.*)

404

1943 mai 19. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare, către șeful Cenzurii Corespondenței Externe. Se adresează mulțumiri pentru „concursul efectiv pe care ni-l dați în acțiunea de combatere și stăvilire a propagandei sectanților”. (Vezi și *doc. 360* și *doc. 400.*)

405

1943 mai 22. Inspectoratul Școlar al Regiunii Timișoara către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Învățământului Normal și Seminarial. Raport în legătură cu clasificarea elevilor sectanți la disciplina religie. Autoritățile clerului au dat dispoziție preoților ortodocși și greco-catolici să nu dea notă la religie elevilor bapțiști. Inspectoratul a dat îndrumări învățătorilor ca, acolo unde preoții refuză clasificarea acestor elevi, să-i clasifice ei. Ministerului i se cere să dispună în acest sens. (Vezi și *doc. 432* și *doc. 473.*)

406

1943 mai 25. Inspectoratul Regional de Poliție Iași, Serviciul Poliției de Siguranță, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Poliția orașului Bacău l-a înaintat la Parchetul Tribunalului Bacău pe Mihai Schmidt, fostul conducător al asociației religioase a creștinilor după Evanghelie din Bacău, pentru motivul că în ziua de 5 mai 1943 a oficiat înmormântarea unui copil al său în vârstă de 10 luni după ritualul acestui cult, astăzi interzis.

407

1943 mai 25. Vicariatul Alba-Iulia către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Se cere ca materialele de construcție deținute de secta baptistă din Presaca-Ampoiului, jud. Alba, desființată, să fie date parohiei ortodoxe din localitate, pentru construirea unei case parohiale. „Ar fi această înaltă aprobare și un mijloc ce ar putea contribui la refacerea unității sufletești a tuturor românilor din localitate.” (Vezi și *doc. 428* și *doc. 429*.)

408

1943 mai 31. Inspectoratul de Jandarmi Cernăuți, Agentul 142. Notă informativă. Comuna Cuciurul-Mic, din județul Cernăuți, unde trăiesc numeroși adventiști, este un puternic focar al sectarismului. O cauză este preotul ortodox Percic, care în fața justiției a făcut depoziții favorabile sectanților, pentru a fi puși în libertate.

409

1943 mai 31. Inspectoratul Școlar al Ținutului Mureș către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Învățământului Primar, Normal și Seminarial. Se înaintează cererea autorităților din satul Reea, comuna Totești, jud. Hunedoara (*doc. 398*), cu privire la cele 50.000 de cărămizi ale sectei religioase baptiste din orașul Hațeg. Se propune aprobarea acestei cereri.

410

1943 iunie 2. Prefectura Județului Iași, Serviciul Administrativ, către directorul Căminului Cultural al Județului Iași. Se face cunoscut ordinul Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare, din 13 mai 1943, cu privire la bunurile asociațiilor religioase desființate (*doc. 401*). Dispoziții în legătură cu bunurile asociației adventiste de ziua a șaptea din comuna Probota și ale asociației creștinilor după Evanghelie din comuna Vânători. (Vezi și *doc. 482*.)

411

1943 iunie 2. Centrul de examinare Făurești, jud. Vâlcea. Proces-verbal încheiat cu ocazia examenului de absolvire al elevilor clasei a VII-a, la disciplina religie. La intervenția preotului Emil Nedelescu, delegat cu inspecția învățământului religios, comisia de examinare nu a pus notă elevei Nițu I. Maria, de confesiune adventistă, de la școala Râmești-Beica, și a hotărât să ceară avizul autorităților școlare și bisericești. (Vezi și *doc. 413*, *doc. 414*, *doc. 421*, *doc. 426*, *doc. 431*, *doc. 435* și *doc. 439*.)

412

1943 iunie 4. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Direcția Siguranței și Ordinii Publice, Serviciul Siguranței. Ordin de informațiuni. Adepții sectelor religioase interzise prin Legea nr. 927/1942 (*doc. 304*) se adună și fac rugăciuni pe câmp și prin păduri. Se ordonă luarea de măsuri pentru supravegherea adepților acestor secte și descoperirea adunărilor.

413

1943 iunie 4. Emil Nedelescu, parohul ortodox din Șușanii de Jos, jud. Vâlcea, și delegat cu inspecția învățământului religios, către mitropolitul Olteniei. Raport în legătură cu examenul de absolvire al elevilor clasei a VII-a, susținut la centrul de examinare Făurești, jud. Vâlcea. În comisia de examinare preotul a cerut să se ia măsuri împotriva elevei Nițu I. Maria, de confesiune adventistă. Se cere ca acestei eleve să nu i se încheie situația la disciplina religie. „Cazul trebuie semnalat și autorităților însărcinate cu ordinea internă.” (Vezi și *doc. 411, doc. 414, doc. 421, doc. 426, doc. 431, doc. 435 și doc. 439.*)

414

1943 iunie 4. Emil Nedelescu, parohul ortodox din Șușanii de Jos, jud. Vâlcea, și delegat cu inspecția învățământului religios, către Protoieria I Vâlcea. Se trimite procesul-verbal din 2 iunie 1943, în legătură cu nota la religie pentru eleva adventistă Nițu I. Maria (*doc. 411*). Parohul roagă să se intervină la inspectoratul școlar să nu se aprobe nota dată acestei eleve, „altfel sectanții vor căpăta un triumf în ciuda legilor”. (Vezi și *doc. 413, doc. 421, doc. 426, doc. 431, doc. 435 și doc. 439.*)

415

1943 iunie 5. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Învățământului Secundar, către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Se trimit în copie, pentru luare la cunoștință, două adrese ale Vicariatului Ortodox Alba-Iulia (*doc. 395 și doc. 363*), cu rezoluția ministrului Ion Petrovici. (Vezi și *doc. 438 și doc. 467.*)

416

1943 iunie 5. Direcțiunea Generală a Poliției. Notă cu privire la descoperirea pe teritoriul comunei Viforâta, jud. Dâmbovița, a unui grup de sectanți. Sectanții, de origine maghiară, concentrați la Detașamentul de lucru al șantierului Mănăstirea Dealu, au fost surprinși în pădure, în timp ce se rugau.

417

1943 iunie 6. Prefectura Județului Iași, Serviciul Administrativ. Tabel cu bunurile mobile aparținând asociațiilor religioase desființate din orașul Iași, care vor fi preluate de trei parohii ortodoxe. (Vezi și *doc. 418, doc. 420 și doc. 423.*)

418

1943 iunie 10. Chestura Poliției Municipiului Iași. Proces-verbal de preluare a bunurilor mobile ale asociației religioase a creștinilor după Evanghelie din Iași, str. Sfântul Lazăr nr. 74. Aceste bunuri sunt date în folosință provizorie parohiei ortodoxe Sfinții Constantin și Elena din Iași. (Vezi și *doc. 417, doc. 420 și doc. 423.*)

419

1943 iunie 11. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Cultelor Minoritare. Referat pe marginea propunerilor făcute de Guvernământul

Bucovinei, Directoratul Învățământului și Cultelor, referitoare la bunurile sectelor religioase (*doc. 397*). Direcția este de părere că trebuie să se aștepte completarea Legii nr. 927/1942 (*doc. 304*), operațiune care era în curs.

420

1943 iunie 11. Chestura Poliției Municipiului Iași. Proces-verbal de preluare a bunurilor mobile ale asociației religioase creștine baptiste din Iași, str. Palat nr. 2. Aceste bunuri sunt date în folosință provizorie parohiei ortodoxe Sf. Andrei din Iași. (Vezi și *doc. 417*, *doc. 418* și *doc. 423*.)

421

1943 iunie 11. Protoieria Râmnicu-Vâlcea către Inspectoratul Școlar al Județului Vâlcea. Se cere să se anuleze nota pusă la religie elevei adventiste Nițu I. Maria. „Eleva sus numită persistă în rățacirea ei spirituală și, în consecință, vă rugăm a ne da tot sprijinul pentru îndreptarea ei pe calea cea bună.” (Vezi și *doc. 411*, *doc. 413*, *doc. 414*, *doc. 426*, *doc. 431*, *doc. 435* și *doc. 439*.)

422

1943 iunie 12. Prefectura Județului Bihor, Serviciul Administrativ, către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare. Se înaintează recipisele valorilor găsite asupra asociațiilor religioase desființate. Sumele (în total 7.789 de lei) au fost puse la dispoziția Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare. Se înaintează o nouă situație, refăcută, cu bunurile imobile și mobile ale asociațiilor religioase desființate. Aceste bunuri au fost predate pentru folosință provizorie unor instituții și autorități publice.

423

1943 iunie 15. Chestura Poliției Municipiului Iași. Proces-verbal de preluare a bunurilor mobile ale asociației religioase a adventiștilor de ziua a șaptea din Iași, str. Speranței nr. 12. Aceste bunuri sunt date în folosință provizorie parohiei ortodoxe Toma Cozma, din Iași. (Vezi și *doc. 417*, *doc. 418* și *doc. 420*.)

424

1943 iunie 16. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Direcția Siguranței și Ordinii Publice, Serviciul Siguranței, către inspectorate și legiuni. Ordin de informațiuni. Se cere verificarea informațiilor conform cărora secta adventiștilor de ziua a șaptea ar intenționa să-și „camufleze” casele de rugăciune din întreaga țară, sub pretextul că acestea sunt proprietatea societății comerciale „Cuvântul Evangheliei” din București.

425

1943 iunie 22. Prefectura Județului Iași, Secția Administrativă. Referat. Broșurile religioase care au aparținut fostei asociații adventiste de ziua a șaptea din satul Progota au fost date parohiei ortodoxe din localitate. Dacă ar ajunge la căminul cultural, există pericolul ca ele să fie citite de locuitori. (Vezi și *doc. 433*.)

426

1943 iunie 22. Subinspectoratul Școlar de Control al Plășii Bălcești către Inspectoratul Școlar al Județului Vâlcea. Raport în legătură cu eleva adventistă Nițu I. Maria, de la școala Râmești-Beica. Eleva a obținut note de trecere la toate obiectele, inclusiv la religie, iar comisia a fost de acord să fie declarată absolventă. Ulterior, la intervenția preotului Emil Nedelescu, delegat cu inspecția învățământului religios, comisia nu a mai încheiat situația elevei. Se cere să i se acorde comisiei dreptul de a încheia situația acestei eleve. (Vezi și *doc. 411, doc. 413, doc. 414, doc. 421, doc. 431, doc. 435 și doc. 439.*)

427

1943 iunie 22. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Unii bapțiști din București sunt nemulțumiți de ineficiența cu care președintele lor, Constantin Adorian, a apărut interesele comunității. Ei cer demiterea lui Adorian și pe motivul că acesta ar avea sentimente filo-germane, iar „măsura desființării sectelor religioase s-a făcut sub sugestia cercurilor germane”. Se preconizează ca simpatiile bapțiștilor să se îndrepte numai spre puterile anglo-saxone, care și-au propus întronarea libertății religioase în Europa.

428

1943 iunie 23. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor, către Prefectura Județului Alba. Ministerul aprobă ca materialele de construcție care au aparținut sectei baptiste din Presaca-Ampoiului să fie date pentru construcția casei parohiale din localitate. (Vezi și *doc. 407 și doc. 429.*)

429

1943 iunie 23. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor, către Vicariatul Ortodox Alba-Iulia. Ministerul aprobă cererea vicariatului (*doc. 407*) ca materialele de construcție care au aparținut sectei baptiste din Presaca-Ampoiului să fie date pentru construcția casei parohiale din localitate. (Vezi și *doc. 428.*)

430

1943 iunie 23. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor către Prefectura Județului Arad. Ministerul aprobă darea în folosință temporară a casei de rugăciune baptiste din cartierul Micălaca Veche, orașul Arad, pentru a se amenaja acolo o grădiniță. (Vezi și *doc. 402.*)

431

1943 iunie 24. Inspectoratul Școlar al Regiunii Craiova către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Se înaintează raportul întocmit de parohul din Sușanii de Jos, jud. Vâlcea (*doc. 413*), și se cere „să se dea în studiu situațiunile turburi pe care le produc copiii adventiștilor, cari sfruntător sfidează religia și datina străbună, mărturisind o credință pe care Statul o oprește prin legiuirile sale”. (Vezi și *doc. 411, doc. 414, doc. 421, doc. 426, doc. 435 și doc. 439.*)

432

1943 iunie 26. Episcopia Ortodoxă Română a Timișorii către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Învățământului Primar, Normal și Seminarial. Se expune punctul de vedere al episcopiei în chestiunea clasificării elevilor sectanți. Elevii sectanți trebuie să fie examinați și clasificați. „Fără nota la religie nu se poate face promovarea.” (Vezi și *doc. 405* și *doc. 473.*)

433

1943 iunie 28. Prefectura Județului Iași, Secția Administrativă, către directorul Căminului Cultural Județean „Unirea”. Broșurile religioase care au aparținut fostei asociații adventiste de ziua a șaptea din satul Probota trebuie date parohiei ortodoxe, deoarece la un cămin cultural ele pot fi citite de oricine. (Vezi *doc. 425.*)

434

1943 iunie 28. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor și Ministerul Justiției. Legea nr. 431/1943 („Decret-lege privitor la desființarea asociațiilor religioase”). „Asociațiunile religioase sectante, care au existat în România la 29 Decembrie 1942, și acele care au fost autorizate ulterior sau sunt simulate sub forma persoanelor juridice, fără scop lucrativ sau altele, sunt și rămân desființate de drept.” Sunt dizolvate de drept și institutele educative, culturale, școlare sau filantropice ale asociațiilor sectante. Persoanele juridice înființate în scop de propagandă religioasă vor fi dizolvate printr-un jurnal al Consiliului de Miniștri. Societățile civile, comerciale sau cooperativele care au servit sau au sprijinit activitatea ori scopurile acestor asociații religioase vor fi dizolvate pe cale judecătorească. Bunurile asociațiilor religioase sectante trec în patrimoniul statului. La fel, bunurile persoanelor juridice care au sprijinit aceste asociații. Decretul-lege este însoțit de un referat de justificare.

435

1943 iunie 28. Inspectoratul Școlar al Județului Vâlcea către Inspectoratul Școlar al Regiunii Craiova. Se înaintează dosarul privind examinarea elevei Nițu I. Maria, de la școala Râmești-Beica, și se cere o decizie în acest caz. (Vezi și *doc. 411*, *doc. 413*, *doc. 414*, *doc. 421*, *doc. 426*, *doc. 431* și *doc. 439.*)

436

1943 iunie 28. Școala primară din Vermeș, jud. Caraș, către inspectorul școlar al județului Caraș. Se cere aprobarea ca fosta casă de rugăciune baptistă să fie utilizată ca sală de clasă.

437

1943 iunie 30. Președinția Consiliului de Miniștri, Direcția Secretariatului, către Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor. Se aduce la cunoștință că mareșalul Ion Antonescu a aprobat în rezoluție propunerile cu privire la crearea primelor nuclee misionare în județul Teleorman, prin amenajarea fostelor case de rugăciune sectante. (Vezi și *doc. 444.*)

438

<1943 iulie 8>. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Învățământului Secundar, către Direcția Cultelor. Se face cunoscut că ministerul nu a dat nicio decizie cu privire la situația elevilor sectanți. Punctul de vedere al ministerului a fost însă exprimat în răspunsul pe care l-a dat Vicariatul Ortodox Alba-Iulia, care ceruse să nu fie primiți în școlile de stat copiii sectanților, iar dacă sunt în școală, să nu fie examinați și nici promovați (*doc. 363*). Răspunsul a fost că „Ministerul nu poate alunga copiii care frecventează școlile de Stat, sau să nu-i clasificăm dacă studiază cursul de religie și studiază această materie. Acesta este punctul de vedere al ministerului”. (Vezi și *doc. 395, doc. 415 și doc. 467*.)

439

1943 iulie 15. Inspectoratul Școlar al Regiunii Craiova către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Învățământului Primar, Normal și Seminarial. Este trimis raportul Inspectoratului Școlar al Județului Vâlcea privitor la eleva Nițu I. Maria (*doc. 435*). Sunt solicitate instrucțiuni în legătură cu modul în care trebuie să se procedeze cu elevii sectanți din cursul primar. (Vezi și *doc. 411, doc. 413, doc. 414, doc. 421, doc. 426 și doc. 431*.)

440

1943 iulie 23. Constantin Bona din orașul Orșova către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. El cere să-i fie cedată clădirea casei de rugăciune a bap-tiștilor din Orșova, pe motiv că a fost zidită de bunicul său și donată comunității baptiste. (Vezi și *doc. 453*.)

441

1943 iulie 24. Ministerul de Interne, Direcțiunea Administrației de Stat. Ordin circular. Se arată că Legea nr. 431/1943 (*doc. 434*) „a soluționat definitiv exercitarea vreunui cult religios sectant” și se solicită măsuri pentru respectarea cu strictețe a acestei legi, semnalând orice abatere parchetelor generale.

442

1943 iulie 24. Inspectoratul Regional de Poliție Cernăuți, Serviciul de Siguranță, către Inspectoratul de Jandarmi Cernăuți. Notă informativă. În Penitenciarul din Cernăuți se găsesc 506 sectanți, dintre care 364 de condamnați la închisoare între 2 și 25 ani și 142 de condamnați la moarte (aceștia din urmă din cauză că au declarat în fața Justiției că nu vor să lupte pe front). Până în acel moment au fost rezolvate 43 de cereri de grațiere; regele i-a grațiat, cu condiția să meargă pe front. A fost trimis Marelui Stat Major un tabel cu aceste persoane, pentru a fi repartizate la unitățile de pe front.

443

1943 iulie 24. Inspectoratul de Jandarmi Cernăuți, Agentul 39. Raport. Adventiștii de ziua a șaptea din comuna Vama, jud. Câmpulung, trec de formă la biserica

protestantă (luterană) pentru a nu fi obligați să frecventeze biserica ortodoxă și a-și face semnul crucii. Această biserică, însă, nu mai funcționează după ce etnicii germani au plecat în Reich. (Vezi și *doc. 368.*)

444

1943 iulie 30. Prefectura Județului Teleorman, Serviciul Administrativ, către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor. Se solicită informații în legătură cu misionarele care vor fi trimise în județul Teleorman. (Vezi și *doc. 437.*)

445

1943 iulie 31. Prefectura Județului Bihor către pretori. Se face cunoscută o decizie a Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor referitoare la modul de folosire a bunurilor sectelor religioase desființate.

446

1943 august 4. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ în legătură cu o scrisoare primită de Ioan Socaciu, președintele Uniunii Comunităților Creștine Baptiste din România, de la mai mulți bapțiști români din SUA. În scrisoare, bapțiștii din România sunt încurajați să nu-și părăsească credința, deoarece victoria Națiunilor Unite este aproape, iar la încheierea păcii țările Axei vor fi obligate să acorde deplină libertate tuturor asociațiilor religioase care își au sediul principal în America.

447

1943 august 13. Inspectoratul de Jandarmi Cernăuți, Biroul Poliției, către Legiunea de Jandarmi Câmpulung. Ordin de informațiuni. În ciuda măsurilor luate de autorități, adventiștii de ziua a șaptea continuă să activeze. Predicatorul adventist Tănase Morozanu din comuna Moldovița, jud. Câmpulung, cutreieră satele, „îndemnând pe sectanți să nu se lase de credința lor fiindcă [...] vor veni timpuri mai bune, când vor fi iarăși liberi și când vor lucra nestingheriți”.

448

1943 august 20. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Jurnalul Consiliului de Miniștri nr. 645. În ședința Consiliului de Miniștri din 20 august 1943 se constată că „toate asociațiile religioase sectante, fără nicio excepție [...], sunt și rămân desființate de drept, conform dispozițiilor art. 3, 4 și 21 din legea Nr. 431 din 1943” (*doc. 434*). Ministrul Secretar de Stat la Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a legii. (Vezi și *doc. 457.*)

449

1943 august 21. Inspectoratul Regional de Poliție Alba Iulia, Serviciul Poliției de Siguranță, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Sectanții sunt nemulțumiți de trecerea bunurilor bisericilor lor în patrimoniul statului. Ei speră că, în cazul victoriei în război a puterilor democratice, se va renunța la măsurile împotriva lor.

450

1943 august 25. Directorul Școlii din comuna Zimbru, jud. Arad, către Inspectoratul Școlar Județean Arad. Se cer lămuriri în chestiunea elevilor bapțiști. Preotul ortodox nu le-a dat note la religie și nu le-a încheiat situația școlară, din această cauză elevii neputând fi promovați, „deși sunt elemente foarte bune”. (Vezi și *doc. 461.*)

451

1943 august 26. Inspectoratul Regional de Poliție Timișoara, Serviciul Poliției de Siguranță, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcțiunea Poliției de Siguranță. Raport în legătură cu situația sectanților după apariția legii nr. 431/1943 (*doc. 434*). Un număr mic dintre aceștia au trecut la religia de origine, unii frecventează de formă bisericile legale, însă cei mai mulți își practică în continuare credința, dar în casele lor și fără să afecteze ordinea de stat. Ei speră că, după terminarea războiului și intervenția conducătorilor sectanți din străinătate, cultul lor va fi din nou liber.

452

1943 august 27. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare către Avram Ilie, din comuna Neagra, jud. Cluj-Turda. Se răspunde petiției adresate mareșalului Ion Antonescu la 18 mai 1943 (*doc. 403*). Cererea nu poate fi satisfăcută, întrucât sectele religioase au fost desființate, iar bunurile lor au trecut în patrimoniul statului. (Vezi și *doc. 396.*)

453

1943 august 27. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor către Constantin Bona, din Orșova. Se răspunde la cererea acestuia din 23 iulie 1943 (*doc. 440*). Imobilul solicitat, anume casa de rugăciune a bapțiștilor din Orșova, va fi scos la licitație, după ce vor fi îndeplinite în prealabil formele de trecere în posesia ministerului.

454

1943 august 27. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Proces-verbal de constatare a situației de la orfelinatul bapțist din Simeria, jud. Hunedoara. Propune ca orfelinatul să intre în patrimoniul Consiliului de Patronaj, aici urmând să funcționeze un orfelinat pentru orfanii de război. (Vezi și *doc. 294, doc. 335, doc. 369, doc. 371 și doc. 460.*)

455

1943 august 31. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor Minoritare către Guvernământul Bucovinei, Directoratul Învățământului și Cultelor. Se aduce la cunoștință că bunurile afectate sub orice formă activității sectante, inclusiv cele al căror titular aparent este un interpus al vreunei asociații sectante, trec de drept în patrimoniul statului. Se cere să se semnaleze orice abatere de la Legea nr. 927/1942 (*doc. 304*).

456

1943 august 31. Episcopia Ortodoxă a Aradului către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor. Este înaintat tabelul cu elevii baptiști din școlile primare de pe cuprinsul eparhiei, care au fost clasificați la disciplina religie și au promovat astfel clasa. Se cere anularea notelor, iar în anul școlar 1943/1944 „să nu fie admiși în școlile primare decât elevii cari sunt botezați în religia recunoscută de Stat”.

457

1943 septembrie 2. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Direcția Siguranței și Ordinii Publice, Serviciul Siguranței. Ordin circular. Este transmis Jurnalul Consiliului de Miniștri nr. 645 din 20 august 1943 (*doc. 448*).

458

1943 septembrie 2. Consiliul de Miniștri. *Jurnalul Consiliului de Miniștri*, nr. 723. În baza Legii nr. 431/1942 (*doc. 434*), este desființată Misiunea Baptistă Americană din România. Imobilul misiunii din București, str. Berzei nr. 29, este dat în folosință gratuită Consiliului de Patronaj al Operelor Sociale. (Vezi și *doc. 462* și *doc. 476*.)

459

1943 septembrie 3. Arhiepiscopia Ortodoxă Română de Alba Iulia și Sibiu către secretarul general al Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor. Arhiepiscopia informează în legătură cu succesele obținute în acțiunea de convertire a foștilor sectanți la ortodoxie și dă mai multe astfel de exemple. (Vezi și *doc. 477*.)

460

1943 septembrie 4. Ion Lăncrănjan, inspector general, către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Referat privitor la orfelinatul baptist din Simeria, jud. Hunedoara. În baza Legii nr. 431/1943 (*doc. 434*), orfelinatul urmează să fie desființat. Propune ca edificiul orfelinatului să fie trecut în patrimoniul Consiliului de Patronaj și să se organizeze aici un orfelinat pentru orfanii de război. (Vezi și *doc. 294*, *doc. 335*, *doc. 369*, *doc. 371* și *doc. 454*.)

461

1943 septembrie 9. Inspectoratul Școlar al Județului Arad către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Învățământului Primar, Normal și Seminarial. Se trimite raportul Școlii primare din comuna Zimbru, jud. Arad (*doc. 450*). I se solicită ministerului să dispună clasificarea elevilor baptiști, întrucât, apropiindu-se începerea anului școlar, acești elevi nu pot fi înscriși în clasele următoare, deși au note bune la celelalte obiecte de învățământ.

462

1943 septembrie 5. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Constantin Adorian, fostul președinte al comunității baptiste din București, a adresat un memoriu

Legăției Elveției în legătură cu confiscarea de către guvernul român a imobilului din str. Berzei nr. 29, care este proprietatea Misiunii Baptiste Americane din România. Adorian a cerut Legăției să protesteze pe cale diplomatică împotriva acestei măsuri. (Vezi și *doc. 458* și *doc. 476*.)

463

1943 septembrie 13. Inspectoratul de Jandarmi Cernăuți, Biroul Poliției către Parchetul Tribunalului Cernăuți. Contra unor sume de bani, gardienii de la închisoarea centrală din Cernăuți le permit sectanților închiși să ia legătura cu familiile lor.

464

1943 septembrie 21. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Conducătorii bapțiști au dat instrucțiuni credincioșilor să frecventeze bisericile ortodoxe, astfel încât să fie remarcați de ortodocși. Această măsură este considerată de ei ca necesară, „deoarece sunt informați că se proiectează o prigoană contra sectanților”. (Vezi și *doc. 474*.)

465

1943 septembrie 21. Ioan Popoviciu, elev din județul Hunedoara, de religie baptist, către ministrul Culturii Naționale și al Cultelor. Elevul cere să i se aprobe să-și continue studiile la Gimnaziul Industrial din Dobra. În anul școlar 1943/1944 ar urma să termine această școală, dar pentru înscriere direcțiunea școlii i-a cerut să vină cu o aprobare de la minister. (Răspunsul e reprodus în *doc. 475*.)

466

1943 septembrie 23. Direcția Generală a Poliției. Notă. Cinci femei din orașul Buzău, membre ale sectei tudoriste (creștinii după Evanghelie), au fost condamnate de Curtea Marțială Ploiești la amenzi corecționale, pentru propagandă și prozelitism religios.

467

1943 septembrie 29. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcțiunea Cultelor. Circulară către toate chiriarchiile ortodoxe. Readucerea la ortodoxie a „celor rătăciți”, mai cu seamă a copiilor sectanți, este „principala preocupare a Bisericii și a Statului”. Studiul și examenul de religie sunt obligatorii pentru copiii sectanți. Cei care le refuză nu vor fi promovați. (Vezi și *doc. 363*, *doc. 395*, *doc. 415* și *doc. 438*.)

468

1943 septembrie 30. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Direcția Siguranței și Ordinii Publice, Serviciul Siguranței. Ordin de informațiuni. În ultima vreme, mulți adventiști de ziua a șaptea, mai ales în județul Muscel și în Ardeal, au trecut la secta religioasă „adventiștii reformati”, ai cărei membri refuză să tragă cu arma și să lupte pe front.

469

1943 septembrie 30. Chestura Poliției Municipiului Arad, Biroul Poliției de Siguranță. Proces-verbal cu privire la predarea-primirea bunurilor imobile și mobile ale sectelor religioase desființate din orașul Arad. Bunurile sunt preluate de Episcopia Ortodoxă a Aradului. Operațiunea se referă la opt case de rugăciune (șase baptiste, una nazarineană și una adventistă). În anexe : tabele cu averea mobilă a acestor case de rugăciune.

470

1943 octombrie 3. Primăria comunei Vârfurile, jud. Arad. Proces-verbal de predare-primire a averii asociației baptiste din Vârfurile. Anexe : inventarul bunurilor imobile și inventarul bunurilor mobile.

471

1943 octombrie 6. Inspectoratul Regional de Poliție Cernăuți, Serviciul Siguranței, către Direcțiunea Generală a Poliției, Direcția Poliției de Siguranță. Raport în legătură cu sectanții din Penitenciarul din Cernăuți. Dintre cei aproximativ 500 de sectanți care sunt închiși aici, cu condamnări între trei ani de închisoare și pedeapsa cu moartea, 46 au făcut declarații de trecere la ortodoxie și au cerut să fie grațiați ; dintre aceștia, doi fuseseră condamnați la moarte. Unul dintre condamnații la moarte a decedat între timp, din motive medicale, iar celuilalt i s-a respins cererea. Celorlalți 44 de sectanți le-a sosit grațierea și au fost puși în libertate în ziua de 12 septembrie. Se speră că în urma grațierii acestor sectanți și alți deținuți vor face declarații de trecere la ortodoxie și cereri de grațiere.

472

1943 octombrie 12. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor către Episcopia Ortodoxă a Aradului, Secția Administrativă. În chestiunea situației elevilor sectanți, se înaintează circulara ministerului (*doc. 467*) și rezoluția ministrului Ion Petrovici.

473

1943 octombrie 23. Inspectoratul Școlar al Regiunii Timișoara către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Direcția Învățământului Normal și Seminarial. Raport în legătură cu clasificarea elevilor sectanți la disciplina religie. Preoții ortodocși refuză clasificarea, astfel că mai multe sute de elevi au rămas cu situația școlară neîncheiată. I se cere ministerului să dispună aprobarea clasificării acestor elevi de către învățători. (Vezi și *doc. 405* și *doc. 432.*)

474

1943 octombrie 29. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor către parohii bisericilor Bucur, Sfânta Ecaterina, Zlătari și Sfântul Dumitru, din București. Li se aduce la cunoștință că foștii bapțiști frecventează aceste biserici ortodoxe. Li se cere preoților să-i primească pe acești foști sectanți și să depună efort să-i readucă la credința ortodoxă. (Vezi și *doc. 464.*)

475

1943 noiembrie 4. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor către elevul Ioan Popoviciu, de la Gimnaziul Industrial din Dobra, jud. Hunedoara. Răspuns la petiția acestui elev (*doc. 465*). Ministerul a hotărât „să se aplice foștilor sectanți regimul elevilor fără confesiune, dacă bineînțeles aceștia vor fi primiți în limita locurilor disponibile, după ocuparea lor de către creștini”.

476

1943 noiembrie 8. Serviciul Special de Informații. Notă. Serviciul constată că nu se aplică Legea nr. 431/1943, privitoare la interzicerea oricărei activități a sectelor (*doc. 434*). „Cercurile Ministerului Cultelor și ale Patriarhiei sunt profund indignate, întrucât măsurile ordonate [de mareșalul Ion Antonescu] nu se aplică, ci din contră fiecare grupare sectantă încearcă, prin memorii adresate Ministerului Cultelor, prin Președinția Consiliului de Miniștri, să capete libertatea activității.” Bapțiștii din București au cerut și au obținut protecția Legației Elveției, iar localul lor din str. Berzei a fost cedat temporar Consiliului de Patronaj. (Vezi și *doc. 458* și *doc. 462*.)

477

1943 noiembrie 16. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor Istorice, către Arhiepiscopia Ortodoxă Română de Alba Iulia și Sibiu. Se aduc mulțumiri pentru acțiunea de reconvertire a foștilor sectanți la religia ortodoxă. (Vezi *doc. 459*.)

478

1943 noiembrie 19. Secția de Jandarmi Zărnești, jud. Brașov, către Postul de Jandarmi Bran. Se ordonă verificarea unor informații privitoare la sectanții adventiști de pe raza postului. (Vezi *doc. 479*.)

479

1943 noiembrie 20. Postul de Jandarmi Bran, jud. Brașov, către Secția de Jandarmi Zărnești. Raport asupra verificărilor făcute la ordinul secției (*doc. 478*), privind activitatea sectanților adventiști.

480

1943 decembrie 4. Prefectura Poliției Capitalei. Două buletine informative. Constantin Adorian, fostul președinte al Comunității Baptiste din București, a primit o scrisoare din Arad de la Ioan Socaciu, conducătorul bapțiștilor din România, în care acesta îi reproșează că în ultimul timp nu s-a ocupat de interesele credincioșilor, care sunt dezorientați, fără sprijin moral și material. În cercurile adventiste din capitală se comentează că autoritățile au intervenit la Patriarhie ca aceasta să-i oblige pe preoți să viziteze cel puțin o dată pe lună familiile adventiste, pentru a le convinge să treacă la ortodoxie. Conducătorii adventiști au cerut credincioșilor să nu se lase influențați de această propagandă.

481

1943 decembrie 21. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ cu privire la procesul Editurii „Cuvântul Evangheliei”, proprietatea sectei adventiste, editură a cărei avere, după desființarea sectelor religioase, urma să fie confiscată în folosul statului.

482

1943 decembrie 29. Postul de Jandarmi Probotă, jud. Iași. Proces-verbal de preluare a bunurilor mobile și imobile ale asociației adventiste de ziua a șaptea din comuna Perieni. Aceste bunuri sunt date în folosința parohiei ortodoxe Perieni și a căminului cultural din localitate.

483

1943 decembrie 29. Postul de Jandarmi Bran, jud. Brașov, către Oficiul Parohial din comuna Tohanul Nou. Postul de jandarmi cere să i se comunice dacă locuitorul Gheorghe Cojocaru și soția sa, din Tohanul Nou, au trecut sau nu de la secta adventistă de ziua a șaptea la religia ortodoxă. (Vezi *doc. 484.*)

484

1943 decembrie 30. Oficiul Parohial din comuna Tohanul Nou, jud. Brașov, către Postul de Jandarmi Bran. Oficiul parohial anunță că locuitorul George Cojocaru și soția sa, din Tohanul Nou, nu au fost trecuți niciodată oficial la vreo sectă, ci doar „au cercetat” adunările sectante locale. În ultima vreme „nu au mai cercetat” însă aceste adunări, ba din contră, l-au primit pe preot cu crucea, iar preotul le-a botezat doi copii, care nu fuseseră botezați. (Vezi *doc. 483.*)

485

<1944 ianuarie (inceput)>. Legiunea de Jandarmi Orhei. Date referitoare la sectele religioase existente pe raza acestei legiuni: istoric, număr, evenimente etc. Se dă numărul membrilor diferitelor secte la 31 decembrie 1941, 31 decembrie 1942 și 31 decembrie 1943.

486

1944 ianuarie 20. Comisariatul de Poliție Roșiorii de Vede, Biroul Siguranței. Proces-verbal încheiat cu ocazia perchezițiilor efectuate la domiciliul sectanților din oraș (advențiști de ziua a șaptea). În anexă este redat inventarul cărților și revistelor religioase găsite cu acea ocazie. (Vezi și *doc. 503.*)

487

1944 februarie 5. Inspectoratul de Jandarmi București. Ordin de informațiuni. Secta adventistă de ziua a șaptea și-a fixat programul misionar pentru anul 1944. Se ordonă supravegherea advenșiștilor la datele indicate în acest program.

488

1944 februarie 7. Victor Marinescu, preot ortodox din comuna Vișoara, jud. Constanța, către Ministerul Afacerilor Interne. Preotul cere să se ia „măsurile convingătoare” contra sectanților care „nu s-au încadrat încă ordinii existente a Statului” : să li se interzică părăsirea localității de domiciliu (pentru a nu face „propagandă subversivă”); aprobarea cererilor de diferite feluri de către autorități numai după ce „sectanții” vor face dovada faptului că nu mai aparțin sectelor. (O altă petiție a acestui preot: *doc. 63.*)

489

1944 februarie 8. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. În data de 6 februarie 1944 au fost surprinși în timpul unei adunări religioase zece membri ai sectei creștinilor după Evanghelie. Ei vor fi înaintați Parchetului Curții Marțiale a Capitalei.

490

1944 februarie 13. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Două magazine de brânzeturi din București sunt închise sâmbăta, proprietarii lor, care sunt adventiști, obținând de la Ministerul Economiei Naționale, Direcția Comerțului, o autorizație în acest sens, sub pretext că sâmbăta merg după marfă în Ardeal. Se arată că această situație, pe care o consideră sabotaj economic, a provocat nedumerire în rândul clerului și „opinie publice creștine”.

491

1944 februarie 23. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Președintele comunității baptiste germane din București, Johann Fleischer, a cerut Legației Germane să-i pună la dispoziție o sală pentru a ține serviciul religios, deoarece casa de rugăciune din str. Popa Rusu nr. 28 a fost sigilată de autorități. Legația i-a răspuns că nu poate satisface cererea, pentru a nu crea un conflict cu autoritățile române. (Vezi și *doc. 394.*)

492

1944 februarie 29. Postul de Jandarmi Balta Albă către Legiunea de Jandarmi București. Se solicită ștergerea din evidența postului a individului Lazăr Lucaci, cu familia sa, de religie baptistă, întrucât și-au schimbat domiciliul, mutându-se în raza Circumscripției 14 Poliție.

493

1944 mai 28. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. În cercurile sectante din București circulă zvonul că, în teritoriile românești ocupate de ei, sovieticii i-au arestat pe conducătorii comunităților baptiste și i-au deportat în Siberia. Conducătorii baptiști români intenționează să ceară Legației Elveției să îi ia sub protecția ei pe coreligionarii lor din Basarabia și Bucovina.

494

1944 iunie 20. Serviciul Special de Informații, Secția Informații, Agentura Ardeal, Făgăraș. Notă în legătură cu Victoria Răceanu și Filip Cionea, credincioși bapțiști din orașul Făgăraș, acuzați că fac propagandă.

495

1944 iunie 27. Postul de Jandarmi Ghencea. Notă informativă. Pe raza postului nu mai există secta adventistă, întrucât singura familie adventistă pe care a avut-o în evidență nu mai practică această credință. (Vezi și *doc. 498.*)

496

1944 iulie 14. Inspectoratul Regional de Poliție Ploiești. Notă informativă. Sectanții din Târgoviște discută că, în curând, guvernul va renunța la restricțiile impuse sectelor religioase. Între ei circulă zvonul că ministrul Suediei la București face presiuni în acest sens pe lângă guvernul român. (Vezi și *doc. 499.*)

497

1944 iulie 14. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă. În urma acțiunii întreprinse de organele Legiunii de Jandarmi Buzău, 13 bapțiști și adventiști din județ au trecut la religia ortodoxă.

498

1944 iulie 16. Parohia „Parcul Ghencea” din București. Referat. Locuitorul Ion Andrei a mărturisit că nu mai practică cultul adventist. El este sub supravegherea parohului ortodox. (Vezi și *doc. 495.*)

499

1944 iulie 20. Direcțiunea Generală a Poliției, Corpul Detectivilor, Grupa a II-a. Referat. Zvonurile legate de intervențiile ministrului Suediei la București în favoarea modificării regimului sectelor religioase nu se confirmă. (Vezi și *doc. 496.*)

500

1944 iulie 31. Poliția de reședință Bălți (evacuată la Sinaia) către Postul de Jandarmi Hăghig, jud. Brașov. Informații despre Eugen Jurencu, evacuat din orașul Bălți și stabilit împreună cu familia în comuna Hăghig. El a fost predicator al bapțiștilor din orașul și județul Bălți. Fiind considerat periculos din cauza activității sale religioase, la 5 iulie 1942 a fost internat în lagărul Oneștii Noi, jud. Lăpușna, iar mai târziu în lagărul Golta, în Transnistria, de unde a fost pus în libertate în februarie sau martie 1944.

501

1944 august 7. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Conducătorii bapțiști sunt încrezători că victoria aliaților, care este aproape, va reda bapțiștilor toate drepturile de care au fost deposedați.

502

1944 august 20. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Conducătorii baptiști din București au început să activeze din nou. Ei au primit un mesaj de la Berna, de la Organizația Centrală Baptistă pentru Europa, în care se spune că se apropie timpul când victoria anglo-americanilor va alunga guvernele aliate Germaniei, iar guvernele democratice care vor urma vor restabili libertatea religioasă.

503

<**1944 septembrie (ante-21)**>. Un grup de credincioși adventiști din orașele Turnu Măgurele, Alexandria și Roșiorii de Vede către șeful Poliției orașului Turnu Măgurele. Se solicită restituirea literaturii religioase confiscate. (Vezi și *doc. 486.*)

504

1944 septembrie 22. Un grup de credincioși din biserica baptistă română din Sibiu către comandantul Chesturii Poliției Sibiu. Se face cunoscut că în ziua aceea urmau să redeschidă casa de rugăciune și să organizeze primul serviciu divin de după recâștigarea libertății religioase.

505

1944 octombrie 6. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă. Baptiștii din județul Hunedoara sunt nemulțumiți că autoritățile administrative nu au dat nici până la momentul respectiv dispoziție de redeschidere a caselor de rugăciune. La Sălașul Superior, în ziua de 1 octombrie 1944, baptiștii au vrut să rupă sigiliul de la casa de rugăciune, pentru a putea face adunarea.

506

1944 octombrie 13. Inspectoratul General al Jandarmeriei. Notă. Adventiștii de ziua a șaptea din comunele Gostinu și Pietroșani, jud. Vlașca, au început din nou să se adune în case particulare pentru rugăciune. Ei au cerut redeschiderea caselor de rugăciune.

507

<**1944 octombrie (ante-19)**>. Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor către prefecturile de județe. Se solicită să se ia măsuri pentru a lăsa liber exercițiul cultului baptist și al asociațiilor religioase a adventiștilor de ziua a șaptea și a creștinilor după Evanghelie. Se dispune să se procedeze la desigilarea bunurilor și restituirea acestora celor trei organizații religioase.

508

1944 octombrie 23. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Direcția Siguranței și Ordinii Publice. Ordin circular. Se lasă liber exercițiul Cultului Baptist, al Asociației Religioase a Adventiștilor de Ziua a Șaptea și al Asociației Creștinilor după Evanghelie. Manifestările acestor organizații religioase sunt însă supravegheate în continuare.

509

1944 octombrie 28. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Legea nr. 548/1944 („Decret-lege pentru punerea în vigoare a dispozițiilor privitoare la asociațiunile religioase din legea pentru regimul general al Cultelor”). Sunt abrogate Legea nr. 927/1942 (*doc. 304*) și Legea nr. 431/1943 (*doc. 434*). Asociațiile religioase vor funcționa în conformitate cu normele prevăzute de art. 24 din legea pentru regimul general al cultelor din 1928, cu modificarea din 1929. Bunurile trecute în patrimoniul statului prin efectul legilor nr. 927/1942 și 431/1943 intră de drept în patrimoniul proprietarilor anteriori. Decretul-lege este însoțit de un referat de justificare.

510

1944 octombrie 31. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. Legea nr. 553/1944 („Decret-lege pentru reglementarea Cultului creștin baptist din România”). „Cultul creștin baptist este cult recunoscut în Statul Român.” (*art. I*) El se supune prevederilor Legii pentru regimul general al cultelor din 1928, dar cu unele distincții, fiind asimilat în ceea ce privește drepturile și obligațiile cu celelalte culte. (*art. II*) Aceste distincții se referă la faptul că statul nu va acorda Cultului Creștin Baptist din România niciun fel de ajutoare sau subvenție. (*art. V*) „Organizațiile locale ale cultului creștin baptist sunt persoane juridice de drept public, cu capacitate juridică deplină.” (*art. IV*). Decretul-lege este însoțit de un referat de justificare.

511

1944 noiembrie 9. Prefectura Poliției Capitalei. Buletin informativ. Anularea Legii nr. 927/1942 (*doc. 304*) a produs mare satisfacție în rândurile sectanților. Prin aceasta, baptismul a fost recunoscut din nou drept cult religios. Adventiștii și creștinii după Evanghelie au hotărât să facă demersuri pentru a dobândi și ei calitatea de cult.

512

1944 noiembrie 20. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Direcțiunea Siguranței și Ordinii Publice. Ordin circular. Și în condițiile noii orientări politice a țării sectele religioase continuă să fie interzise, cu excepția baptiștilor, adventiștilor de ziua a șaptea și a creștinilor după Evanghelie.

513

1944 noiembrie 26. Inspectoratul General al Jandarmeriei, Direcțiunea Siguranței și Ordinii Publice. Ordin circular. Se transmite comunicarea făcută de Ministerul Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor Istorice către prefectii de județ, în legătură cu restituirea bunurilor aparținând cultelor religioase care au fost din nou autorizate să funcționeze.